बन्ने भयो ऋतिकको... पृष्ठ ४

लोकप्रिय राष्ट्रिय दैनिक

राजधानी

ग्राहक प्रति

काठमाडौं, धरान र बुटवलबाट एकैसाथ प्रकाशित

लोकप्रिय राष्ट्रिय दैनिक
राजधानी
ग्राहक बन्नु परेमा
नवीकरण गर्नु परेमा
ठेगाना परिवर्तन भएमा
र पत्रिका नियमित नआए
सिधा सम्पर्क 5546300,
बिहान १० बजे देखि ५ बजेसम्म Ext: 112, 108

काठमाडौं । वर्ष १५, अंक २५२, काठमाडौं, आइतबार २ फाग्गुन २०७२, नेपाल संवत् ११३६ । www.rajdhani.com.np । Email rajdhaninews@gmail.com । RAJDHANI Nepali National Daily । Kathmandu, Sunday 21 February 2016 । पृष्ठ : ८+४ मूल्य रु. ५/-

एक्लै बस्ने मानिस बढी नकारात्मक

एक्लै बस्ने मानिस बढी नकारात्मक भएको पाइएको छ । सिकागो विश्वविद्यालयका वैज्ञानिकद्वय स्टेफेनी र जोन कासिओप्पोले गरेको एक अध्ययनमा यस्तो दाबी गरिएको हो । ८

सहुलियत दिँदा पनि बढ्यो बैंकमा खराब कर्जाको अंश

गत १२ वैशाखको भूकम्प र गत असोजदेखि भारतको अघोषित नाकाबन्दीका कारण समग्र अर्थतन्त्रमा शिथिलता आउँदा वाणिज्य बैंकहरूमा खराब कर्जाको अंश बढ्न लागेको छ । ९

महसुस हुने गरी गुणस्तरमा सुधार हुन्छ

नेपाल टेलिकमका प्रबन्ध निर्देशक बुद्धिप्रसाद आचार्यले महसुस हुने गरी मोबाइलको गुणस्तरमा सुधार हुने बताएका छन् । ११

भारतद्वारा संविधानको स्वागत

भारतसँगका असमझदारी अन्त्य : ओली

संविधान महत्त्वपूर्ण उपलब्धि : मोदी

भीम गौतम/राजधानी
काठमाडौं, ८ फागुन

छिमेकी मित्रराष्ट्र भारतले नेपालको नयां संविधानलाई एक महत्त्वपूर्ण उपलब्धिको संज्ञा दिंदै स्वागत गरेको छ। संविधान जारी भएपछि स्वागत नगरी अघोषित नाकाबन्दी गरेको भारतले पांच महिनापछि औपचारिक रूपमा दशकौंको संघर्षपछि प्राप्त 'एक महत्त्वपूर्ण उपलब्धि' भन्दै स्वागत गरेको हो ।

भारतको राजकीय भ्रमणमा रहेका प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीसंग शनिवार भएको भेटवार्तापछि भारतीय प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीले संविधानको स्वागत गरेका हुन्। शनिवार दुई देशका प्रधानमन्त्रीबिच हैदराबाद हाउस नयां दिल्लीमा द्विपक्षीय भेटवार्ता भएको थियो । भेटवार्तापछि आयोजित संयुक्त पत्रकार सम्मेलनमा भारतीय प्रधानमन्त्री मोदीले नेपालको नयां संविधान दशकौंको संघर्षपछि एक महत्त्वपूर्ण उपलब्धि भएको उल्लेख गर्दै यसको सफलता सहमति र संवादमा निर्भर हुने बताए । 'दशकौंको संघर्षबाट बनेको नेपालको संविधान एक महत्त्वपूर्ण उपलब्धि हो, यसको निर्माणमा सरकार र राजनीतिक नेतृत्वले गरेको योगदानलाई अभिनन्दन गर्नुपर्छ,' मोदीले भने । नयां संविधानको सफलताका लागि सहमति र संवादको सिद्धान्तमा आधारित भएर अघि बढ्न सुझाव दिंदै उनले थपे, 'राजनीतिक वार्तालापको माध्यमबाट नेपालका सबै वर्गलाई समेटेर तपाईंले नेपालको संविधानसंग जोडिएका सबै मुद्दाको सन्तोषजनक निवारण गरेर नेपाललाई प्रगति र स्थिरताको बाटोमा लैजानुहुनेछ ।'

संयुक्त पत्रकार सम्मेलनमा प्रधानमन्त्री ओलीले संविधान जारीपछि भारतसंग देखिएका असमझदारी अन्त्य भएको बताए । पत्रकार सम्मेलनलाई सम्बोधन गर्दै प्रधानमन्त्री ओलीले सुरुमै आफू दुई देशको सम्बन्धमा देखिएका असमझदारी अन्त्य गरी सम्बन्धलाई पुरानै अवस्थामा फर्काउन भारत आएको बताएका थिए । नेपालमा ऐतिहासिक रूपमा नयां संविधान जारी भएको उल्लेख गर्दै ओलीले अब नेपाल आर्थिक विकासको चरणमा प्रवेश गरेको धारणा राखे । ओलीले भारतले शान्ति प्रक्रियाको सुरुदेखि नै संविधान निर्माणसम्म नेपाललाई सहयोग गरेको भन्दै १२ वैशाखको भूकम्पपछि भारतले नेपाललाई गरेको सहयोगका लागि धन्यावाद दिए । सम्बोधनको अन्त्यमा प्रधानमन्त्री ओलीले केही महिनादेखि दुई देशका बिच देखिएका असमझदारी अन्त्य भएको बताए ।

दुई प्रधानमन्त्रीबिचको भेटवार्ताको क्रममा नेपाल र भारतबिचको पारस्परिक सम्बन्धका सावै भूकम्पपछिको पुनर्निर्माण, लगानी विस्तार, भारत भएर बंगलादेशको पारवहन मार्ग सञ्चालन गर्नेबारे छलफल भएको थियो । सोही क्रममा प्रधानमन्त्री ओलीले राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीका तर्फबाट भारतीय राष्ट्रपति प्रणब मुखर्जीलाई र आफ्नो तर्फबाट भारतीय समकक्षी मोदीलाई नेपालको भ्रमण गर्न निमन्त्रणा गरेका थिए । दुई देशका प्रधानमन्त्रीको उपस्थितिमा उपप्रधान एवं परराष्ट्रमन्त्री कमल थापालगायतको टिम र भारतकी विदेशमन्त्री सुष्मा स्वराजलगायतको टिमबिच सात बुंदे सम्झौतामा हस्ताक्षर भएको छ ।

भूकम्पछिको पुनर्निर्माणका लागि भारत सरकारले घोषणा गरेको २ सय ५० मिलियन अमेरिकी डलर बराबरको सहयोग प्याकेजलाई भारतीय समकक्षी मोदीलाई र आफ्नो तर्फबाट प्रधानमन्त्री ओलीले केही महिनाअघि भ्रमण गर्न निमन्त्रणा गरेका थिए । दुई देशका प्रधानमन्त्रीको उपस्थितिमा उपप्रधान एवं परराष्ट्रमन्त्री कमल थापालगायतको टिम र भारतकी विदेशमन्त्री सुष्मा स्वराजलगायतको टिमबिच सात बुंदे सम्झौतामा हस्ताक्षर भएको छ ।

भूकम्पछिको पुनर्निर्माणका लागि भारत सरकारले घोषणा गरेको २ सय ५० मिलियन अमेरिकी डलर बराबरको सहयोग प्याकेजलाई प्रयोग गर्नेबारे पहिलो सम्झौताका रूपमा भएको सहमति पत्रमा परराष्ट्रमन्त्री थापा र भारतीय समकक्षी स्वराजले हस्ताक्षर गरेका छन् । हाउजिङ, स्वास्थ्य, शिक्षा, सांस्कृतिक सम्पदालगायतका क्षेत्रमा खर्च हुने गरी भएको सम्झौताअनुसार सय मिलियन डलर अर्थात् १ अर्ब रुपैयांबराबर भूकम्पबाट क्षतिग्रस्त १४ जिल्लाका ५० हजार घरधुरी निर्माणका लागि खर्च गरिनेछ । त्यसैगरी, त्यस्तै ३१ ओटा भूकम्प प्रभावित जिल्लामा स्वास्थ्य, शिक्षा तथा सांस्कृतिक सम्पदाको पुनर्निर्माणमा ५० मिलियन खर्च गरिनेछ । तराईको हुलाकी सडक विस्तारसम्बन्धी समेत समझदारी भएको छ । समझदारी पत्रमा भौतिक पूर्वाधार मन्त्रालयका सचिव अर्जुनकुमार काकी र नेपालका लागि भारतीय राजदूत रणजित रायले हस्ताक्षर गरे । सो सहमति पत्रमा पहिलो चरणको प्याकेज नम्बर १ को ८७ किलोमिटर सडक पूरा भइसकेको उल्लेख गर्दै प्याकेज नम्बर २, ३, ४, ५ र ६ सडकहरूको निर्माण तीव्र गतिमा अघि बढाइने उल्लेख छ ।

भारतसंग गरिएको तेस्रो सम्झौताका रूपमा संगीत तथा नाट्य एकेडेमीसम्बन्धी सहयोग आदान प्रदान गर्नेबारे हस्ताक्षर भएको छ। यो समझदारीमा भारतका तर्फबाट संगीत नाटक एकेडेमीकी सेक्रेटरी हेलेन आचार्य र नेपालका तर्फबाट राजदूत दीपकुमार उपाध्यायले हस्ताक्षर गरेका छन् । जसअनुसार नेपाल र भारत दुवैतर्फबाट कला क्षेत्रका अनुभवी, विज्ञ, नृत्यांगना, बौद्धिक व्यक्तित्वरूबिच सहयोग तथा अनुभव आदान प्रदान गरिनेछ । चौथो समझदारीको रूपमा कांकडभिट्टा-बंगलाबन्ध हुंदै नेपाल र बंगलादेशबिचको ट्रान्जिट फुलबारी राजमार्ग सुचारु गर्न सम्झौता भएको छ । नेपालको सबारी आवागमनलाई भारतले यो मार्गमा सहजता प्रदान गर्ने सहमति पत्रमा भारतीय वाणिज्य सचिव रीता टियोटिया र नेपालका तर्फबाट वाणिज्य सचिव डङ्गप्रसाद उपाध्यायले हस्ताक्षर गरेका छन् ।

(बाँकी पृष्ठ ३ मा)

के के भए सहमति ?

- भूकम्पपछिको पुनर्निर्माणको प्याकेज
- तराईको हुलाकी सडक
- संगीत तथा नाट्य एकेडेमीसम्बन्धी सहयोग
- फुलबारी राजमार्ग सुचारु
- नेपालसम्म रेल्वे ढुवानी
- ८० मेगावाट विद्युत् शुभारम्भ र थप दिने
- नेपाल र भारतबिच प्रबुद्ध समूहको स्थापना

राष्ट्रपति-उपराष्ट्रपतिसँग भेटवार्ता

भारत भ्रमणमा रहेका प्रधामन्त्री ओलीले शनिवार नै भारतीय राष्ट्रपति प्रणब मुखर्जी र उपराष्ट्रपति मोहमद हमिद अन्सारीसंग शिष्टाचार भेट गरेका छन्। भेटका क्रममा भारतीय राष्ट्रपतिलाई राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीका तर्फबाट नेपाल भ्रमणको निमन्त्रणा दिएका छन् ।

प्रधानमन्त्री ओलीसंग शनिवार बिहान भारतीय विदेशमन्त्री सुष्मा स्वराजले भेटवार्ता गरेकी थिइन् । भेटमा भूकम्पपछिको पुनर्निर्माण र भारतले उपलब्ध गराउंदै आएको सहयोगका विषयमा छलफल हुनाका साथै आपसी सम्बन्ध र द्विपक्षीय हितका विविध पक्ष र विषयमा केन्द्रित भएर छलफल भएको थियो । शनिवार नै प्रधानमन्त्री ओली र भारतीय गृहमन्त्री राजनाथ सिंह तथा अर्थमन्त्री अरुण जेट्लीबिच छुट्टाछुट्टै भेटवार्ता भएको छ। राष्ट्रपति कार्यालयमा भएको भेटवार्तामा द्विपक्षीय हित र आपसी चासोका विषयमा कुराकानी भएको थियो । भेटवार्तामा उपप्रधान एवं परराष्ट्रमन्त्री कमल थापा, गृहमन्त्री शक्तिबहादुर बस्नेत, अर्थमन्त्री विष्णुप्रसाद पौडेल, भारतका लागि नेपाली राजदूत दीपकुमार उपाध्यायलगायत उपस्थित थिए ।

शनिवार बिहान भारतीय सेनाका तर्फबाट गार्ड अफ अनरको सम्मान ग्रहण गरेका प्रधानमन्त्री ओलीले महात्मा गान्धीको समाधिस्थलमा पुगेर पुष्पगुच्छा चढाएका थिए ।

सार्वजनिक जग्गा हडप्ने भूमाफियाको अन्तिम चलखेल

काठमाडौं/रास- अर्बौं रुपैयां मूल्य पर्ने काठमाडौं चाबहिलको ३८ रोपनी ८ आना सार्वजनिक जग्गा अतिक्रमण गर्न भूमाफियाले अन्तिम प्रयास गरिरहेको पाइएको छ । प्रतिआना ४० लाख रुपैयांसम्म पर्ने चाबहिलको ओम अस्पतालसंगैको सो सार्वजनिक जग्गा हडप्न भूमाफिया लागेका हुन् । सुरु नापीमा फिल्डबुकमा खोला र वगर जनिएको जग्गाको मोही कायम गराउन भूमाफियाहरू लागिपरेका छन् ।

(विस्तृत पृष्ठ २ मा)

श्री-स्वस्थानीको बर्त बसेर 'फुल सिलिन्डर ग्यांस' को बर्दान माग्यौ त..?!!!

कांग्रेसमा केन्द्रीय सदस्य आकांक्षीको लर्को

अधिकांश भ्रातृ संगठनका पदाधिकारी, सांसद र पूर्वजिल्ला सभापति दाबेदार

भुवन शर्मा/राजधानी
काठमाडौं, ८ फागुन

नेपाली कांग्रेसको १३औं महाधिवेशनको मिति नजिकिंदै जांदा नेतृत्वमा जाने होड बढ्न थालेको छ । शीर्षनेताहरू सभापति र महामन्त्रीसहितका पदाधिकारीको जोड घटाउमा लाग्दा अधिकांश युवानेताहरूले केन्द्रीय सदस्यमा उम्मेदवारी दिने गरी गृहकार्य अघि बढाएका हुन् ।

आगामी २० फागुनबाट सुरु हुन लागेको महाधिवेशनबाट केन्द्रीय सदस्य बन्ने सपना देख्नेको लर्को नै लागेको छ। केही आकांक्षीले औपचारिक रूपमै उम्मेदवारी घोषणासमेत गरिसकेका छन् । अन्यले भने आन्तरिक रूपमा केन्द्रीय सदस्यको उम्मेदवारीका लागि गृहकार्य अघि बढाइरहेका छन् । कांग्रेसको भ्रातृ संगठनको चुनाव नहुंदा त्यसका अध्यक्षलगायतका पदाधिकारी, सांसदहरू, पार्टीका तर्फबाट समानुपातिकमा सिफारिस परेका, चुनावमा पराजित भएका नेता र पूर्वजिल्ला सभापतिहरू केन्द्रीय सदस्यको दावेदार देखिएका छन् ।

दुईपटक लगातार जिल्ला सभापति भइसकेर तेस्रोपटक प्रतिस्पर्धा गर्न नपाएका पूर्वजिल्ला सभापतिहरू अब केन्द्रीय सदस्यका लागि अघि बढेका छन् । दुईपटक जिल्ला सभापति भइसकेका अधिकांश नेताको रोजाइ खुलातर्फबाट केन्द्रीय सदस्यमा प्रतिस्पर्धा गर्ने रहेको छ। कांग्रेस विधानअनुसार खुलामा २५ जना मात्र केन्द्रीय सदस्यमा निर्वाचित हुने व्यवस्था छ। विधान संशोधन मस्यौदमा पनि २५ सिट मात्रै कायम राखिएको छ। यसैगरी, प्रत्येक प्रदेशबाट दुईजना खुलातर्फबाट केन्द्रीय सदस्य निर्वाचित हुने विधान संशोधन मस्यौदमा राखिएको छ ।

प्रत्येक प्रदेशबाट दुईजना खुला र एकजना समावेशी (महिला) गरी तिनजना केन्द्रीय सदस्य निर्वाचित हुने संशोधित विधानमा व्यवस्था गरिएको छ । यसअघि प्रत्येक अञ्चलबाट एकजना केन्द्रीय सदस्यमा निर्वाचित हुने प्रावधान राखिएको थियो । संशोधित विधानमा अञ्चललाई हटाएर प्रदेश समितिको प्रस्ताव गरिएको छ । संशोधित विधानमा खुलातर्फ देशभरबाट निर्वाचित हुने २५ र प्रदेशबाट निर्वाचित हुने १४ गरी ३९ केन्द्रीय सदस्य निर्वाचित हुने प्रस्ताव गरिएको छ ।

समावेशीबाट पनि प्रत्येक प्रदेशबाट एक/एकजना महिलातर्फ छुट्याइएको छ । यसैगरी, मधेसी, थारू, जनजाति, आदिवासी, अपांग, अल्पसंख्यक, मुस्लिमतर्फ पनि समावेशी कोटा छुट्याइएको छ । 'खुलातर्फ देशभरबाट २५ सिट र सात प्रदेशबाट १४ सदस्य रहने व्यवस्था संशोधित विधानमा राखिएको छ । अरू सिट समावेशीतर्फ रहेका छन्,' विधान संशोधन समितिकी सदस्य पुष्पा भुसालले राजधानीसंग भनिन् ।१२औं महाधिवेशनदेखि कांग्रेसको महासमितिमा निर्वाचित नभएका पनि केन्द्रीय सदस्यमा उम्मेदवार बन्न पाउने प्रावधान राखिएको छ ।

(बाँकी पृष्ठ ३ मा)

ओली-मोदीले गरे विद्युत् आयातको शुभारम्भ

राजधानी समाचारदाता
काठमाडौं, ८ फागुन

ढल्केबर-मुजफरपुर अन्तरदेशीय प्रसारण लाइनबाट आयात हुने बिजुलीको प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओली र भारतीय प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीले संयुक्त रूपमा रिमोर्टमार्फत स्विच धिचेर शुभारम्भ गरेका छन् ।

दुबै प्रधानमन्त्रीले नयां दिल्लीस्थित हैदराबाद हाउसमा एक समारोहमा शनिवार बिजुलीको स्विच अन गरी शुभारम्भ गरेका हुन् ।

भारत भ्रमणमा रहेका प्रधानमन्त्री ओली र मोदीबिचको औपचारिक भ्रमणमा अन्तरदेशीय प्रसारण लाइन सुचारु गरी ८० मेगावाट बिद्युत् आपूर्ति गर्ने तथा सन् २०१६ को अक्टोबरसम्म २ सय मेगावाट र २०१७ को डिसेम्बरबाट ६ सय मेगावाट पुऱ्याइने सम्झौता भएको छ । सम्झौताबमोजिम हाललाई नेपालले भारतबाट ३ सय १५ मेगावाटसम्म बिजुली आयात गर्न सक्नेछ ।

नेपाल बिद्युत् प्राधिकरण र भारतको नेसनल थर्मल पावर कम्पनी (एनटीपीसी) को प्लान्टबाट व्यापारी कम्पनी एनटीपीसी बिद्युत् व्यापार निगम (एनभीभीएन) बाट ७० मेगावाट बिद्युत् आयात गर्ने सम्झौता भएको थियो ।

८० मेगावाट बिद्युत् ल्याउने सम्झौता हुने भनिए पनि १२ प्रतिशत थपघट गर्न पाउने प्रावधानबमोजिम प्राधिकरणले ७० मेगावाटको मात्र सम्झौता गरेको हो । सम्झौता भएपछि जति सम्झौता भएको हो, सोको रकम प्राधिकरणले अनिवार्य रूपमा तिर्नुपर्ने उल्लेख छ । दुई प्रधानमन्त्रीबिच भएको सम्झौतामा भने ८० मेगावाट आयात गर्ने उल्लेख छ ।

(बाँकी पृष्ठ ३ मा)

- एक वर्ष र दुई वर्षभित्र २/२ सय मेगावाट थपिने
- ७३ मेगावाट थपिए पनि लोडसेडिङ नघट्ने

मोर्चाको चिन्ता : कसरी उठाउने आन्दोलन ?

विजय चाम्लिङ/राजधानी
काठमाडौं, ८ फागुन

संयुक्त लोकतान्त्रिक मधेसी मोर्चा र प्रमुख तिन दलबिचको वार्ता पछिल्लो समय फेरि भाँडिएको मोर्चाले बताएको छ।

गत ६ फागुनमा सिंहदरबारमा बसेको पछिल्लो वार्ता तिन दलका कारण भाँडिएको मोर्चाले जनाएको थियो । वार्ता भाँडिएको अवस्थामा वा राज्यले आफ्नो माग सम्बोधन नगरेसम्म आफूहरूसँग आन्दोलनको विकल्प नरहने मोर्चाले बताउँदै आएको छ ।

पछिल्लो पटक पुनः वार्ता भाँडिएलगत्तै मोर्चाका नेताले आक्रोश व्यक्त गर्दै फेरि आन्दोलन चर्काउने चेतावनी दिएका थिए । तर, मोर्चालाई तराई-मधेसमा दुई/तिन साता अघिसम्म चलेको आन्दोलनजस्तै तत्काल अर्को कुनै शक्तिशाली आन्दोलन उठाउन भने मुस्किल पर्ने देखिएको छ। हाल संविधान संशोधनबाट आफ्नो माग पनि सम्बोधन नभएको र तत्काल शक्तिशाली आन्दोलन पनि उठाउन नसकिने अवस्था मोर्चासामु उत्पन्न भएको छ।

यही कारण मोर्चालाई 'कसरी आन्दोलन उठाउने ?' भन्ने चिन्ताले पिरोल्न थालेको हो । तराई-मधेसमा करिब ६ महिना लामो आन्दोलन गर्दा पनि सरकार नझुकेपछि मोर्चाले गत २५ माघदेखि आन्दोलनको स्वरूप परिवर्तन गरी सीमा अवरोध र आमहड्तालसहितको आन्दोलन स्थगित गरेको थियो। उसले अब मुलुकको प्रमुख प्रशासनिक केन्द्र सिंहदरबारलाई नै काबुमा ल्याउने गरी राजधानीकेन्द्रित आन्दोलन चर्काउने घोषणा गरिसकेको छ।

आन्दोलनको स्वरूप परिवर्तनलाई मोर्चाले अर्को आन्दोलनका लागि आफ्नो शक्ति सञ्चय गर्ने अवसरको रूपमा लिएको छ। मोर्चाले मधेसमा मात्रै नभएर पहाड र हिमालबाट पनि आन्दोलनको आधीबेहरी उठ्ने दावी गरिरहेको भए पनि सजिलैसित आन्दोलन उठ्ने परिस्थिति भने देखिएको छैन । बरु मोर्चाको आन्दोलन कमजोर र शिथिल हुँदै गइरहेको देखिएको छ। मोर्चाले जनजातिकेन्द्रित साना दलसँग मिलेर देशभरि आन्दोलन चर्काउने प्रयास गरिरहेको भए पनि मधेसबाहेक अन्य ठाउँमा उल्लेखनीय आन्दोलन उठेन ।

जनजातिकेन्द्रित दलका नेता मोर्चासँग संयुक्त रूपमा आन्दोलन गर्न तयार रहेको भए पनि ती दलले आफ्नो क्षेत्रमा खासै प्रभावकारी आन्दोलन गर्न सकेका छैनन् ।

मोर्चाका एक नेताले आगामी चैत-वैशाखसम्ममा आन्दोलन उठाउने तयारी भइरहेको बताए। 'अबको आन्दोलनलाई राष्ट्रिय आन्दोलनको रूपमा विकास गर्ने हो,' ती नेताले भने, 'तर तत्काल आन्दोलन उठाउन सकिँदैन, आगामी चैत-वैशाखसम्ममा आन्दोलन उठाउन सकिन्छ कि भनेर छलफल गरिरहेका छौं ।' मोर्चाले मुख्य गरी पहिचानसहितको संघीयता, राज्यको हरेक निकायमा जनसंख्याको आधारमा समानुपातिक समावेशीकरणको हक र जनसंख्याको आधारमा निर्वाचन क्षेत्रलगायत मुद्दा उठाउँदै आएको छ।

सात प्रदेशको संघीयतालै मधेसको भू-भागलाई ६ टुक्रामा विभाजित गरेको र पहाडमा पहिचानको आधारमा प्रदेश निर्माण हुन नसकेको मोर्चाले बताउँदै आएको छ । जनसंख्याको आधारमा समानुपातिक समावेशी र निर्वाचन क्षेत्र निर्धारणका सम्बन्धमा पनि संविधानमा व्यवस्था नभएको भन्दै मोर्चाले झन्डै ६ महिना लामो आन्दोलन गरेको थियो ।

तर, मुलुकको इतिहासमै सम्भवतः पहिलो पटक यति लामो कडा आन्दोलन भए पनि मोर्चाले भनेबमोजिम मुद्दा स्थापित हुन सकेको छैन ।

गत ३ असोजमा मोर्चाको आन्दोलन चलिरहँदै वेला उनीहरूको सहमतिवारेर संविधान घोषणा गरिएको थियो । त्यसयता संसद्मा संविधान संशोधन प्रस्ताव ल्याउँदा होस् वा सो संशोधन प्रस्ताव पारित गर्दा होस्, सो कार्य मोर्चाको सहमतिवेगर नै सम्पन्न भएको थियो ।

प्रमुख तिन दल र मोर्चाबिच वार्ता र संवाद जारी रहँदै आएको भए पनि सहमति जुटन सकेको थिएन । गत ६ फागुनमा सरकारले फेरि एकतर्फी रूपमै सीमांकनको विवाद सुल्झाउन सुझाव दिने गरी उपप्रधान तथा परराष्ट्रमन्त्री कमल थापाको संयोजकत्वमा राजनीतिक संयन्त्र गठन गरेको छ ।

मोर्चाले आफूहरूको सहमतिवेगर गठन गरिएको संयन्त्रलाई अस्वीकार गरिएको पनि बताइसकेको छ । तराई मधेस लोकतान्त्रिक मोर्चाका पार्टी अध्यक्ष महन्थ ठाकुरले शनिवार राजधानीमा आयोजित एक कार्यक्रममा बोल्दै सरकारको रवैया जारी रहे पुनः नाकाबन्दीसहितको आन्दोलन गर्ने चेतावनी दिएका छन् । ठाकुरले नाकाबन्दीसहितको आन्दोलन गर्ने चेतावनी दिए पनि तत्काल शक्तिशाली आन्दोलन उठाउन नसकिने मोर्चाका नेताहरूको बुझाइ छ ।

प्रमुख तिन दलमध्ये सरकारको नेतृत्वसमेत गरिरहेको एमाले अध्यक्ष तथा प्रधानमन्त्री विदेश भ्रमणमा लागेको र कांग्रेस अब आफ्नै महाधिवेशनमा व्यस्त हुने भएकाले पनि तत्काल तिन दल र मोर्चाबिच सहमति हुने सम्भावना पनि टाढिएको छ। यो विचमा तिन दल मोर्चाबिच वार्ता हुने सम्भावना कम देखिको छ भने मोर्चाको आन्दोलन थप शिथिल हुने अनुमान गरिएको छ ।

सार्वजनिक जग्गा हडप्ने भूमाफियाको अन्तिम चलखेल

न्यायालय र न्यायाधीशलाई नै बदनाम गराउने षड्यन्त्र

राजधानी समाचारदाता
काठमाडौं, ८ फागुन

अर्बौं रुपैयां मूल्य पर्ने काठमाडौं चावहिलको ३८ रोपनी ८ आना सार्वजनिक जग्गा अतिक्रमण गर्न भूमाफियाले अन्तिम प्रयास गरिरहेको पाइएको छ । प्रतिआना ४० लाख रुपैयांसम्म पर्ने चावहिलको ओम अस्पतालसँगैको सो सार्वजनिक जग्गा हडप्न भूमाफिया लागेका हुन् ।

सुरु नापीमा फिल्डबुकमा खोला र बगर जनिएको जग्गाको मोही कायम गराउन भूमाफियाहरू लागिपरेका छन् । काठमाडौं जिल्ला नगर २४(क) साबिक कित्ता नम्बर १९० मोही र जग्गाधनी महल खाली, कांजि चावहिल बडा नम्बर बडा नं. ३(क) किता नम्बर १५७ मोही महल खाली र मोही किता नं. १५८ को मोही महलमा बगर जनिएको जग्गामा मोही कायम गराउन काठमाडौं वत्तीसपुतलीका रामप्रसाद भट्टराईले सरकारी छाप दस्तखत किर्ते गरी पेस गरेका थिए । सुरु नापी र दोस्रो नापीमा खोला बगर जनिएको जग्गा रामप्रसाद भट्टराईको हकदावी र प्रमाण नपुगेको भन्दै मालपोत कार्यालय चावहिलले मोही कायम गर्न (रै.प.) गर्न नमिल्ने निर्णय ०६७ चैत १ गते गरेको थियो ।

सो निर्णयविरुद्ध भट्टराईले ०६७ मै सर्वोच्च अदालतमा मुद्दा दिएका थिए । सकारी छाप, दस्तखत किर्ते गर्ने भट्टराईले त्यही निस्साकै आधारमा मोही कायम गराउन सर्वोच्च अदालतबाट त्यही किर्ते जोताहाको अस्थायी निस्सा पेस गरेकै आधारमा पहिलो र दोस्रो नापीमा खोला बगर जनिएको जग्गाको मोही रामप्रसाद भट्टराईलाई कायम गर्न चलखेल भइरहेको छ । 'खोला बगर जनिई नापनक्सा भई फिल्डबुकमा मोही जग्गाधनी खाली भएको भूमिसुधारको मोहीको लगत २ नं. अनुसूचीमा खोला बगर उल्लेख भई मोही जग्गाधनीको नाम नभई सरकारी सार्वजनिक जग्गाको परिभाषा भिन्न परेको सरकारी जग्गा हडप्ने दूषित नियतबाट दर्ता भएको रिट निवेदन बदरको मागी छ,' मालपोत कार्यालय चावहिलका तत्कालीन प्रमुख सम्मरबहादुर सिंह ठकुरीले ८ भदौ ०६८ मा सर्वोच्च अदालतमा पेस गरेको जबाफमा उल्लेख छ ।

जोताहाको अस्थायी निस्सावाट सरकारी छाप र दस्तखत किर्ते भएको देखिएको हुँदा रामप्रसाद भट्टराईलाई किर्तेमा कारवाही हुनुपर्ने वेहोराको पत्र महान्यायाधिवक्ता कार्यालयले ९ पुस ०७१ मा भूमिसुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालयलाई लेखी पठाएको थियो । तर, तिनै भट्टराईलाई सर्वोच्च अदालतले पहिलो र दोस्रो नापीमा खोला बगर जनिएको जग्गामा मोही कायम गराउन खोजेका हुन् । अर्बौं मूल्यको जग्गा मोही कायम गराउन भट्टराईले करोडौं रुपैयांकै प्रलोभन दिएको दावी स्थानीयको छ। साबिक नक्सामा खोला बगर जनिएको प्रतिआना न्यूनतम ४० लाख रुपैयां पर्ने जग्गामा मोही कायम गराउन ठुलो कसरत भइरहेको छ ।

साबिक नक्सामा धोवीखोलाको बगर जनिएको सो जग्गामा रामप्रसाद उपाध्याय भट्टराईले पेस गरेको जोताहाको अस्थायी निस्सा नै किर्ते रहेको मालपोत कार्यालय चावहिलले सर्वोच्च अदालतलाई प्रमाणसहित महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयमार्फत जबाफ दिइसकेको छ । तर, बगर जनिएको सो जग्गामा किर्ते प्रमाण पेस गरी मोही कायम गराउन भट्टराईले न्यायालयमा समेत सेटिङ गरेको भन्दै सो जग्गा संरक्षणका लागि चावहिल क्षेत्रका वासिन्दा लागेका छन् ।

किर्ते प्रमाणका आधारमा मोही कायम गराउन खोज्ने रामप्रसाद भट्टराईले भूमिसुधार कार्यालय र मालपोत कार्यालयबाट सो जग्गामा मोही कायम गर्न नसकेपछि सर्वोच्च अदालतमा मुद्दा दिएका थिए । ०६७ चैत १ गते निवेदक भट्टराईसमेतले बिर्ता जग्गा दर्ता गर्न माग गर्दै दिएको निवेदनमा भूमिसुधार कार्यालय चावहिलले लेखेको पत्रमा उल्लेख छ, 'मालपोत कार्यालयहरू र अदालतमा समेत पेस गरेको जोताहा अस्थायी निस्सामा उल्लिखित सांबिक किता नम्बर १९०, १४७, १५८ समेतका जग्गा किताकाट भई कायम किता ५०५, ५०४ र ५०३ उल्लेख हुनुका साथै यी किता ०२३ सालमा प्राप्त जोताहा अस्थायी निस्सामा समेत उल्लेख भएकोमा नापीबाट प्राप्त किताकाट विवरण हेर्दा ५०५, ५०४ र ५०३ किता ०४३ मा मात्र किताकाट भई नेपाल सरकारको नाममा दर्ता भइसकेको साथै भूमिसुधार कार्यालय काठमाडौंबाट ०६५ वैशाख १० को पत्रसाथ प्राप्त २ नम्बर अनुसूचीमा किता नम्बर १५७ र १९० खोला र किता नम्बर १५८ बगर उल्लेख भएवाट निवेदकहरूले पेस गरेको जोताहा अस्थायी निस्सा सक्कली हो भन्ने अवस्था देखिएन ।'

मालपोत कार्यालयलाई अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले धोवीखोलामा घुसेको सो जग्गा नेपाल सरकारको नाममा कायम गरी आयोगलाई जानकारी दिन निर्देशन दिएको कुरासमेत पत्रमा उल्लेख छ। भट्टराईले पेस गरेको जोताहा अस्थायी निस्सा किर्ते भएको अवस्थामा मालपोत कार्यालयले कानुनविपरीत जग्गा दर्ता गर्न नमिल्ने जवाफ सर्वोच्च अदालतलाई लेखी पठाएको थियो ।

मालपोत कार्यालय चावहिलको पत्रमा भनिएको छ, 'रामप्रसाद भट्टराईसमेतले जग्गा दर्ताका लागि माग दावी गरेको जग्गाकै सम्बन्धमा निर्देशनसहितको पत्राचार भइसाएको हुँदा सो विषयलाई समेत मध्यनजर राखी निवेदकसँग मोहियानीका सम्बन्धमा भएका आवश्यक कागजात पेस गर्न जानकारी गराउँदा पूर्व पेस भएका कागजातवाहेक मोहीको हैसियतले पेस गर्नुपर्ने मोहियानी हकको प्रमाण पत्रलगायत कुनै पनि थप कागजात पेस हुन नसकेको हो ।'

स्पष्ट रूपमा खोला र बगर जनिएको यो जग्गामा भट्टराईको मोहियानी हक लाग्न नसक्ने मालपोत कार्यालय चावहिल र महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयले दिइसकेका छन्। भट्टराईले भूमिसुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालयलाई विपक्षी नबनाई मालपोत कार्यालयलाई माग विपक्षी बनाएका छन् । जग्गा हडप्न लागेका भट्टराईले सर्वोच्चका कतिपय न्यायाधीशको नाम भजाएर त्रसित पार्ने गरेको दावी सो क्षेत्रका वासिन्दाले गरेका छन् ।

अनेरास्ववियुको मतपरिणाम आज

राजधानी समाचारदाता
काठमाडौं, ८ फागुन

एमालेनिकट विद्यार्थी संगठन अनेरास्ववियुको २२औं अधिवेशनका क्रममा नेतृत्वका लागि भएको निर्वाचनको मतपरिणाम आज (आइतवार) आउने भएको हो। पदाधिकारीसहित सबै प्रतिस्पर्धाको परिणाम आज साँझसम्ममा आइसक्ने निर्वाचन समितिले जनाएको छ ।

आज (आइतवार/सम्ममा सबैको अन्तिम परिणाम आउने अध्यक्ष मण्डलका थोमस वोंस्तोलाले बताए। उनले भने, 'हामीले निरन्तर मतगणना गरिरहेको आइतवारसम्म सबैको मत परिणाम घोषणा हुन्छ ।' नेतृत्वका लागि नबीना लामा र दीपक गौतम प्यानलै अगाए प्रतिस्पर्धामा उत्रिएका छन् । लामालाई एमाले संस्थापन र गौतमलाई बरिष्ठ नेता माधवकुमार नेपाल पक्षको समर्थन छ ।

यसैबिच, भूगोलअन्तर्गत उपत्यका, पूर्वी वाग्मती, पश्चिम वाग्मती मेची, कोसी, माथिल्लो सगरमाथा र तल्लो सगरमाथाका विजेता घोषणा भइसकेका छन् । उपत्यका खुला केन्द्रीय सदस्यमा ज्ञानभक्त डंगोल, गोविन्द श्रेष्ठ, पंकज भण्डारी, वसन्त न्यौपाने, उदेश राई, टपेन्द्र जंग शाही, दिपेश प्रसाईं, भूपेन्द्र शाही र अशोक थापा विजयी भएका छन् । उपत्यका महिला सदस्यमा विनिता काफ्ले, अञ्जु गौतम, केशरा ज्ञवाली र नम्रता महर्जन छन् । भूगोलमा नै पूर्वी वाग्मतीवाट ईश्वर तिमल्सिना र नीरज पाण्डे र पश्चिम वाग्मतीवाट सन्तोष राणा क्षत्री र निलम बाबु ढुंगेल विजयी भए । मेचीवाट मिलन राई, रबीन्द्र सुवेदी र नीता घतानी विजयी भएका छन् । कोसीवाट प्रकाश श्रेष्ठ, एकराज दाहाल र अञ्जु पाण्डे विजयी भएका छन् । माथिल्लो सगरमाथावाट मिलन राई र दिपक फुंयाल र तल्लो सगरमाथावाट सुनिल टन्डन झा र रबि राय विजयी भएका हुन् ।

कोसी, सगरमाथा र वाग्मतीवाट विजयी भएका रापसको पनि शनिवार नै नाम सार्वजनिक भइसकेको छ । १५ सय २० जना प्रतिनिधिले महाधिवेशनमा मतदान गरेका थिए ।

मदनको स्मरण गर्दै वाटिकामा कुचो

काठमाडौं/रास- तिनकुने सुविधानगरबासीले मदन भण्डारी स्मृति वाटिकालाई चिटिक्क बनाउने अभियान सुरु गरेका छन् ।

तत्कालीन नेकपा (एमाले)का महासचिव भण्डारीको नाममा स्थापना गरिएको सो वाटिकाको ०५१ सालमा उनकी धर्मपत्नी एवं वर्तमान राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीले उद्घाटन गरेकी थिइन् । काठमाडौं-३५ स्थित सो वाटिका पाँच रोपनी क्षेत्रफलमा फैलिएको छ ।स्थानीय टोलवासी मदनको नाम स्मरण गर्दै सो वाटिकालाई काठमाडौं उपत्यकाकै नमुना बनाउन हातमा कुचो लिएर शनिवार विहानै बढारकुँडारमा सहभागी भए ।

कानुन, न्याय एवं संसदीय मामिलामन्त्री अग्निप्रसाद खरेलको अगुवाइमा भएको सो सरसफाइ अभियानको एकीकृत उपभोक्ता संघ सुविधानगरका अध्यक्ष मदन शिवाकोटीले संयोजन गरेका थिए ।

वाटिका क्षेत्रमा वाटो बनाउने, रेलिङ हाल्ने, वत्ती जडान गर्ने तथा फुल एवं सानाखाले वृक्षका विरुवा रोप्ने काम गरिने अध्यक्ष शिवाकोटीले जानकारी दिए । वाटिकाको विकास र प्रवर्द्धनका लागि संरक्षण समिति पनि गठन गरिएको हो। अघिल्लो वर्ष सो उद्यानमा होचा प्रजातिका ६० रूखका विरुवा रोपिएको थियो । सो वाटिकामा रहेको फोहोर संकलन गरेर डढाउने, हटाउने र कुचो लगाउने गरी गरिएको सरसफाइ अभियानलाई अब आगामी दिनमा निरन्तरता दिइने टोलवासीले अठोट लिएका छन् ।

मापदण्डविपरीतका संरचना भत्काइयो

राजधानी समाचारदाता
काठमाडौं, ८ फागुन

वानेश्वर सहयोगीनगर वाग्मती नदीकिनार क्षेत्रमा महानगरपालिकाले तोकेको मापदण्डविपरीत बनाइएका केही भौतिक संरचना भत्काइएको छ। सडक विभाग र काठमाडौं महानगरपालिकाको अगुवाइमा शनिवार त्यस क्षेत्रमा २२ ओटा भौतिक संरचना भत्काइएको हो ।

वाग्मती नदीको पश्चिम किनारा क्षेत्रमा रहेका दुई ओटा कलेजसहित विहार र रेस्टुरेन्ट पनि भत्काइएका छन् । भीएस निकेतन, पेन्टागन कलेज, विश्व शान्ति विहारलगायत निजी भवन र पखालेलाई डोजर लगाएर भत्काइएको थियो ।

सुरक्षाकर्मीको वाक्लो उपस्थितिमा भत्काउने कार्यलाई तीव्र पारेको देखेपछि भत्काउन वांकी घरका घरधनीले हाम्रो घर आफै भत्काउछौं, केही समय दिनोस् भनी कबुल गरेपछि वांकी भौतिक संरचना हटाउने काम रोकिएको थियो ।

मापदण्डविपरीत बनाइएका ती संरचना भत्काउन डोजर अघि वढिरहँदा केही स्थानीय व्यक्तिले प्रतिवाद गर्न खोजे पनि केही वेरमा पछि हटन वाध्य भएका थिए ।

सरकारले सडक, नदी र सार्वजनिक जग्गा मिचेर नियमविपरीत बनाएको संरचनालाई भत्काउने कार्यलाई केही सयमदेखि निरन्तरता दिँदै आएको छ ।

संवैधानिक हैसियत दिए संयन्त्र स्वीकार : महन्थ

राजधानी समाचारदाता
काठमाडौं, ८ फागुन

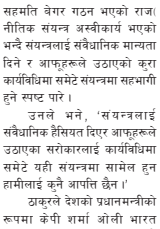

तराई मधेस लोकतान्त्रिक पार्टीका अध्यक्ष महन्थ ठाकुरले सरकारको रवैया नबदलिए फेरि नाकाबन्दी गर्ने चेतावनी दिएका छन् ।

रिपोर्टर्स क्लवले शनिवार आयोजना गरेको साक्षात्कारमा उनले सरकार एकतर्फी रूपमा अघि बढे सशस्त्र आन्दोलन गर्ने बताए। 'संविधान हामीलाई उपेक्षा गरेर ल्याइयो, संशोधन पनि त्यसरी नै ल्याइयो, सीमांकनका लागि उच्चस्तरीय राजनीतिक संयन्त्र पनि सरकारले एकतर्फी रूपमा गठन गऱ्यो,' अध्यक्ष ठाकुरले भने, 'यस्तै रवैया जारी रहे मधेसी मोर्चाको वैठक बसेर सशस्त्र आन्दोलनको कार्यक्रम ल्याउँछौं ।'

उनले सरकारी दमन कायम रहेको समेत बताए । निषेधित क्षेत्र तोक्ने र कर्फ्यु लगाउने काम गरेर नाकाबन्दी गर्ने ठाकुरको भनाइ थियो। सरकारले सहमतिविपरीत अहिले पनि गिरफ्तारी र झुटा मुद्दा लगाउने काम नरोकेको प्रति आक्रोश व्यक्त गर्दै उनले अहिले मौसमको प्रतिकूलताले आन्दोलनको स्वरूप वदलेको भए पनि केही दिनमा बसेर सशस्त्र आन्दोलन गर्ने जानकारी दिए ।

ठाकुरले सरकारले आफूहरूको सहमति वेगर गठन भएको राजनीतिक संयन्त्र अस्वीकार्य भएको भन्दै संयन्त्रलाई सैद्धान्तिक मान्यता दिने र आफूहरूले उठाएको कुरा कार्यविधिमा समेटे संयन्त्रमा सहभागी हुने स्पष्ट पारे ।

उनले भने, 'संयन्त्रलाई सैद्धान्तिक हैसियत दिएर आफूहरूले उठाएका सरोकारलाई कार्यविधिमा समेटे यही संयन्त्रमा सामेल हुन हामीलाई कुनै आपत्ति छैन ।'

ठाकुरले देशको प्रधानमन्त्रीको रूपमा केपी शर्मा ओली भारत भ्रमणमा गएकाले स्वागतसम्म ठिकै भएको भन्दै यो भ्रमण आफूहरूका लागि हर्ष न विस्मात् जस्तो भएको टिप्पणी गरे ।

प्युटारमा आँखाका रोगी बढे

ललितपुर/रास- दक्षिण ललितपुरको प्युटारमा आँखासम्बन्धी स्वास्थ्य समस्या क्याटाऱ्याक्ट धेरै जनामा देखिएको जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय ललितपुरले जनाएको छ ।

आँखाभित्र पानी जम्मा हुने समस्या भएको क्याटाऱ्याक्टले प्युटारमा जटिल समस्या ल्याएको जिल्ला जनस्वास्थ्य प्रमुख केदारराज पराजुलीले जानकारी दिए । उनका अनुसार यो समस्या ४०-५० वर्ष नाघेकाहरूमा देखिएको छ। प्युटारमा शुक्रवार भएको निःशुल्क वृहत् स्वास्थ्य शिविरका क्रममा आँखाका समस्या देखिएको हो ।

पोषणयुक्त खानेकुराको कमी र बढ्दो उमेरसँगै आँखामा बादलले ढाकेजस्तै हुने र पछि अन्धोसम्म हुन सक्ने चिकित्सकको भनाइ छ। 'यसको समयमै पहिचान भई उपचार गराएमा खासै समस्या हुँदैन,' जनस्वास्थ्य प्रमुख पराजुलीले भने, 'उपचार नभएमा आँखाको ज्योति नै गुम्न सक्छ ।'

अल्का अस्पतालको सहकार्यमा जिल्ला जनस्वास्थ्यले प्युटार स्वास्थ्य चौकीमा शिविरको आयोजना गरेको हो । शिविरमा २ सय ६१ जनाले निःशुल्क रूपमा स्वास्थ्य जाँच गराएको जनस्वास्थ्य कार्यालय टेक्निसियन अफिसर शंकर पौडेलले जानकारी दिए। भूकम्पपछि अस्थायी टहरामा वसेकाहरूमा जाडोजन्य स्वास्थ्य समस्या आउने जटिलता हेरेर जनस्वास्थ्यले विभिन्न साताओटा स्थानमा शिविरको आयोजना गरिरहेको छ । विश्व स्वास्थ्य संगठनकी नीता पोखरेलले शिविरको अनुगमन गरेकी छिन् ।

विकास निर्माणमा लाग्ने प्रतिबद्धता

काठमाडौं/रास- सिन्धुलीका तिनै क्षेत्रका सांसदले एउटै मञ्चबाट सिन्धुलीको विकासमा एकजुट भई लाग्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गरेका छन् । सिन्धुली-काठमाडौं सम्पर्क मञ्चले सञ्चालन गरिरहेको 'समृद्ध सिन्धुली नमुना सिन्धुली' अभियानअन्तर्गत शनिवार आयोजित 'एक गाविस एक योजना' विषयक सांसद अन्तर्क्रियामा सहभागी भई विकासनिर्माणका सबालमा पार्टीगत स्वार्थ नराखी अघि बढ्ने प्रतिबद्धतासमेत उनीहरूले व्यक्त गरेका हुन् ।

क्षेत्र १ का सांसद गणेश पहाडीले सिन्धुली सम्भावना नै सम्भावना बोकेको जिल्ला भएकाले शिक्षा, कृषि, पर्यटन, सडक विस्तार, विद्युत् उत्पादन, नदी नियन्त्रण आदि क्षेत्रमा ठोस रूपमा गुरुयोजना बनाएर सिन्धुलीको उत्थानमा लाग्नुपर्नेमा जोड दिए । तर, विकासका नाममा प्राकृतिक स्रोत नै नष्ट हुने स्थिति आउन दिन नहुने उनको धारणा थियो । सिन्धुली क्षेत्र २ का अर्का सांसद मोहन वरालले सडक, शिक्षा र सञ्चारको व्यवस्थित ढंगले विकास गर्न सकिएको खण्डमा सिन्धुलीको विकासमा तीव्रता आउने दावी गरे । कृषिमन्त्रीसमेत रहेका क्षेत्र ३ का सांसद हरिवोल गजुरेलले संविधान जारी भएपछि मुलुकमा नयां परिस्थिति बनेसँगै जनताका अपेक्षा बढेको भन्दै नयां तरिकाले नलागे विकास सम्भव नहुने प्रस्ट पारे । सबै पार्टीका नेता तथा सांसद मिलेर विकासका निमित्त एउटा संयन्त्र बनाएर विकास निर्माणमा जुटनुपर्नेमा जोड दिए ।

पश्चिमी वायुका कारण वर्षा र हिमपात

काठमाडौं/रास- पश्चिमी वायुको प्रभावका कारण शनिवारदेखि देशभरको मौसममा खराबी आएको छ ।

सो वायुको प्रभावले देशभरको मौसम बदली हुनुका साथै पश्चिमी भेगमा हल्का वर्षा भएको मौसम पूर्वानुमान महाशाखाले जनाएको छ ।

पश्चिमका केही ठाउँमा हल्का वर्षा र उच्च हिमाली भेगमा सामान्य हिमपातसमेत भएको मौसमविद् शान्ति कँडेलले जानकारी दिइन् । उनका अनुसार आज (आइतवार)देखि मौसममा सुधार आउनेछ ।

१७ डीएसपीको बढुवा सिफारिस

राजधानी समाचारदाता
काठमाडौं, ८ फागुन

नेपाल प्रहरीले १७ जना प्रहरी नायब उपरीक्षक (डीएसपी) लाई प्रहरी उपरीक्षक (एसपी)मा बढुवा सिफारिस गरेको छ । शनिवारको मिति राखेर विहीवार प्रहरीको बढुवा समितिले सिफारिस गरिएको नाम गृहमन्त्रालय पठाएको हो ।

बढुवाका लागि सिफारिसमा पर्नेहरूमा राजकुमार वैदवार, जनकराज पाण्डेय, मुकेशकुमार सिंह, हृदय थापा, यज्ञविनोद पोखरेल, सुरेन्द्र मैनाली, गोरखसिंह भण्डारी, कृष्णहरि शर्मा पोखरेल, अशोक सिंह, चक्रबहादुर सिंह, सुदनकुमार राजभण्डारी, भोलाबहादुर राबल, दिल्लीराज विष्ट, कमलप्रसाद खरेल, प्रमोदकुमार खरेल, रमेश थापा, सुदीप राजभण्डारी रहेका छन् ।

यसअघि तिन एसपी र सात इन्सपेक्टरको बढुवा सिफारिस भएको थियो । प्रहरीको बढुवा समितिले एसपीहरू विकास श्रेष्ठ, पूर्णचन्द्र जोशी र सञ्जय सिंह वस्नेतलाई एसएसपी बढुवामा सिफारिस गरेको हो । प्रहरीमा लामो समयदेखि एसएसपीका तिन पद रिक्त थिए । त्यसै, सातजना प्राविधिक इन्सपेक्टरलाई पनि डीएसपी बढुवाको सिफारिस भएको छ । विधिविज्ञान उपसमूहअन्तर्गत इन्सपेक्टरहरू सुदनकुमार विष्ट, उदयजङ राणा, प्रकाश रेग्मी, मोहनसिंह धामी, शिखरराज कुँवर, पवन ढुंगाना र प्रकाश खत्री डीएसपीमा सिफारिस भएका हुन् ।

यसैगरी कम्प्युटरतर्फ एसएसपी शिला केसारकार कार्की र कम्प्युटरतर्फ एसएसपी डा. राजीव सुव्वालाई डीआईजीमा बढुवा सिफारिस गरिएको छ । बढुवा सिफारिसमा चित्त नबुझे एक साताभित्र उजुरी गर्न सकिने व्यवस्था गरिएको छ। उजुरी छानविनपछि मात्र बढुवाको निर्णय हुनेछ ।

कोइरालाको १३औं दिनको शुद्धशान्ति

काठमाडौं/रास- नेपाली कांग्रेसका सभापति एवं पूर्वप्रधानमन्त्री सुशील कोइरालाको १३औं पुण्य तिथिको अवसरमा शनिवार शुद्धशान्ति आयोजना गरियो ।

महाराजगन्जस्थित डा. शशांक कोइरालाको निवासमा शनिवार उनको १३औं दिनमा गरिने धार्मिक कृत्य सम्पन्न भएको छ । शुद्धशान्तिको धार्मिक कृत्य सकी मलामीलाई १३औं दिनको प्रसाद वितरण गरिएको कोइराला परिवारले जनाएको छ ।

कोइरालाको काजकिरियामा उनका भतिजाद्वय अतुल कोइराला र सुधांशु कोइराला बसेका थिए । कांग्रेसका कार्यवाहक सभापति रामचन्द्र पौडेल, बरिष्ठ नेता शेरबहादुर देउवा, पार्टीका पदाधिकारी एवं कांग्रेस नेता कार्यकर्तालगायत सर्वसाधारणको महाराजगन्जमा उपस्थिति थियो ।

नेपालको राजनीतिमा सादगी राजनेताको परिचय बनाएका कोइरालाको रात २६ माघमा निधन भएको थियो ।

एसियाली विज्ञ आउँदै

काठमाडौं/रास- वैकल्पिक नोवल पुरस्कारको रूपमा प्रतिष्ठित 'राइट लाइभलीहुड अवार्ड'द्वारा सम्मानित चीन, जापान र भारतका विज्ञहरू 'हरियो नेपाल, वलियो नेपाल' अभियानका लागि सहयोग तथा आफ्ना अनुभवहरू आदान-प्रदान गर्न यही १० र ११ फागुनमा काठमाडौंमा जम्मा हुँदै छन् ।

यस अवसरमा उनीहरूले सप्रोस नेपालका अध्यक्ष तथा 'राइट लाइभलीहुड अवार्ड' विजेता श्रीकृष्ण उपाध्याय र अन्य साझेदार संस्थाले 'हरियो नेपाल, वलियो नेपाल' अभियानपुरि ऐक्यवद्धता जनाउनेछन् ।

दिल्लीमा व्यस्त प्रधानमन्त्री

तस्बिर : भारतीय प्रेस इन्फरमेसन ब्यूरो

भारतद्वारा...

नेपाल र भारतबिच सम्पन्न पारवहन मार्गसंग सम्बन्धित यो सम्झौतासंगै अर्को एक बुंदामा भारतको विशाखापटनम बन्दरगाहमा नेपाललाई पारवहनको सुविधा उपलब्ध गराउने रहेको छ। पाँचौं सम्झौताका रूपमा विशाखापटनमबाट नेपालसम्म रेल्वे ढुवानीबारे उल्लेख गर्दै बंगलादेशसंगको पारवहनमा भारतको सिंहावादबाट सुविधा प्रदान गरिने उल्लेख छ। यो सहमति पत्रमा भारतका तर्फबाट रेल्वे बोर्डका एएस उपाध्यायले हस्ताक्षर गरेका छन्। त्यसैगरी, छैटौं सम्झौताका रूपमा ४ सय केभीको ढल्केबर-मुजफरपुर अन्तरदेशीय प्रसारण लाइनमार्फत हाल १ सय ३२ केभीमा चार्ज गरेर प्रारम्भिक रूपमा ८० मेगावाटको शुभारम्भ गरिएको उल्लेख गर्दै सन् २०१६ को अक्टोबरसम्म २ सय २० केभीबाट २ सय तथा २०१७ डिसेम्बरसम्म ४ सय केभीमार्फत ६ सय मेगावाटसम्म विद्युत् दिइने उल्लेख छ।

सातौं समझदारीका रूपमा नेपाल र भारतबिच प्रबुद्ध समूहको स्थापना रहेको छ। सन् २०१४ जुलाईमै काठमाडौंमा बसेको संयुक्त बैठकले ८ सदस्यीय समूह बनाउने निर्णय भएको थियो। यो प्रबुद्ध समूहमा नेपालका तर्फबाट डा. राजन भट्टराई, पूर्वविदेशमन्त्री भेषबहादुर थापा, अख्तियारका पूर्वप्रमुख सूर्यनाथ उपाध्याय र पूर्वकानुनमन्त्री निलाम्बर आचार्य छन् भने भारतका तर्फबाट सांसद भगतसिंह कोसियारी, सिक्किम विश्वविद्यालयका पूर्वभीसी एवं हाल जाप पार्टीका नेता महेन्द्र पी लामा, नेपालका लागि पूर्वराजदूत जयन्तप्रसाद र प्रोफेसर बीसी उप्रेती रहेका छन्। यो समूहले भविष्यलाई समेत द्विपक्षीय सम्बन्ध अभिबृद्धिका लागि हालको द्विपक्षीय सम्बन्धबारे पुनर्विचार गरेर संस्थागत फ्रेमवर्कसहितको सुझाव दिने उल्लेख छ।

सम्झौता पत्र हस्ताक्षर कार्यक्रममा भारत र यहाँका जनताप्रति नेपाल र नेपालीको भावनात्मक सम्बन्ध रहेको र नेपालको विकासको भारत ठुलो साझेदार रहेको बताउँदै प्रधानमन्त्री ओलीले भारतको साथ, सहयोग र सद्भाबबाट नेपालमा लोकतान्त्रिक संविधान जारी भएको बताएका थिए। उनले नेपालको आर्थिक समृद्धि, विकास र राजनीतिक स्थायित्व अबको आफ्नो लक्ष्य रहेको बताए। शिक्षा, स्वास्थ्य र भौतिक पूर्वाधार विकासमा भारतबाट निरन्तर प्राप्त सहयोग र ऐक्यबद्धताप्रति उनले कृतज्ञता व्यक्त गरेका थिए। उनले नेपालले भारतले नेपालका ठुला आयोजनामा लगानी गर्न अपेक्षा गरेको बताएका थिए।

भारतीय प्रधानमन्त्री मोदीले भारत-नेपालमैत्री सम्बन्ध इतिहासको नयाँ चरणमा प्रवेशको बताउँदै गौरवशाली नेपाली जनताको भारतप्रतिको सद्भावको प्रशंसा गरेका थिए। नेपाली कांग्रेसका दिवंगत सभापति एवं पूर्वप्रधानमन्त्री सुशील कोइरालाको कार्यकालमा भारत-नेपाल सम्बन्धमा अतुलनीय योगदान भएको छ भन्दै नेता कोइरालालाई भारतले सधैं सम्झना गरिरहने बताएका थिए। अतिवाद र आतंकवादको भारत र नेपालले मिलेर मुकाबिला गर्ने तथा आपराधिक एवं आतंकवादीलाई आ-आफ्ना भूमि दुरुपयोग गर्न नदिने प्रतिबद्धता आफूहरूले व्यक्त गरेको पनि उनले बताएका थिए। नेपालको अथाह जलस्रोतको समुचित उपयोगबाट दुबै देश लाभान्वित हुने प्रसंग उल्लेख गर्दै भारतीय प्रधानमन्त्री मोदीले नेपालको आर्थिक विकासका निम्ति त्यो वरदान साबित हुने बताए।

कांग्रेसमा...

१२औं महाधिवेशनअघि केन्द्रीय सदस्यमा उम्मेदवार हुन महासमिति सदस्यमा निर्वाचित हुनुपर्ने व्यवस्था रहेको थियो। १३औं महाधिवेशनमा पनि त्यस्तो अनिवार्य व्यवस्था गरिएको छैन। यसबाट केन्द्रीय सदस्यको आकांक्षी निकै बढेका छन्। १३औं महाधिवेशनमा केन्द्रीय सदस्यमा खुला र समावेशी गरी ३ सयभन्दा बढी उम्मेदवार बन्ने अनुमान कांग्रेस नेताको छ। महाधिवेशन तयारीका लागि गठित अर्थ समितिले केन्द्रीय सदस्यमा उम्मेदवार ३ सय ३२ जना हुने अनुमान गरिएको छ। केन्द्रीय सदस्य रमेश रिजाल, रमेश लेखक, जीवनबहादुर शाही, धनराज गुरुङ, प्रदीप पौडेल, दीपक गिरी, चन्द्र भण्डारी, बद्री पाण्डे, शंकर भण्डारी, श्याम घिमिरे, डिल्लीराज रेग्मी, गोविन्द भट्टराई, पार्वती डीसी चौधरी, सुजाता परियारलगायतका नेताहरूले पुनः केन्द्रीय सदस्यमा उम्मेदवारी दिने भएका छन्।

यसैगरी, सांसदहरू राजेन्द्र अमात्य, रञ्जित कर्ण, रामहरि खतिवडा, राजु खनाल, ईश्वरी न्यौपाने, केशवकुमार बुढाथोकी, बीरबहादुर बलायरलगायतका नेताहरू केन्द्रीय सदस्यको आकांक्षी छन्। लालितपुरका रामकृष्ण चित्रकारले औपचारिक रूपमा नै केन्द्रीय सदस्यमा उम्मेदवारी घोषणा गरेका छन्। नेविसंघबाट सांसदसमेत रहेका अध्यक्ष कर्णसहित नैनसिंह महर, भुपेन्द्रजंग शाही र प्रतिमा गौतमले केन्द्रीय सदस्यमा उम्मेदवारी घोषणा गरिसकेका छन्। यसैगरी, नेविसंघका पूर्वनेता विश्वप्रकाश शर्मा, प्रदीप पौडेल, गुरुराज घिमिरे, गोविन्द भट्टराईले पनि केन्द्रीय सदस्यमा उम्मेदवारी दिने घोषणा गरेका छन्। 'पार्टीले अब युवालाई प्राथमिकता दिनुपर्छ। युवाका तर्फबाट मैले केन्द्रीय सदस्यमा उम्मेदवारी दिने निर्णय गरेको छु,' नेविसंघ अध्यक्ष कर्णले भने।

नेविसंघको नेतृत्वको दावी गर्दै आएका नैनसिंह महरले पनि केन्द्रीय सदस्यमा उम्मेदवारी दिने चाहना राखेका छन्। 'नेविसंघको अधिवेशन हुन नसकेपछि म पनि केन्द्रीय सदस्यमा चुनाव लड्ने गरी तयारी गर्दैछु,' महरले भने। यस्तै महिला संघबाट डिला संगौला, सरिता प्रसाई, अनिता देवकोटालगायतका नेतृहरू केन्द्रीय सदस्य उम्मेदवार बन्न लागेका छन्। तरुण दल अध्यक्ष उदयशमशेर राणा, विनोद कायस्थले पनि उम्मेदवारी घोषणा गरेका छन्।

मुस्लिम संघ नेपालका अध्यक्ष अब्दुल सतारले पनि केन्द्रीय सदस्यको तयारी अघि बढाएका छन्। तत्कालीन सभापति गिरिजाप्रसाद कोइरालाको निर्देशनबमोजिम गठन भएको मुस्लिम संघको संस्थापक अध्यक्षसमेत रहेका सतारले नेतादेखि कार्यकर्ताको चाहनाअनुसार कांग्रेस केन्द्रीय सदस्यमा तयारी अघि बढाएको संघका एक नेताले बताए। मुस्लिम संघका अध्यक्ष सतारले पनि नेता र कार्यकर्ताको परामर्शका आधारमा उम्मेदवारी दिन लागेको बताए। 'सबैको सुझावका आधारमा केन्द्रीय सदस्यमा उम्मेदवारी दिने योजना बनाएको छु,' सतारले राजधानीसंग भने।

यस्तै नेपाल ट्रेड युनियन कांग्रेसबाट रञ्जित कुँवर, रीता खनाललगायतले उम्मेदवारी घोषणा गरेका छन्। 'केन्द्रीय सदस्यमा उम्मेदवारी घोषणा गरेकी छु, तयारी पनि अघि बढाइसकेकी छु,' खनालले भनिन्। यसैगरी, दलित संघबाट मीन विश्वकर्मा, जीवन परियार, राजन विश्वकर्मा, सुजाता परियार, मानबहादुर विश्वकर्मा, लक्ष्मी परियारलगायतले केन्द्रीय सदस्यमा उम्मेदवारी दिने घोषणा गरेका छन्।

ओली-मोदी...

विद्युत् प्राधिकरणले भारतबाट आयात विद्युत्को दुई दिनअघि परीक्षण गरेको थियो।

विद्युत् प्राधिकरण भार प्रेषण केन्द्रका प्रमुख भुवन क्षत्रीले सरदर ७३ मेगावाट विद्युत् आयात भइरहेको जानकारी दिए। 'एकमुष्ट रूपमा ७० मेगावाट बुक गरिएकामा १२ प्रतिशत थपघट हुन सक्ने कारण ढल्केबरसम्म परीक्षणका क्रममा सरदर ७३ मेगावाट विजुली आयात भएको छ,' क्षत्रीले राजधानीसंग भने।

७३ मेगावाट विद्युत् आयात भए पनि तत्कालका लागि लोडसेडिङ भने नघट्ने उनले जानकारी दिए। भारतबाट थप विद्युत् आयात नभएको भए दैनिक १५ घन्टा लोडसेडिङ पुऱ्याउनुपर्ने अवस्था रहेकामा आयातले भने लोडसेडिङ नवढी स्थिर रहने प्राधिकरणले जनाएको छ। कुलेखानी जलाशय नभरिए पनि १५ सय २७ मिटर पुगेकामा त्यसलाई सञ्चालन गरेर हाल १५ सय १८ मिटरमा झरिसकेको छ।

भारतबाट आयातित विद्युत् प्राधिकरणले प्रतियुनिट ७ रुपैयाँमा आयात गर्न लागेको हो। एनभीभीएनले प्राधिकरणलाई प्रतियुनिट ३.५ अर्थात् ५.५० भारतीय रुपैयाँ दिएकामा प्रसारण लाइनबापतको हिवलिङ चार्जसहित ७ रुपैयाँ पर्छ। हाल १ हजार ३ सय २५ मेगावाट विद्युत् माग रहेकामा विद्युत् प्राधिकरणको प्लान्टमार्फत २ सय ४०, निजी क्षेत्रबाट ८० मेगावाट विद्युत् उत्पादन भएको छ भने भारतबाट २ सय २० मेगावाट विद्युत् आयात भइरहेको छ।

पोखरामा सम्पन्न 'रोमियो जुलियट' शीर्षकको फेसन सोमा जुलियट बनेर मञ्चमा क्याटवाक गर्दै मोडल श्वेता रानाभाट । फेसन सोमा आधा दर्जन सिक्वेन्समा राजधानी र पोखराका मोडललाई च्याम्मा उतारिएको थियो । **तस्बिर : राजधानी**

सिस्नुपानीलाई युद्धप्रसाद मिश्र स्मृति पुरस्कार

काठमाडौं/रास- प्रगतिशील साहित्यका अग्रणी व्यक्तित्व युद्धप्रसाद मिश्रको नाममा स्थापित 'युद्धप्रसाद मिश्र स्मृति पुरस्कार २०७२' सिस्नुपानी नेपाललाई प्रदान गरिएको छ । युद्धप्रसाद मिश्रको २०औं स्मृति दिवस तथा युद्धप्रसाद मिश्र स्मृति पुरस्कार २०७२ अर्पण कार्यक्रममा पूर्वसामान्यप्रशासनमन्त्री लालबाबु पण्डितले सिस्नोपानी नेपालका अध्यक्ष लक्ष्मण गाम्नामेलाई १० हजार रुपैयांसहितको सो पुरस्कार प्रदान गरे ।

भक्तपुरको सिरुटारस्थित साहित्यकार मिश्रको जन्मस्थानमा प्रतिष्ठानले शनिवार आयोजना गरेको सो कार्यक्रममा पूर्वमन्त्री पण्डितले साहित्यकारले देशको भ्रष्टाचार, खराब नेता, जातीय, धार्मिक, भौगोलिक विभेदका विरुद्ध कलम चलाउनुपर्नेमा जोड दिए ।

कार्यक्रममा पूर्वमन्त्री एवं साहित्यकार मोदनाथ प्रश्वित, नेपाल प्रज्ञा प्रतिष्ठानका सदस्य सचिव, साहित्यकार एवं प्रा.डा. जीवेन्द्रदेव गिरी, प्रतिष्ठानका अध्यक्ष अनिल पौडेल, सिरुटारका पूर्वगाबिस अध्यक्ष शशीजंग

थापालगायतले साहित्यकार यद्धप्रसाद मिश्रको योगदानको चर्चा गरे । मिश्रले साहित्यमार्फत पञ्चायती निरंकुश शासनका विरुद्धमा बनारसदेखि नेपालसम्म अभियान चालेर प्रगतिशील साहित्यिक आन्दोलन थालेको उनीहरूले बताए ।

कार्यक्रममा सिस्नोपानी नेपालका अध्यक्ष गाम्नामे, उपाध्यक्ष अर्जुन पराजुली, साहित्यकार जयन्ता पोखरेल, इन्दु अंशु, सिर्जना काकीलगायतका साहित्यिकारले कविता वाचन गरेका थिए । मिश्रका बारे प्रतिष्ठानका सचिव बालचन्द्र मिश्रले प्रकाश पारेका थिए ।

आयो संगीताको कथामा अल्भिएका प्रेम

काठमाडौं/रास- माया प्रेमको कथा समेटिएको छोटा सिनेमा निर्माण गरी टेलिभिजनमा प्रस्तुत गर्ने म्युजिक भिडियो निर्देशक तथा लेखक संगीता श्रेष्ठले यस्तै प्रेमकथाको संग्रह पाठकमाझ ल्याइकी छिन् ।

उनको कथासंग्रह 'कथामा अल्भिएका प्रेम' को शनिवार राजधानीमा पूर्वमिस नेपाल माल्भिका सुब्बा र कथाकार श्रेष्ठ स्वयले संयुक्त विमोचन गरे ।

विमोचनपछि माल्भिकाले संगीतालाई पुस्तक लेखिका वनिरहँदाको अनुभव सोधिन् । १५ महिने छोरीकी आमा कथाकार श्रेष्ठले भनिन्,' जन्मिने बित्तिकै छोरीलाई हातमा बोक्दा जस्तो अनुभव भएको थियो छाप्पिएर आएको पुस्तक बोक्दा ठ्याक्कै उस्तै अनुभूति मिलेको छ । म बच्चा जन्मिने अघिल्लो दिनसम्म पनि कार्यालयमा काम गर्न गएकी थिएँ । गर्भवतीका बारेमा परम्परागत मान्यता तोड्नु मात्र होइन, भावी सन्तानले जन्मनुअगावैदेखि कामको महत्त्व बुझोस् भन्ने मेरो चाहना त्यसमा थियो ।'

पाँच दर्जनभन्दा बढी म्युजिक भिडियो निर्माण गरेकी संगीताले विचमा केही समय शृंखलाबद्ध टेलिफिल्म 'कथा प्रेमका' निर्माण गरेकी थिइन् । टेलिफिल्मका कथानक तयार पार्दापर्दै यसलाई पुस्तकका पाठकहरूसमक्ष पनि लैजाने चाहना विकास भएको संगीताले कार्यक्रममा खुलासा गरिन् । 'यो पुस्तक त्यसै चाहनाको प्रतिफल हो,' उनले भनिन् ।

चाँडै आमा बन्ने तयारीमा रहेकी माल्भिकाले आमा बन्दाका अनुभव पनि संगीतालाई सोधिन् । त्यो अनुभव उनले बताउंदा माल्भिकाले चाख मानेर सुनेकी थिइन् ।

पुस्तक विमोचनको कार्यक्रम नेपालका सहरी महिला, उनीहरूको मन र कामकाजी जीवनमा भोग्ने कठिनाइको संवाद थलो बन्न पुगेको थियो । पुस्तकका कथाजस्तै प्रेम र त्यसपछि विकास हुने सम्बन्धका बारेमा उनीहरूले खुलेर चर्चा गरे । पुरुष र पतिका चर्चाहरू पनि भए ।

कथाहरू बढी वियोगान्त रहेको माल्भिकाको जिज्ञासा थियो । जवाफमा सबैलाई वियोगान्त कथाले बढी छोए पनि यसमा उत्तिकै संयोगान्त कथा पनि रहेको लेखिका संगीताले जानकारी दिइन् ।

संगालो 'कथामा अल्भिएका प्रेम' श्रेष्ठका १० ओटा लघुकथाको समेटिएका छन् । जसमध्ये धेरैजसो कथा वियोगान्त शैलीका छन् । यो पुस्तकलाई नेपालय प्रकाशनले छापेको हो ।

आफ्नै पहिरनमा उत्रिए मिस नेवा:का प्रतियोगी

काठमाडौं/रास- अन्तिम स्पर्धाको समय नजिकिँदै गर्दा 'एईसीसी ग्लोवल मिस नेवा: १९३६' का प्रतियोगी अन्य उपाधिका लागि विभिन्न प्रतिस्पर्धामा उत्रिन थालेका छन् ।

यसै क्रममा शुक्रवार वेलुका 'अठ्यार सो' अन्तर्गत 'वेस्ट ड्रेस'को उपाधिका लागि आफ्नै जातीय पहिरनमा मञ्चमा उत्रिए ।

सो क्रममा उनीहरूले नेवार समुदायको संस्कृति झल्काउने पहिरन लगाएका थिए । धेरैजसो प्रतियोगीले प्रस्तुत गरेका पहिरन चल्तीका भए पनि केही प्रतियोगी संस्कृति झल्कने र सन्देश सम्प्रेण गर्ने शैलीका थिए । चल्तीका पहिरनभन्दा यस्ता विशेष पहिरनले कार्यक्रममा बढी ताली पाएको थियो ।

'वेस्ट ड्रेस' राउन्डमा नमुना फेसन कलेजका उपप्रमुख जीवेश्वरलाल श्रेष्ठ, फेसन डिजाइनर शोभा महर्जन, फोटोग्राफर राजभाइ सुवाल, पत्रकार निर्मल श्रेष्ठ, मेरिना लोप्चन राई र फेसियल हाउसकी सञ्चालक सुष्मा महरा निर्णायक थिए ।

निर्णायक महराले प्रतियोगीहरूमध्ये एक दुईबाहेक बाँकी अधिकांशका पहिरन प्रशंसा योग्य भएको बताइन् ।

'वेस्ट ड्रेस' को घोषणा आगामी ११ फागुनमा आयोजना गरिने अन्तिम प्रतिस्पर्धामा हुने नेप्लिज फेसन होमकी अध्यक्ष हेमा मानन्धरले बताइन् । कार्यक्रममा अन्य 'सिक्वेन्स'मा पूर्वमिस नेपाल र अरू मोडल सारीमा उत्रिएका थिए ।

यो मिस नेवा:को १९औं संस्करणमा २२ प्रतिस्पर्धी छन् । जसमा अनिता महर्जन, रुही महर्जन, रिभा शाक्य, एन्जिला महर्जन, सरोन तन्डुकार, अञ्जली शाक्य, रोश्मी भेले, रश्मी तन्डुकार, सजिना बज्राचार्य, गुप्मा कर्माचार्य, सेलेना श्रेष्ठ, सलोनी महर्जन, रविशा श्रेष्ठ, एन्जेल श्रेष्ठ, रुविना शाक्य, मिनु प्रजापति, सोनिका महर्जन, सनिंका राजोपध्याय, रेजिसा डंगोल, रस्ना महर्जन, सनिशा शाक्य र जेनी महर्जन छन् ।

बन्ने भयो ऋतिकको काबिल

मुम्बई/एजेन्सी- गृहव्यानरको फिल्म 'काबिल'को तयारीमा केही समयदेखि व्यस्त बनेका बलिउड अभिनेता ऋतिक रोशनले फिल्मको झमेलाबाट केही सहलियत मुक्ति पाएका छन् ।

कलाकार सुधासु पाण्डेले काबिलको कथा आफ्नो भएको दावीसहित यसका निर्माता राकेश रोशनविरुद्ध केही समयअघि मुद्दा दायर गरेका थिए । निर्माता राकेश रोशनले पनि कथा पाण्डेको नभएको प्रमाण जुटाउँदै आफ्नो मानहानी भएको भन्दै पाण्डेविरुद्ध ५० करोडको मुद्दा दायर गरे । त्यसपछि यो प्रकरण केही सेलाएको छ ।

अब यो फिल्म बन्ने भएको छ । ऋतिकले फिल्मको पूर्वअभ्यास सम्पन्न गरेका छन् । अब आफूहरू छ्यांकनको तयारीमा रहेको उनले बताएका छन् । फिल्मको निर्देशन सञ्जय गुप्ताले गर्दै छन् । अरू फिल्ममा जस्तै उनी काबिलमा पनि एक्सन प्रधान भूमिकामा हुनेछन् । यो फिल्ममा ऋतिकसँग खल चरित्रको रूपमा रोनित राय चयन भएका छन् । टेलिभिजनमा आफ्नो छुट्टै परिचय बनाएका रोनितसंग काम गर्न पाउँदा खुसी लागेको ऋतिकको भनाइ छ ।

भिडियोमा सोल्टिनीको रातो गाला

पोखरा/रास- फेवाताल किनार वसुन्धरा पार्कमा प्रायः म्युजिक भिडियोको सुटिङ भइरहन्छ । यसै क्रममा त्यहाँ शनिवार एउटा म्युजिक भिडियोको छ्यांकन गरिएको थियो ।

सोल्टिनीको रातो गाला... बोलको सो गीतको भिडियो निर्देशन जसु गुरुङले गर्दै थिइन् । जसमा नेत्र गुरुङ र सोनी गुरुङले मोडलिङ गरेका छन् । 'गुरुङ समाजको गाउँले परिवेशमा आधारित गीत हो,' गीतका गायक रामप्रसाद गुरुङले भने, 'जसमा युवती लाहुरेप्रति आकर्षित हुन्छिन् ।'

सन्देशमूलक गीत भएकाले मानिसको मनमस्तिष्कमा वस्नेमा उनी विश्वस्त छन् । गायनमा उनलाई शान्ति गुरुङले साथ दिएकी छन् । कुशवहादुर गुरुङको संगीत तथा लेखन रहेको गीतको सम्पूर्ण सुटिङ पोखरामै गरिएको छ । हालसम्म २ सय गीत निर्देशन गरिसकेकी जसुले यो गीतको भिडियो पनि राम्रो बन्ने बताइन् ।

कमलामाई यातायात सेवा
काठमाडौंबाट सिन्धुली, भिमान, बर्दिबास, जनकपुर, मरिन र भीमश्वानसम्मका लागि आउन जान कमलामाई यातायात सेवाको टाटा सुमो बोलेरोलाई सम्झनुहोस् ।
सम्पर्क : कोटेश्वर काउन्टर : सरोज- ९८४९०८१९८०, ९८०२३७९०७२
सिन्धुली काउन्टर : ०४७-५२११२५, विनोद : ९८४४०७७८२९
बढी मो. ९८४४२१७७७, ९८१३०८७०७४

आजको राशिफल ❑ ज्यो. पं. घनानन्द शर्मा घिमिरे 9849082003

मेष- मनमा डर-चिन्ता हुनेछ ।
वृष- आम्दानीमा सुधार आउनेछ ।
मिथुन- खर्च बढ्नेछ ।
कर्कट- मिष्ठान्न भोजन प्राप्त हुनेछ ।
सिंह- मन अशान्त रहनेछ ।
कन्या- लाभ हुने योग छ ।
तुला- सुख तथा शान्ति मिल्नेछ ।
वृश्चिक- सरकारी काम असफल हुनेछ ।
धनु- स्वास्थ्य प्रतिकूल रहनेछ ।
मकर- आम्दानी हुने योग छ ।
कुम्भ- लाभ हुने योग छ ।
मीन- काम असफल हुनेछ ।

Gopi Krishna Movies
TODAYS MOVIES
Neerja 8:20, 11:20 2:20, 5:20
Classic 8:20, 11:20 2:20, 5:20
फाजु 8:20, 11:20 2:20, 5:20
को आफ्नो 8:20, 11:20 2:20, 5:20
प्रेम गीत 8:20, 11:20 2:20, 5:20
पशुपति प्रसाद 8:20, 11:20 2:20, 5:20
पशुपति प्रसाद 8:20, 11:20 2:20, 5:20
FOX STAR STUDIOS presents NEERJA
Booking : 4812393/4812409
नेपालको एकमात्र कलेजिय थ्रु गोपि कृष्ण सुपिरिज प्रा.लि. काठमाडौंमा
टिकट दर, राष्ट्रिय सरकारी र प्रदेशि तथा सुविधा अनुसारदिइन सरकारी
टिकट दर साम ६ देखि ९ र ९.३० साम शुक्रवार, शनिवार र साप्ताहिक बिदा साइज हरेक थिएटरहरुमा ३डेखी सोमा ३० प्रतिशत छुटको पनि व्यवस्था छ ।

नारायणी यातायात
नारायणी यातायात व्यवसायी संघद्वारा संचालित टाटा सुमो सेवा काठमाडौंबाट धलिभञ्जनकोर्ट, पर्सिङ, हेटौंडा हुँदै बीरगंजसम्म बाह्रै महिना विहान ६ बजेदेखि ९ बजेसम्म हरेक आधाआधा घण्टामा एउटै विहान ७० बजेदेखि केवल ४ बजेसम्म हरेक एकएक घण्टामा एउटै सम्पर्क : मुख्य कार्यालय : हेटौंडा ०४७-५२१७७०, शाखा कार्यालय बीरगंज ०५१-५२०६१८, मो. ९८४१-६०२६४, ९८४१-४३८१४, ९८४१-४७५२७

एम्बुलेन्स

नारायणी सेवा समिति नेपाल	४२६३४०
पकवली सेवा समिति एम्बुलेन्स	४-३५०४६३
नेपाल केयर एम्बुलेन्स	४-१६०१२
कृष्णहरि क्लब, बुगडाँडा	४-५२७०४२
रेडक्रस एम्बुलेन्स	४-२१६८४८
काठमाडौं एम्बुलेन्स	४-२८४०१
परोपकार एम्बुलेन्स	४-१५८४९९
विद्यानन्दकार एम्बुलेन्स मि.शुल्क	४-२४२१२०
अडिक एम्बुलेन्स	६-३११११
जनसहायक एम्बुलेन्स	४-३७६५१२
नर्सिङ्गहरु एम्बुलेन्स एम्बुलेन्स	४-५२७०४३
कीर्तिपुर एम्बुलेन्स	४-३३०१००
मध्यपुर हिमी एम्बुलेन्स	६-५३१७००
पशुपति आर्थोपेट सेवा केन्द्र	४-४२९२२
साय साइ मि.शुल्क एम्बुलेन्स	४-२२४०३३
नर्सिङ्गहरु क्लब एम्बुलेन्स	४-२२४०४०
आयमन सेवा केन्द्र	४-२२४०४६
न्यूइ डि नेपाल एम्बुलेन्स सेवा	६-५३१३०४
मेडिकल कलेज सिमरोपाल	४-४९०४९
मि.शुल्क एम्बुलेन्स	४-२२७०३५
बाह्रै सेवाल एम्बुलेन्स सेवा	४-२९४०१५
एम्बुलेन्स सेवा	४-३६४२४९
अन्नपुर रेडक्रस एम्बुलेन्स सेवा	६२२२६६
अन्नपुर रेडक्रस रजकान्तार सेवा	६२२२६६
अन्ना एम्बुलेन्स सेवा	६२२२६६
नेपाल एम्बुलेन्स सेवा	६०१
सुरेश एम्बुलेन्स सेवा	६२२२६०
नेपाल केयर सयमपाल	४-२३०१२१
मि.शुल्क सयमपाल	४-२२७०४३
मि.शुल्क सयमपाल सेवा सदन	४-२२३२०१

अस्पताल

बीर अस्पताल :	४-२२३८०३, ४-२२१९४४
विराज अस्पताल :	४-२१४८०९, ४-२१११०४
कान्ति बाल अस्पताल :	४- ४२८०१५, ४-४२४०३२
प्रभुसी एड :	४-२६३१०६
टेन्थ अस्पताल :	४-२६३३१६
बीरेन्द्र प्रहरी अस्पताल :	४-४२१८३०
सिम सिटी हस्पिटल :	४३२९२६, ४३४०३३
अीमा अस्पताल :	४-२६०९१३
हुयराज केन्द्र :	४-३७०६२२
पाटन अस्पताल :	५-५२२०१३
मानसिक अस्पताल :	५-४२१३३३
हरिसिद्धिपाटिक चिकित्सालय :	४३२५८१
भक्तपुर अस्पताल :	६-५७०१०८
अमेरा अस्पताल :	६-५११११
पुस्किलाल इन्टरन हस्पिटल, कान्की :	४०३२०४
एक ड्रम क्लब :	६-५४४३२
कान्तिपुर इन्टरन कलेज :	६-३४५१०० ११, ११५१४०
हिन्दुइ इन्स्टुल सामुदायिक अस्पताल :	६-२७०९१६, ४२७४३४
विराज अस्पताल विराजगंज :	६-४१०७४०
मि.शुल्क हस्पिटपाटिक चिकित्सालय :	६-२६३२४०
मेलमन बिहुनी सेन्टर :	६-३६३२२१
सनसाइन मेडिसिनल अस्पताल :	६-२११८७
सामाजिकिक स्वास्थ्य सेवा केन्द्र, इटौरी :	०५१२१०१४
कान्तिपुर इन्टरन हस्पिटल, महाराजगंज :	४३०३०९, ४३०४२१
सुर्योद अस्पताल, धापासोल, नमिलपुर :	४०४३६९, ४०४६३४
हिमवतिर्थ हस्पिटल, बन्धु, कुनेश्वर	४३०१८८, ४३०१८९
महिन मेडिसिनल अस्पताल, कान्की	४०८२३१, ४६०९३४

अग्नि यातायात

कलंकीबाट दिवा बस प्रस्थान समय

रुट समय	विहान
कोलहिम्पा	८:४
थापाथली	९:००
तीरीगन्ज	९:१५
बुधानी	९:३०
सातपाट	९:४०
बिरटामोर (पहिला)	९:४०
रामचिराग	९:५५
सदन	९:३०
बिरटामोर (अन्त दश)	९:४५
बीरगन्ज, कलैया (पहिला)	९:३०
जस्कपुर	९:१०
गौर	९:१५
सवाया	९:४५
बीरगन्ज, कलैया (दोश्रो)	९:४५
पोखरा (अन्त दश)	९:००
सवाया	९:१५
बीरगन्ज, कलैया (तेश्रो)	१०:१५
रिजर्भेसन तथा अन्य जानकारी	
प्रधान कार्यालय कलंकी :	४३०८२१, ४३०९१६
कलंकि, कलंकी	४-२०४३३३, ४-२०४३३४
कलंकि, सुनसरी:	४-२६१७०१, ४-२६७०८१
कलंकि, गौशाला:	४-४१७०४३
एकीकरण केन्द्रीय कार्यालय इटहरी	०२५-४०१०६४
पोखरा :	०६१-५२६३०२
जस्कपुर	०४१-५२१७०१
रामचिराग	०४१-५२०८१६

मकालु यातायात

काठमाडौंबाट प्रस्थान समय

रुट समय	विहान
कोलहिम्पा	९:००
थापाथली	९:१०
बाह्रमहल	९:२०
सदन	९:४५
बिरटामोर पहिलो	९:४०
रामचिराग	९:००
बिरटामोर दोश्रो	९:४५
गौर	९:३३
बीरगन्ज पहिलो	९:४५
जस्कपुर	९:१०
बरदाबा	९:८०
बीरगन्ज दोश्रो	१०:००
बीरगन्ज तेश्रो	११:००
भद्रपुर (बेलुवा)	१:१०
बिरटामोर (बेलुवा)	१:००
कोकिलिया (राति)	१:१०
बीरगन्ज (राति)	८:१५

यात्रुवर्गको सुविधाका लागि माउण्ट मकालु यातायात सेवा प्रा.लि.द्वारा काठमाडौं-सिन्सौरी हुँदै हेटौंडासम्म 'मकालु टाटा सुमो' सञ्चालन हुँदै छ ।

रिजर्भेसन तथा अन्य जानकारी
सम्पर्क : ४२०७५२२, ४२८१७४, ४२८७७५
०४७-५२१६३, हेटौंडा

City MAX For Booking : 01 2297957
Show Time
Fitoor
Classic
Next Change
Neerja
Ko Afno
Nahin Aasaan
fitoor 7 FEB.12
www.citymaxcinemas.com
For updated show please type 'CITYMAX' and send it to '4546' citymaxcinemas

छोटकरी

किरात राई यायोक्खामा अञ्जना

खोटाङ/रास– किरात राई यायोक्खा खोटाङको अध्यक्षमा अञ्जना राई चयन भएकी छन् । यायोक्खाको सातौं जिल्ला अधिवेशनबाट पूर्व उपाध्यक्षसमेत रहेकी राई निर्विरोध अध्यक्षमा चयन भएकी हुन् ।

२१ सदस्यीय जिल्ला कार्यसमितिको उपाध्यक्षमा हात्तीराम राई र लक्ष्मी राई, सचिव युगसन किरात, सहसचिवमा सपना राई र कोषाध्यक्षमा सञ्जीव राई चयन भएका छन् । 'सहअस्तित्व र जातीय सद्भावसहितको राष्ट्रिय एकता हाम्रो अभियान, पहिचानसहितको किरात स्वयत्त राज्य निर्माणका लागि सातौं जिल्ला सम्मेलन' भन्ने नाराका साथ शुक्रवार उद्घाटन गरिएको अधिवेशनको बन्द सत्र शनिवार विहान सम्पन्न भएको छ ।

बारा बारमा मण्डल

बारा/रास– जिल्ला अदालत बार एसोसिएसन बाराको अध्यक्षमा जोगिन्द्र मण्डल निर्वाचित भएका छन् । शनिवार सम्पन्न बारको निर्वाचनले १८ मत ल्याई मण्डल अध्यक्ष निर्वाचित भएका हुन् ।

अध्यक्ष पदवाहेक अरू पदाधिकारी निर्विरोध चयन भएको निर्वाचन अधिकृत विनोद साहले बताए । उपाध्यक्षमा अरुणकुमार दुवे, सचिवमा दुर्योधन चौधरी, कोषाध्यक्षमा श्यामबिहारी कुसवाहा निर्विरोध निर्वाचित भएका छन् ।

यसैगरी, सदस्यहरूमा चन्द्रिका यादव, प्रभात दाहाल, शशीकुमार लाल दास, गोविन्द उपाध्याय, नारायणप्रसाद उपाध्याय सर्वसहमत निर्वाचित भएका छन् । केन्द्रीय प्रतिनिधिमा प्रेमलाल चौधरी, दिनेश ध्रानुक निर्वाचित भएको निर्वाचन अधिकृत साहले बताए ।

कांग्रेस दैलेखमा बीसी

दैलेख/रास– नेपाली कांग्रेसका निवर्तमान सभापति कृष्णकुमार वीसी पुनः दोस्रो कार्यकालका लागि निर्वाचित भएका छन् । यस्तै, सचिवमा भूपेन्द्र शाही पुनः निर्वाचित भएका छन् । यस्तै, कोषाअध्यक्षमा पूर्णबहादुर खत्री निर्वाचित भएका छन् ।

विद्यार्थीलाई पुस्तक वितरण

गोरखा/रास– प्रवेशिका परीक्षा (एसएलसी) को तयारीमा जुटेका गोरखा लाप्राकस्थित मणिकामदेवी माध्यमिक विद्यालयका भूकम्पपीडित विद्यार्थीलाई सहयोगी पुस्तक वितरण गरिएको छ । कक्षा १० मा पढ्दै आएका ५० जना छात्रछात्रालाई पाठ्यक्रमअनुसारका सहयोगी पुस्तक, अभ्यास पुस्तिका, सबै विषयका प्रश्नपत्रको संगालो (टेनसेट), क्यालकुलेटर र ज्योमेट्रिक बक्स उपहारस्वरूप दिइएको हो ।

'पिपुल इन निड' नामक गैरसरकारी संस्थाले भूकम्पपीडित विद्यार्थीको शिक्षामा सहयोग गरेको हो । संस्थाका कर्मचारी आशिष श्रेष्ठका अनुसार भूकम्पले घर भत्किएपछि किताब, कापीलगायत सामग्री पुरिएका विद्यार्थीलाई प्रवेशिका परीक्षाको तयारीका लागि शैक्षिक सामग्री सहयोग गरिएको हो ।

किताब, कापीलगायतका सामग्री पाएपछि विद्यार्थी खुसी भएका छन् । छात्रा निरुता गुरुङले भने, 'किताब चाहिएको थियो, किन्ने पैसा थिएन । संस्थाले दिएको पुस्तक पढेर परीक्षाको तयारीमा जुट्छु ।'

प्रधानमन्त्रीको भ्रमणले चिसिएको सम्बन्ध सुधार्छ : पोखरेल

कोकिला ढकाल/राजधानी
इलाम, ८ फागुन

नेकपा एमालेका महासचिव ईश्वर पोखेलले प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीको भारत भ्रमणले दुई देशविच चिसिएको सम्बन्धलाई सुधार्ने बताएका छन् ।

प्रधानमन्त्री ओलीले भारत गएर देशको हितविपरित कुनै सन्धिसम्झौता नगर्ने पनि उनले बताए । उनले भने, 'अब एमाले देश र नागरिकको हितविपरीत चल्दैन र प्रधानमन्त्री ओलीले पनि भारतीय अधिकारीहरूसंग देश र नागरिकको हितका लागि आँखा झुकाएर होइन, आँखामा आँखा जुधाएर कुरा गर्नुहुन्छ ।'

शनिवार इलाममा राष्ट्रिय जनसांस्कृतिक महासंघको २८औं वार्षिक उत्सवलाई सम्बोधन गर्दै महासचिव पोखेलले एमाले उभिएको ठाउँमा राष्ट्रिय राजनीतिको मियो गाडिने हुँदा विगतमा एमालेलाई विपक्षीहरूले दिएको नराम्रा संज्ञाबाट सबै पछि हटून थालेको स्पष्ट पारे । उनले नेपाल र नेपालीको

स्वाभिमान बचाउन एमाले तल्लीन रहेको भन्दै नेपाली कांग्रेसलाई प्रमुख प्रतिपक्षी बनेर स्वाङ नपार्न सुझाव दिए । पोखेलले एमाले-कांग्रेस संगै बसेर जारी गरेको संविधान अब कार्यान्वयन गर्ने वेला नौटंकी नगर्न पनि कांग्रेसलाई आग्रह गरे ।

'कांग्रेस लहडमा मात्र प्रतिपक्षी भएको छ । अब कांग्रेस मात्र होइन, अन्य राजनीतिक दलहरू पनि सरकारमा सहभागी हुनुको विकल्प छैन,' उनले भने ।

प्रेमिका भेट्न आएका युवक बेपत्ता

सुभाषप्रसाद साह/राजधानी
बारा, ८ फागुन

प्रेमिका भेट्न भन्दै रौतहटवाट बाराको भोडहा आएका एक युवक पांच दिनदेखि वेपत्ता छन् ।

रौतहट सन्तपुर दोस्तिया गाविसका पुनदेव यादव प्रेमिका भेट्न गत मंगलवार बारा भोडाहा-८ धोदा आएका थिए । भोडाहा निवासी कृष्ण साहकी छोरी प्रियंका साहसँगको प्रेममा रहेका यादव उनलाई भेट्न आएदेखि नैन सम्पर्कमा नरहेको युवकका दाइ श्रीराम यादवले बताए । उनले भाइको खोजी गरिदिन जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा उजुरीसमेत गरेका छन् ।

गत वर्ष माघमा पर्सा जिल्लामा विवाह भए पनि माइतीमै बस्दै आएकी साह र पुनदेवको गत कात्तिक महिनामा भागी विवाहसमेत गरेका थिए । उनीहरूको विवाहको विपक्षमा रहेका प्रियंकाका बाबु कृष्णले केही समयपछि छोरी फिर्ता ल्याएको स्थानीयले बताए ।

त्यसपछिका दिनमा दुवै जनाविच फोन र भेटघाट भने कायमै थियो । सोही क्रममा मंगलवार प्रियंकाले पुनदेवलाई माइती बोलाएकाले आएको युवकको आफन्त बताउँछन् ।

यही क्रममा प्रियंकाका परिवारले पुनदेवलाई वेपत्ता बनाएको हुन सक्ने भन्दै प्रहरीमा उजुरी परेको प्रहरी चौकी जैतापुरका असई राम गिरीले बताए । युवकवारे खोजविन हुन थालेपछि प्रेमिकाका सबै परिवार शुक्रवारदेखि गाउँ छाडेर हिंडेका छन् ।

आगलागीबाट नौ घर नष्ट

युवराज रोइला/राजधानी
खोटाङ, ८ फागुन

विद्युत् सर्ट भएर आगलागी हुंदा खोटाडमा ९ घर जलेर नष्ट भएका छन् । बाक्सिला-२ पीपलडांडाको तामाङ वस्तीमा विद्युत् सर्ट भएर आगलागी हुंदा नौ घर जलेर नष्ट भएका हुन् ।

शुक्रवार दिउंसो अचानक विद्युत् सर्ट भएर आगलागी भएपछि तामाङ वस्तीका नौ घर जलेर नष्ट भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय खोटाङका प्रहरी नायव उपरीक्षक विद्यानन्द माझीले जानकारी दिए । आगालागीका कारण बाक्सिला-२ का रत्नकुमार तामाङ, बलवहादुर तामाङ, सीतामाया तामाङ, अविराज तामाङ, लछुमन तामाङ, लालवहादुर तामाङ, मणिराज तामाङ, भिल्के तामाङ र चुच्चे तामाङको घर जलेर नष्ट भएको हो । आगलागीवाट रत्नकुमारको ८ लाख, बलवहादुरको ८ लाख, सीतामायाको ४ लाख बरावरको क्षति भएको छ ।

यस्तै, अविराजको घर जल्दा ४ लाख, लछुमन, ५ लाख, लालवहादुरको ३ लाख, मणिराजको ५ लाख, भिल्केको ४ लाख र चुचे तामाङको ४ लाख गरी ४५ लाख रुपैयां बरावरको क्षति भएका प्रनाउ माझीले जानकारी दिए ।

विद्युत् सर्ट भएर दिउंसो २ वजेदेखि लागेको आगो वेलुकी ७ वजे मात्र स्थानीयवासी र प्रहरी चौकी बाक्सिलाले नियन्त्रणमा लिएको प्रनाउ माझीले बताए । आगालागीमा परी घरभित्र रहेका खाद्यन्न, लत्ताकपडा, पैसा, सुनचांदी, केहि निकाल्न नसकिएको इलाका प्रहरी कार्यालय बाक्सिलाले जनाएको छ ।

संविधानबाटै मधेस समस्याको समाधान खोज्नुपर्छ : खनाल

इलाम/रास– नेकपा एमालेका वरिष्ठ नेता झलनाथ खनालले मधेसको समस्या संविधानभित्रबाटै खोजिनुपर्ने बताएका छन् ।

बरवोटे गाविसमा शनिवार आयोजित समसामयिक विकास निर्माणका गतिविधिबारे छलफल तथा अन्तर्क्रियामा नेता खनालले मधेस आन्दोलनको समाधान संविधानभित्रबाटै खोज्ने बताए । मधेसी मोर्चालाई वार्ता र छलफलका माध्यमबाट समाधान खोज्न समेत उनले आग्रह गरे ।

उनले धार्मिक तथा पर्यटकीयस्थल माइपोखरीसम्म पुग्ने सडक कालोपत्रे र स्तरोन्नति तथा बरवोटेमा निर्माणाधिन कवर्ड हल तथा अमर उमाविमा सञ्चालित कम्प्युटर विज्ञानका लागि थप पहल गरिने बताए ।

तीन दिनदेखि गृह जिल्ला इलाममा रहँदै आएका नेता खनालले विकास निर्माणका गतिविधिको स्थलगत अनुगमन गर्नाका साथै सम्वन्धित निकायलाई निर्देशन समेत दिए ।

स्वास्थ्य र ट्राफिक शिक्षा दिन हाजिरी जवाफ

राजधानी संवाददाता
चितवन, ८ फागुन

स्वास्थ्य तथा ट्राफिक शिक्षाको विषयमा सचेतना जगाउन शनिवार चितवनमा कलेजस्तरीय हाजिरीजवाफ प्रतियोगिता गरिएको छ ।

विज्ञान संकायमा प्लस टु तहमा अध्ययनरत विद्यार्थीलाई लक्षित गरी आयोजना गरिएको प्रतियोगितामा प्रेरणा उच्च माबि विद्यालय भरतपुर प्रथम, एसओएस बालग्राम उमाबि द्वितीय, वाल्मीकि शिक्षा सदन उच्च माबि भरतपुर तृतीय र बालकुमारी कलेज नारायणगढ सान्त्वना स्थान हासिल गरेको छ ।

विजेताहरूले क्रमशः २० हजार, १५ हजार, १० हजार र ५ हजार रुपैयां पुरस्कार पाएका छन् । प्रतियोगितामा पहिलो चरणमा १६ कलेजको सहभागिता थियो भने उनीहरूवाट छनोट भएका आठ ओटा कलेजविच मात्रै अन्तिम प्रतिस्पर्धा भएको थियो । चितवनमा रहेर स्वास्थ्य, सामाजिक र आर्थिक क्षेत्रमा भूमिका खेल्दै आएका संघ/संस्थाहरू श्री पुष्पाञ्जली अस्पताल प्रालि, जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालय चितवन, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी चितवन र उद्योग वाणिज्य संघ चितवनको संयुक्त आयोजनामा भएको कार्यक्रममा मधुमेह समाज चितवन र नेपाल हार्ट फाउन्डेसन चितवन सहआयोजक रहेका थिए ।

किर्ते गरी लाखौं अनियमितता

केशवराज पौडेल/राजधानी
काभे, ८ फागुन

विद्यालयमा आउने अनुदान रकम विद्यालय व्यवस्थापन समितिलाई जानकारी नै नदिई प्राध्यापकले अनियमितता गरेको भन्दै अभिभावकहरू जिल्ला शिक्षा कार्यालय आइपुगेका छन् । कोशीपारिको माझीफेदा-९ सलम्बुस्थित सूर्य हिमालय निमाविका प्रधानाध्यापक र उनकी श्रीमती (सोही विद्यालयकी शिक्षिका) मिलेर रकम अनियमितता गरेको भन्दै अभिभावकहरू कारवाहीको माग गर्दै जिल्ला शिक्षा कार्यालयमा आएका हुन् ।

विद्यालयका प्रअ राजकुमार लामाले एकमाथि अर्को भ्रष्टाचार गरिरहँदा श्रीमती शिक्षक लक्ष्मी लामाले आउँदै नआएको दिनमा स्थानीय सरस्वती उमावि गोठपानीवाट शिक्षण सिकाइमा आएकी विद्यार्थी उर्मिला थोकरलाई हस्ताक्षर गर्न लगाएको खुलेको छ । उनी विद्यालयलाई जानकारी नै नगराई नेपाली कांग्रेसको क्षेत्रीय तथा जिल्ला अधिवेशनमा गएको अभिभावको आरोप छ ।

विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष उग्रेन तामाडले विनाजानकारी किन विद्यालयमा नआएको भन्दा कांग्रेसले जागिर खुवाएको र कांग्रेसको जिल्ला अधिवेशनमा गएको भन्दै उल्टै हपारेको वताए । सामाजिक परीक्षणमा एकलौटी गर्दै आएका काभ्रेको माफीफेदा-९ सलम्बुको सूर्य हिमालय निमाविका प्रधानाध्यापकले विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्षको हस्ताक्षरसमेत किर्ते गरेर लाखौं रूपैयां निकालेपछि अभिभावकहरू जिल्ला शिक्षा कार्यालयको ढोकामा आएको वताए ।

यस विद्यालयमा उनी १८ वर्षदेखि प्रधानाध्यापक छन । प्रअ लामाले विद्यालयको सामाजिक परीक्षणसमेत नगराएको भन्दै जिल्ला शिक्षा कार्यालयमा निवेदन दिइएको छ । २०३५ सालमा स्थापना भएको सो विद्यालयको वाणिज्य बैंकको चल्ती हिसाव नम्बर ७१० वाट विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष उग्रेन तामाडको किर्ते हस्ताक्षर गरेर ३ लाख १८ हजार १ सय ३१ रूपैयां हिनामिना गरेको भन्दै जिल्ला शिक्षा कार्यालय काभ्रेमा निवेदन दिइएको छ । विद्यालयको खातामा अनिवार्य रूपमा अध्यक्ष तथा विद्यालयका शिक्षक वलवहादुर गौतमको समेत हस्ताक्षर आवश्यक हुने निर्णय भए पनि प्रअले अध्यक्ष उग्रेनको हस्ताक्षर गरेर रकम निकालेको वताएका छन् ।

यस्तै, स्थायी सिकाइ कक्षा निर्माणका लागि दिएको १ लाख ३४ हजार मध्ये ८० हजार रूपैयां मात्रै विद्यालयमा दिएर अरूको विल भपाई हालसम्म नदिएको अध्यक्ष तामाडले भने । जिल्ला शिक्षा कार्यालय काभ्रेका प्रमुख डा. दीपेन्द्र गुरुङले तत्काले सो विद्यालयमा भइरहेको घटनालाई केलाएर अनुसन्धान थाल्न निर्देशन दिएको वताए ।

हजारौं मतदाता नामावली बाहिर

छत्र साउद/राजधानी
डडेल्धुरा, ८ फागुन

जिल्लाका १२ हजारभन्दा बढी नागरिक फोटोसहितको मतदाता नामावलीबाट बाहिर रहेको पाइएको छ ।

फोटोसहितको मतदाता नामावलीमा विवरण दर्ता छुटेकालाई नाम दर्ता गराउन डडेल्धुराका नगरपालिका, गाविसहरूमा दर्ता टोली खटिएको जिल्ला निर्वाचन कार्यालय डडेल्धुराले जनाएको छ । बिभिन्न कारण डडेल्धुरा जिल्लामा मतदाता नामावि दर्ता गर्न नसकेको डडेल्धुरा निर्वाचन कार्यालयले जनाएको छ ।

४ हजार १ सय ५२ पुरुष, ८ हजार ३ सय २४ महिला गरी १२ हजार ४ सय ७६ जना फोटोसहितको मतदाता नामावलीमा नाम दर्ता गराउन छुटेको जिल्ला निर्वाचन कार्यालय डडेल्धुराको तथ्यांकमा उल्लेख छ । १६ वर्ष उमेर पुगेका नागरिकहरूलाई मतदाता नामावलीमा नाम दर्ता गराई आफ्नो मताधिकार सुरक्षित गराउने उद्देश्यले टोली परिचालन गरिन लागेको हो ।

दर्ता टोलीले १६ फागुनमा आलिताल गाविस र परशुराम नगरपालिका-१२ बाट काम सुरु गरी ३० फागुनसम्म सञ्चालन हुने भएको छ ।

दर्ता टोलीले परशुराम नगरपालिकाको बडा नम्बर ४, ५, ९, भागेश्वर, अजयमेरु, देवलदिव्यपुर, गणेशपुर, बेलापुर, कैलपालमाडौं र मणिलेक गाविस पुगी नाम दर्ता गराउनेछ ।

आगलागीमा लाखौंको क्षति

इनरुवा/रास– सुनसरी सदरमुकाम इनरुवा-७ स्थित पान पसलमा शनिवार विहान आगलागी भएको छ ।

इनरुवा-७ रामजी भवनअगाडि राजनारायण साहको पान पसलमा आगलागी भएको हो । सो आगलागीमा पसलमा चाउचाउ, बिस्कुट, फ्रिजलगायतका सम्पूर्ण सामान पूर्ण रूपमा जलेर नष्ट भएको छ ।

सो आगलगीमा ७ लाख रूपैयां बरावरको क्षति भएको सुनसरीका प्रहरी नायव उपरीक्षक विनोद घिमिरेले जानकारी दिए ।

वर्गीकृत विज्ञापन आइतबार, मंगलबार, बिहीबार र शनिबार

निर्माण/सफाई
भवन निर्माण बाटो, पलम्बिङ, भत्काउने, रंगरोगन, बत्तीको सम्पूर्णकाम, बगैचा लगाएत विभिन्न कामको लागि सम्पर्क गर्नुहोस : ९८०३०३६८४६
निर्माण सम्बन्धिको ठेक्का दिनुपरेमा 9803036856
जग्गा विक्रीमा
सांखु पालुबारीमा २ आना ३ पैसा जग्गा विक्रिमा ९८४१४४५०४३, ९८४३४४६५३६
सांखु मोटरबाटोमा रहेको ५ आना जग्गा विक्रीमा ९८४१४४५०४३,
घर जग्गा विक्रीमा
स्वार्को, बालकुमारी ईमाडो लमा ७ आना ९८५१०४९४२३, ९८४१९३४४६३
घरजग्गा सस्तोमा खरिदबिक्री गर्नुपरेमा 9803036856
चाहियो
अफिसकोलागि स्टाफ ११,५००/- (फिक्स) ९८४३८८८१६३, ९८१८५१०७९० भक्तपुर
विक्रीमा
औषधी, फार्मेसी पसल विक्रीमा
नेपाल क्यान्सर अस्पतालको एकमात्र ९८५१०४९४२३, ९८४१९३४४६३
पानी तताउने सोलार, पानी फिल्टर फोन नं. : ९७४१००४६७९
चावहिल गणेशथान नजीकै डेकुरेशन सहितको पसल विक्रीमा ९८५११२४१०६
सोलार
पूर्व जडित इन्भटरलाई सोलारबाट चार्ज गराएर Hybride बनाउनु होस । ९८५१०१७४४२ सार्पै, पम्प, Induction, Band Siller, गारमेन्ट मेसिनरी चलाउने Solar System को लागि सम्पर्क गर्नुहोस् ।
सम्पर्क
के तपाई विदेशजान लाग्नुभएको छ तर सेक्युरेटी प्रमाणपत्रले अड्कीन् भएको छमने हामीलाई सम्पर्क गर्नुहोला ९८५१०४९८९९
विदेश जानुपरेमा सम्पर्क 803036856
सवारी साधन
नौसिटर जिप रिजर्भ टुर टिकेटिङ्ग चाहियमा ४००१५६४, ९८६०८३३६७६
मर्मत
कलर टेलिभिजन ग्यारेन्टीसाथ घरमै मर्मत ९८४१७९३५८६, ९८१५०२७२४०
तिर्थयात्रा
गंगासागर, तिनधाम, ११-ज्यो तिलिङ्गम, गयाकाशी 01-4462024, 9803017032

प्रति शब्द: रु ५

राजधानी राष्ट्रिय दैनिकको वर्गीकृत/डिस्प्ले विज्ञापन संकलनका लागि विभिन्न स्थानमा बुकिङ्ग काउण्टर खोलिएकाले सम्पर्क राखि लाभ उठाउनुहुन सहर्ष जानकारी गराउँछौं

➪**सोह्खुट्टे**, नयांवजार, गोरखा न्यूज :-४३५५७९०, ➪**लगनखेल**, बासिम बुक्स एण्ड स्टेशनरी : ९८४१८७२१८१, ५५४१३००, ➪**चावहिल**, युनाइटेड आइटी सोल्यूसन: ९८५१०३०६७५, ➪**नयाँ बसपार्क**, न्यू पोखरा अडियो सेन्टर :- ४३८०५८२, ➪**नयाँ बसपार्क**, पशुपती कम्युनीकेशन :- ४३६१११२, ➪**भक्तपुर**, सल्लाधारी तीनकुने, पुष्प श्री स्टेशनरी :- ६६१५१२, ➪**कालिमाटी**, पब्लिक कन्ट्याक प्वाइन्ट :- ४६७४८०१, ➪**पुरानोबानेश्वर चोक**, वीडलिंक मिडिया प्रा.लि. :- ४४९२३०९/२०१४९३२, ➪**हात्तीसार**, लम्बिनी कम्युनीकेशन :- ४४४५२९४, ➪**मैतिदेवी**, बावा स्टेशनरी एण्ड सेक्रेटीयल इन्टरप्राइजेज :- ४४४४०१९, ➪**ज्याठा**, एपिनेट कम्प्युटर :- ४२५८६०६, ➪**मिनभवन**, ग्लोवल बुक्स एण्ड स्टेशनरी: ५१०७१२८/५१०७४७७, ➪**गोंगबु चोक**, लोटस कम्युनिकेशन :- ४३६४७५१, ➪**बसुन्धरा**, एम.एस. सेडांई बुक्स एण्ड स्टेशनरी :- ४३५६४७५, ➪**कोटेश्वर**, कविन बक्स एण्ड स्टेशनरी :- ४६००१६७, ➪**चावहिल**, अदिती विज्ञापन सेवा :- ९८४१०२६३८१, ➪**क्षेत्रपाटी ढल्को**, कम्युनिकेशन प्लस :- ४२६६७५१, ➪**सुन्धारा**, सुन्धारा टेलिकम :- ४२२०१८२, ➪**कीर्तिपुर**, किपु बुक्स प्वाइन्ट :- ४३३१७७८, ➪**ठमेल**, हाइलाइट मिडिया :- ४४१७३३३, ➪**बागबजार**, विश्व नेपाली पुस्तक सदन :- ४२२४२२६, ➪**जोरपाटी**, स्मार्ट इन्फोटमेन्ट एमोशन नेपाल प्रा.लि. :- ४९१३०१०, ९७४१०१७२२३, ➪**लगनखेल**, निशा बुक्स एण्ड स्टेशनरी :- ५४३१९५७, ९८४१५२७४८९, ➪**नयाँ बानेश्वर**, पाविभन इन्टरप्राइजेज : ९८४१४४५६९०, ४४९८०३७, ➪**रैबु मैसेपाटी**, डगोल बुक्स एण्ड स्टेशनरी सेन्टर :- ९८४१५०२७७, ५५९०६५८, ➪**बीरगंज बिमुरती चोक**, अमृत पुस्तक भण्डार : ९८४१९७७७९९, ➪**हेटौंडा**, शिवालिक इन्टरप्राइजेज ९८४२८९०१८, ➪**भरतपुर, चितवन**, शुभप्रभात मिडिया हाउस ९८५५०६३४०७

सम्पर्क नं.:- काठमाडौं, ५५४६३००, फ्याक्स: ५०११५९४/ नेपालगञ्ज, ०८१-५२५९३४/पोखरा, ०६१-५३३४३७/बुटवल, ०७१-४३७४५५

सम्पादकीय

अनुसन्धानसँगै आचरण सुधार

सुरक्षा अंगका तल्ला तहका कर्मचारीको नैतिक आचरण र माथिल्ला दर्जाका अधिकारीमा भ्रष्टाचार रोग जनताका लागि मात्र नभएर संगठनकै लागि पनि पटकपटक टाउको दुखाइको विषय बन्दै आएका छन् । सशस्त्र प्रहरी बलका नेतृत्वकर्तामाथि चलिरहेको भ्रष्टाचार मुद्दा र सुडान प्रकरणमा नेपाल प्रहरीका जिम्मेवार अधिकारीबाट भएको भ्रष्टाचार पुष्टिले यो आरोप होइन भन्ने पुष्टि गर्छ । नेपाल प्रहरीले भर्खरै मात्र मादक पदार्थ सेवन गरेका व्यक्तिको रकम चोरेको अभियोगमा एक सईमाथि थालेको अनुसन्धानले ड्युटीमा रहेका प्रहरीको आचरण विचलित भएको देखाउँछ । प्रहरीकै भनाइअनुसार उपत्यकाका विभिन्न युनिट र शाखामा कार्यरत राष्ट्रसेवक प्रहरी आर्थिक र नैतिक मामिलामा भ्रष्ट भइरहेका छन् । यो क्रम बढ्नु लज्जाको विषय मात्र होइन, सुरक्षा संयन्त्रभित्रको कठोर अनुशासनमाथि समेत प्रश्न हो ।

चेन अफ कमान्डमा रहेका समकक्षीहरूले नेतृत्वलाई अविश्वास गर्नु सुरक्षा संयन्त्रभित्रको अहिलेको अर्को समस्या हो । वर्तमान एआईजीले आईजीपीको नेतृत्वलाई बेलाबेलामा अस्वीकार गरेका समाचार पनि आइरहेकै छन् । यो भनेको चेन अफ कमान्ड फितलो हुँदै गएको संकेत हो । र, एकै ब्याजीका आईजीपी र एआईजीपी हुनुहुँदैन भन्ने संकेत पनि हो । माथिल्ला दर्जाका अधिकृतको व्यवहारबाट उत्पन्न असर जुनियर प्रहरी अधिकृतसम्म पुग्नु र एकले अर्कोलाई काखी च्याप्ने प्रवृत्ति बढ्दै जानुले सुरक्षा संयन्त्रमा अनुशासनको क्रमभंगता दर्साउँछ । प्रहरी प्रधान कार्यालयले बाहिरी जिल्लामा सरुवा गरेका प्रहरीहरू नेतृत्वकै संरक्षणमा काज मिलाएर काठमाडौंमै बस्नु यसको अर्को ज्वलन्त उदाहरण हो । यस्ता विषय बेलैमा सम्बोधन गरिएन भने सुरक्षा निकायभित्र अनुशासनको धज्जी उड्नेछ ।

आचरण गत विचलनका शृंखला धेरै हुन सक्छन् । मुख्य कुरा, अबका दिनमा कति गम्भीर बन्ने भन्ने नै हो । प्रहरीले फौजदारी अभियोगमा नै अनुसन्धान अधिकांश सफल हुन नसक्नुको पछि उल्लिखित कारण जिम्मेवार छन् । ड्युटीमा रहेका सईलाई एउटा जँड्याहाको बयानको भरमा अनुसन्धान थाल्नु त राम्रो कार्य होला तर त्यसलाइ मिडियामा ल्याएर कर्तव्यमा रहेको व्यक्तिको क्यारियरमै दाग लाउनु पटक्कै उचित छैन । यो प्रहरीको पहिलो गल्ती होइन, अधिकांश घटनामा यस्ता प्रक्रिया दोहोरिन्छन् । अदालतले समेत निषेध गरेका अनुसन्धान पद्धतिलाई बढावा दिने गल्ती त हुँदै आएकै हुन, कर्तव्यनिष्ठ प्रहरी अधिकृतलाई अनुसन्धानका नाममा हुर्मत लिने कार्यले मनोबल बढ्दैन । यसो भनिरहँदा उनीहरूले गर्ने हरेक गल्तीको ढाकछोप गर्नुपर्छ भन्ने होइन । दोषी करार भएकालाइ सार्वजनिक गर्नैपर्छ । प्रचार पाउने नाममा अन्याय हुन नदिने र प्रचारका माध्यम प्रयोग गरेर न्याय मार्ने कार्य नहोस् भन्ने तर्फ सुरक्षा निकाय सर्तक हुनैपर्छ । अनि मात्र सुरक्षा निकाय भ्रष्टाचार र नैतिक आचरणका प्रश्न गर्न नसक्ने बन्नेछ ।

कांग्रेस महाधिवेशन र केही सवाल

■ एचके श्रेष्ठ

कांग्रेसमा बीपीको पालादेखि नै कम्युनिस्ट पार्टीप्रति केही 'फोबिया' थियो । त्यो फोबिया गिरिजाप्रसाद कोइरालालाई छिचोल्दै हालसम्मको कांग्रेसमा देखिन्छ । अब कांग्रेस 'कम्युनिस्ट फोबिया'बाट मुक्त र ढुक्क भए हुन्छ । कांग्रेसको जन्म नै क्रूर तानाशाही राणा शासनजस्तो कहालीलाग्दो शासनसत्ताको पृष्ठभूमिलाई फुटाएर भएको हो ।

नेपाली कांग्रेसको १३औं महाधिवेशन नजिकिँदै गर्दा व्यापक चर्चा पाएको विषय नेतृत्वको छ । यस्तो भएको छ मानौं, महाधिवेशन भनेको नेतृत्वका लागि मात्रै हो, नीति, रणनीति, योजना र कार्यक्रम तथा संगठनको मतलब छैन । यो महाधिवेशन गुट, शक्ति र पुंजी प्रतिस्पर्धाको प्रदर्शनी मेलाझैं ठानिएको छ । यो नेपाली कांग्रेस पार्टीको स्वच्छ महाधिवेशन हो भन्ने बुझाइमा भ्रम परेको हो कि जस्तो छ ।

नेपाली कांग्रेसजस्तो प्रजातान्त्रिक पार्टीले पार्टी सत्ता मात्र कब्जा गर्ने भावना उन्मुख हुनु आफैंमा व्यंग्य हो । गाउं तथा स्थानीय र क्षेत्रीय महाधिवेशन प्रतिनिधि छनोटको क्रममा साम, दाम, दण्ड, भेदको मार्ग अबलम्बन भयो । कांग्रेसजस्तो सबैभन्दा पुरानो, जेठो र पाको पार्टीभित्र फगत नेतृत्वका लागि पैसाको खोलो बगाइनु र व्यापार हुनु कत्ति सुहाएको छैन ।

यसले जुनसुकै गुटको नेता सभापति भए पनि ओज बढाउँदैन, बरु घटाउँछ । कांग्रेस नेतृत्वको क्षमतामाथि कालो दाग र प्रश्न खडा भइराख्छ । कांग्रेसले अब गुट, उपगुट सम्याएर विनागुटको साझा नेतृत्व तयार गर्नुपर्छ । अब हिजोको तुस सबै मेटेर जानुपर्छ । ६०/४० को भागबन्डालाई मारमेट पार्नुपर्छ । नेपाली कांग्रेसको नेतृत्व अरूले निर्धारण गर्ने होइन, कांग्रेस पार्टीले नै हो । नेतृत्व भनेको एउटा व्यक्ति मात्र हो भन्ने एकांगी चिन्तनबाट मुक्त भएर जानुपर्छ । नेतृत्व भनेको समूह हो, सामूहिक नेतृत्वले पार्टी पक्का बनाउंछ भन्ने बुझ्नु जरुरी छ । एउटा व्यक्तिलाई केन्द्र नमानी सक्षम टिम बनाउने प्रश्न महत्वपूर्ण हुन जान्छ । यसका लागि सम्पूर्ण कार्यकर्ता पंक्ति नै न्यायसंगत ढंगले लाग्न आवश्यक छ । दुई दशकसम्म कोइराला परिवारको कब्जामा रहयो भनिएको नेपाली कांग्रेसको अबको नेतृत्वले सो नेतृत्वलाई माथ गरी पार्टी हांक्न सके अझ नेपाली जनताले पत्याउने अवस्था रहन्छ ।

समाजवादको रिनेसाँ जरुरी

बीपीकै समयमा भारतको समाजवादी आन्दोलनबाट प्रभावित भएको कांग्रेसको मूल आदर्श नै प्रजातान्त्रिक समाजवाद थियो । बीपीको प्रजातान्त्रिक समाजवादले प्रत्येक नेपालीको चार कोठाको घर, एक हल गोरु र एउटा तैनी गाईको नीति लिएको थियो । त्यही मात्र सफल ढंगले लागू गर्न सक्ने हो भने मान्छे सायदै कम्युनिस्ट हुन्थे । राजनीतिक क्रमको यात्रा जति अगाडि बढ्यो समाजवादको आदर्शलाई त्यत्ति मेटाउँदै गएर पश्चिमा पुंजीवादी प्रजातन्त्रसंग कांग्रेस प्रभावित हुँदै गयो । फलस्वरूप व्यक्तिवादी पुंजीवादको भासमा जाकियो । समाजवादी नीति तथा कार्यक्रमलाई बिर्सेर शासनजस्तो कहालीलाग्दो शासनसत्ताको पृष्ठभूमिलाई फुटाएर भएको हो । एमाओवादीको सशस्त्र द्वन्द्वमन्दा कैयौं गुणा डरलाग्दो राणा शासन कांग्रेसले पार गरेकाले डराउनुको तुक देखिँदैन । त्यसो त कम्युनिस्ट नामधारी पार्टीहरू नेपालमा अब तहसनहसजस्तै भएको अवस्था हो । कम्युनिस्ट सत्तामा गएर जनवादी वा जनमुखी नीति तथा कार्यक्रम लागू गरेर कांग्रेस सिध्याउला कि भनी डर हो कांग्रेसलाई । तर, यो पनि एमालेदेखि एमाओवादीसम्मका सत्ता अवसरले पुष्टि गरिसक्यो कि त्यसो नभएर बरु उनीहरू सत्तामा पुगेपछि भकाभक टुक्रिएर शक्तिहीन अवस्थामा पुगे र पुग्ने भए ।

एमाले मालेवादको साइनवोर्ड राखेर उदार समाजवादको लोकतान्त्रिक अभ्यासमा आइसकेको धेरै भयो । एमाओवादीको क्रान्तिकारी चुरीफुरी संसदीय अभ्यासमा गएपछि समाप्त भयो । घुमाउरो ढंगले जनवादी क्रान्तिको दाहसंस्कार गरिसके । बहुलवादी संसदीय पुंजीवादी अभ्यासमा आइसके । मालेमावाद अब कार्यकर्तालै बोलाउने नाममा मात्रै सीमित गरिसके । यस्तो नाम र कामको विरोधाभाषी अभ्यास गरिसकेको एमाओवादीलाई मान्छेले पत्याउन छोडिसकेको अवस्था छ । अन्य अझै क्रान्तिकारी हौं भन्न रमाउने वैद्य, विष्णवजस्ता माओवादी पार्टीहरूको क्रान्ति भ्यागुतोले उफ्रेर कान्ला नाग्न खोजे जस्तो हो । यो सबै कांग्रेसको अनुकूल बन्दै गएको वातावरण हो ।

बुझ्ने र सुध्ने सवाल

राणाशासनको कहालीलाग्दो सत्ताविरुद्ध क्रान्ति छोडेको नेपाली कांग्रेसले जुन ढंगले क्रान्तिकारी काम गरी समाजमा आर्थिक, सांस्कृतिक र सामाजिक परिवर्तन ल्याउनुपर्दथ्यो, त्यो सकेको छैन । २००७ सालको परिवर्तन पछिदेखि नै समाज परिवर्तनतर्फ भन्दा आपसी गुटबन्दी र अन्तरद्वन्द्वमा बढी ध्यान गयो कांग्रेसको । वीपी भर्सेज मातृका हुँदै केपी भट्टराई भर्सेज गिरिजा वा गणेशमान भर्सेज कोइराला नेतृत्व हुँदै अगाडि बढेको कांग्रेसमा शेरबहादुर देउवा र रामचन्द्र पौडेल पनि यो नियतिको बन्धनमा देखिन्छन् । यसको बावजुद पनि सत्ताको सदुपयोग/दुरूपयोगको सबैभन्दा बढी अवसर तालुमा आलु फलेको कांग्रेसलाई जुग्यो । उसैको यो अवाञ्छित सुझबुझ र क्रियाकलापले एमाओवादी तथा सशस्त्र युद्धको जन्म दियो । राजतन्त्रको अन्त्य भएको छ, एक ढंगले ठिकै पनि भयो ।

यतिबिघ सत्ता अवसरका वेला कांग्रेसले गरेको भए धेरै गर्न सक्दथ्यो, गरेन । कांग्रेस, अझै एमाओवादीको नयां हुरी चलेको वेलावाहेक, ठुलै पार्टी छ । तर, यसमा कांग्रेसले आफ्नो विकास गरेर हाइट बढाएको होइन । अन्य दलहरूको शरीर काटिएर अर्थात् उनीहरू फुटेर कांग्रेस ठुलो भएको हो । यो कुरालाई राम्ररी बुझ्नेकन कांग्रेसले अब आफ्नै शारीरिक विकासबाट ठुलो हुनेतर्फ लाग्नुपर्दछ । यसका धेरै सम्भावना खुला छन् । यसका लागि अब कांग्रेस नयां तथा अर्कै जुनीका रूप लिन जरुरी छ । अबको महाधिवेशनबाट नेतृत्व क्षमता बढाउनु जरुरी छ । साविकको देखापरेका नेतृत्व त्यो तहको नभएकाले आफूलाई निकै त्याग तपस्या, अनुसन्धानात्मक, परिमार्जित, बौद्धिक र लगनशील भई फेरेर लान् जरुरी छ । अब्दुल कलाम, हयुगो चावेज, महात्मा गान्धी, नेल्सन मण्डेलाहरू जस्ता महान् राष्ट्रपति, राजनेता र अन्तर्राष्ट्रिय छविहरूको अध्ययन र अनुशरणको मार्गमा बढी सक्षम नेतृत्व साबित हुन सक्नुपर्छ ।

नबीन सोचको खाँचो

कम्युनिस्ट पार्टीहरूको डग्मा (जडसूत्रीय) रोग कांग्रेसमा पनि नभएको होइन । उसले प्रजातन्त्रलाई जडसूत्रीय ढंगले वुझ्नु आफैंमा समस्याको कारक हो । मुखै बन्द गरेको त्यो वेलाको राणा शासनमा वाक् स्वतन्त्रताजस्तो महत्त्वपूर्ण मुक्ति केही हुँदैनथ्यो । सो पृष्ठभूमिमा पढ्ने, लेख्ने र बोल्ने अधिकार ठुलो क्रान्तिकारी उपलब्धि थियो । यो पार्टीभित्र अहिलेसम्म त्यही एकांगी बुझाइको कारण पनि पार्टी जुन ढंगले जानुपर्दथ्यो, त्यो सकेको छैन । राजासहितको प्रजातन्त्रमा अलमलिंदा गणतन्त्रको मुख्य जस बामपन्थी दलले लिन पाए । बहुसंख्यक नेपाली जनताको 'सेन्टिमेन्ट'लाई समय समयमा पक्ने र कार्यान्वयन गर्न मामिलामा कांग्रेस चुकेको उदाहरण धेरै छ । संविधानसभाकै कुरा गर्दा उसवेला उठेको नाराबाई कांग्रेसले सशक्त बनाउन नसक्दा एमाओवादीलाई प्रमुख पहलुको जिम्मा गयो आखिर कांग्रेसको सुशील कोइराला नेतृत्वले नै घोषणा गर्नुपऱ्यो ।

यी घटनाहरूको मार्मिक आह्वान के देखिन्छ भने कांग्रेसले घरिघरि समयको पदचापलाई पकन पछाडि पर्ने गरेको छ, त्यो गर्नुहुँदैन । जनआन्दोलन-२ मा जस्तै कतिपय मुद्दामा जनताले कांग्रेसलाई घिसार्नुपरेको छ । यदि कांग्रेसले खासखास वेला नयां सोचका साथ अगाडि बढ्न सक्ने हो भने यो पार्टी निर्विकल्प हुने थियो । पुरानो प्रजातन्त्रवाट माथि उठेरे समावेशी तथा समाजवादी लोकतन्त्रको हाइटको सोचमा पुग्न जरुरी छ । केही हदसम्म कम्युनिस्टको जनमुखी नीति लिन जरुरी छ । जातीय, क्षेत्रीय, लिंगीय, वर्गीय, भाषिक, दलित, मुस्लिम, सीमान्तकृत सरोकारको उत्तर आधुनिकतावादी भावनालाई राखरी पकन जरुरी छ । कांग्रेसको प्रजातान्त्रिक समाजवादविना कम्युनिस्ट अघि बढ्ने वा उछिल्ने विकल्पै छैन भन्ने नयां सोचले कांग्रेस लैस भएर अघि बढे अझै राजनीतिक दाईको 'मियो' बन्न सम्भव छ । सबैको प्रतिनिधित्व गर्ने पार्टीको क्षमता यसले राखेर कांग्रेस होइन, साच्चिकै नेपाली कांग्रेस बन्न सक्नुपर्दछ ।

माओवादी एकताबारे केही कुरा

■ हीरामणि दुःखी

निश्चित रूपमा यतिबेला चिनियाँ जनयुद्धबाट प्राप्त नयाँ जनवाद वा रूसमा सम्पन्न अक्टोवर विद्रोहबाट प्राप्त समाजवाद नेपालमा हुबहु लागू हुने अवस्था छैन । यसो भनेर लोकतान्त्रिक गणतन्त्र (अन्ततः बुर्जुवा गणतन्त्र) लाई रणनीति बनाएर समाजवादी क्रान्ति गर्न सकिन्छ भन्नु मार्क्सवादको भद्दा विकृत रूपबाहेक अरू हुन सक्दैन ।

यतिखेर नेपालको राजनीतिक आकाशमा माओवादी आन्दोलनको एकतावारे बजारिया हल्लाको धुवां निकै वाक्सोसंग फैलिएको छ । एकतावारे फैलाइएको धुवाँभित्र धेरै नेता कार्यकर्ता (एकता हुने भनिएका माओवादीहरूका) रुमलिएका छन् र के गर्नु सही हो र के गर्नु गलत हो भनेर छुट्याई बैचारिक रूपले छलफल बहसमा सहभागी भएर त्यसको सकारात्मक निकासमा योगदान पुऱ्याउनतर्फ नलागी निरपेक्ष एकता तथा विरोधमा लागेको देखिन्छ । कम्युनिस्टहरूका विचमा पार्टी एकता वा फुट हुने कुरा उनीहरूका विचको विचारधारा र राजनीतिक कार्यदिशाले निर्धारण गर्ने कुरा हो । यो मार्क्सवादको सामान्य कखरा बुझ्ने जोकोही नेता कार्यकर्ताले जानेमानेको कुरा हो । तथापि, नेपालको कम्युनिस्ट आन्दोलनमा भने कतिपय समय र सन्दर्भमा पार्टीहरूमा उल्लिखित कारणले काम गरेको देखिँदैन । कतिपय पार्टीहरूमा नेतृत्वको हानाथाप, पदलोलुपता, सत्तासंघर्ष, व्यक्तिगत इगो, चरम महत्त्वाकांक्षा, पार्टीको शक्ति, साधन र स्रोतको दुरूपयोग र दोहन आदि कारणले पनि फुट पैदा भएका छन् । समग्र माओवादी आन्दोलनभित्रका विविध समूहमा पनि धेरथोर मात्रामा यो कुरा लागू नभएको होइन । तर, प्रचण्ड नेतृत्वको एमाओवादी र किरण नेतृत्वको क्रान्तिकारी माओवादीका विचको फुट मूलतः फरक विचारधारा र राजनीतिक कार्यदिशाकै कारण भएको हो । यी दुई पार्टीका विचमा अब हुने भनेर भनिको एकता पनि विचारधारा र राजनीतिक कार्यदिशाका आधारमा गर्नु नै वैज्ञानिक, वस्तुवादी र सच्चा मार्क्सवादी एकता हुन्छ । त्यसरी गर्नु आजको वस्तुगत आवश्यकता पनि हो । एकताका नाममा निरपेक्ष एकता र विरोध गर्नु न त स्वयं पार्टीका निम्ति हितकर हुन्छ, न त त्यस्तो एकताले नेपालमा क्रान्ति सम्पन्न गर्न नै सक्छ । केही समयका लागि ठूलो पार्टी बनाएर आत्मरति लिनु र सानो पार्टी भए पनि व्यवहारमा लागू नगरिने क्रान्तिकारिताको आत्मरति लिनु दुवै कुरा गलत हुन्छन् ।

के साँच्चिकै एमाओवादी र क्रान्तिकारी माओवादी पार्टीका विचमा एकता हुन लागेकै हो त ? बजार हल्लाझैं छिट्टै एकता हुने नै हो त ? यस विषयमा यो पंक्तिकारलाई लागेको कुरा र यथार्थवारे केही कुरा राख्ने जमर्को गरिएको छ ।

सर्वप्रथम त पार्टी एकता केका लागि ? नेपाल र नेपाली जनताको भविष्य निर्माण गर्ने आमूल परिवर्तनसहितको क्रान्तिका लागि या आगामी संसदीय, स्थानीय वा प्रान्तीय चुनावमा केही बढी सिट प्राप्त गर्न ? अथवा कमजोर हुँदै गएको माओवादी पार्टीहरू र आन्दोलनका कारण अन्य सत्ताधारी वुर्जुवा विपक्षी पार्टीहरूले जनयुद्धमा संलग्न भएका माओवादीहरूलाई समाप्त पार्छन् र पार्दै छन् भनेर शक्ति देखाएर बच्ने आत्मरतिका लागि ? यी प्रश्नवारे स्पष्ट हुन र पार्न जरुरी छ । यसो भन्दा यो पंक्तिकार एकताको पक्षपाती रहेनछ भनेर अर्थ्याउन सकिएला । कुरा त्यसो होइन । पार्टी एकता अहिलेको आवश्यकता हो भन्ने कुरा यो पंक्तिकारलाई पनि गहिरोसंग लागेको छ । पार्टी एकता गरेर स्थायी गुट उपगुट बनाएर सधैंभरि किचलो गरिराख्ने एकता गर्नुभन्दा एकता नगर्नु नै वेस र उचित कुरा हुन्छ । अर्को कुरा के पनि सत्य हो भने कुनै पनि कम्युनिस्ट पार्टीभित्र विचारको एकमना एकता पनि हुँदैन । त्यस्तो कुराको अपेक्षा राख्नु पनि मार्क्सवाद होइन, पार्टीविपरीतहरूको एकत्व नै हो । तसर्थ, विचारमा विविधता हुन्छ र त्यसको समाधान स्वस्थ रूपमा एकले अर्कालाई 'कन्भिन्स' गर्ने रूपमा हुन्छ र गरिनुपर्छ । तर, नेपाली कम्युनिस्ट आन्दोलनमा यस प्रकारको छलफल र बहस कहिल्यै पनि भएन, हुन सकेको छैन । जहिल्यै पनि विचारमा बहस भयो कि त्यसले स्थायी गुट निर्माण गर्ने र फुट हुने भयो । यो राम्रो कुरा होइन । यसो हुनुको मुख्य कारण पार्टीको मुख्य नेतृत्व र त्यसको कक्षमा परिक्रमा गर्ने नेता मण्डलीमा राष्ट्र र जनताप्रतिको उत्तरदायित्वतर्फ जिम्मेवार र जवाफदेहिता नहुनु हो । नेपाली कम्युनिस्ट आन्दोलनका केही अपवादका नेता र घटनाबाहेक समग्र नेताहरूमा सामन्तवादी चिन्तन,

सोच र व्यवहार रहेको छ । पार्टी स्थापनादेखि अहिलेसम्म पनि यो रोगबाट नेपाली कम्युनिस्ट आन्दोलनका कुनै पनि घटक मुक्त हुन सकेका छैनन् । बरु, उनीहरूमा व्यक्तिगत महत्त्वाकांक्षा, सत्तालिप्सा र आफ्नै पारिवारिक सुख समृद्धिका लागि सत्ताका साधन स्रोतको दोहन कसरी गर्ने भन्ने चिन्ताले सताइरहेको छ । त्यसैका लागि उनीहरूले पार्टीलाई हतियार बनाउने गरेको पाइन्छ । यो अद्यावधि कायम छ । त्यसकारण पार्टीमा गुट, उपगुट बनाउने, त्यसैमा रमाउने र एउटै पार्टीभित्र पनि नेतृत्वमा कसरी पुग्ने र आजीवन टाँसिइरहने भन्ने कुरामै नेपाली कम्युनिस्ट आन्दोलनमा गुटगत लडाई चलिरहेका छन् । यसको सिकार जनयुद्धमा होमिएर आएका नेताहरू पनि भइरहेका छन् । यसको अर्थ सबै नेतालाई एउटै डालोमा हालेर मुछुन् यो पंक्तिकारको उद्देश्य होइन । त्यस्तो छैन पनि । यहाँ अमुकअमुक नेता राम्रा र अमुकअमुक खराब भनेर चर्चा गर्ने आशय र उद्देश्य पनि होइन । पार्टी एकतावारे कुण्ठा र पलायन मानसकितावले काम गरेको देखिन्छ । तेस्रो, पार्टी एकता अहिलेको आवश्यकता हो, त्यसका लागि न्यूनतम विचार र राजनीतिक कार्यदिशा मिलाएर क्रान्ति सम्पन्न गर्ने दिशामा केन्द्रित हुनुपर्छ भन्ने दृष्टिकोण छ । यो नै सही र मार्क्सवादी दृष्टिकोण हो । अहिले यही दृष्टिकोणका कारण दुई माओवादीका शीर्ष तहका वार्ता टोलीका नेताहरूविच वार्ता, छलफल र बहस भएको छ । परन्तु, निष्कर्षमा पुगिसकेको देखिँदैन ।

माओवादी पार्टीहरूमा यतिखेर एकताको आवश्यकता महसुस हुनु राम्रो कुरा हो । एकताको एजेन्डामा क्रान्ति कसरी सम्पन्न गर्ने भन्ने कुरालाई लिइयो भने त्यसले सार्थकता पाउन सक्छ । अन्यथा एकतालाई चुनाव, सत्ता स्वार्थ, राज्यका साधनस्रोतहरूको उपभोग, प्रतिक्रियावादी शक्तिको आक्रमणवाट बच्ने साधनका रूपमा मात्र लिइयो भने यो एकताले जनताका हातमा फेरि पनि धोका मात्र दिने छ । एउटा सत्य कुरा के हो भने प्रतिक्रियावादी वर्गले आफ्नो राज्यसत्ताका सबै हतियार प्रयोग गरेर जनयुद्धलाई हिंसात्मक अपराध करार गर्दै माओवादी नेता कार्यकर्तालाई एकएक गरेर समाप्त पार्ने कुरा घामजतिकै छर्लङ्ग छ । लडाइंमा हारेको वर्गलाई जितेको वर्गले सस्युरालीमा गएको ज्वाईलाई जसरी सम्मान र सत्कार गरेको दुनियांमा इतिहास छैन । संविधानसभावाट संविधान जारी गर्नु माओवादीको जित हो भनेर जति आत्मरति लिए पनि जनयुद्धको मूल लक्ष्यका हिसावले माओवादीहरूले यतिखेर हारेको अवस्था हो । यसको अर्थ जनयुद्धका उपलब्धिका रूपमा केही पनि प्राप्त भएन भन्नु पनि गलत हुन्छ । केही उपलब्धि प्राप्त भएकै छन् । राजतन्त्र हटेर गणतन्त्र प्राप्त गर्नु, संविधानमा गणतन्त्र, धर्म निरपेक्षता, समानुपातिक समावेशिता र संघीयता जस्ता कुरालाई उपलब्धिका रूपमा लिन सकिन्छ । जनतामा आएको जागरण पनि जनयुद्धकै उपलब्धि हो । जनयुद्धका सेना कमान्डरहरूलाई सभामुख र उपराष्ट्रपति बनाए पनि प्रचण्ड र बाबुरामले प्रधानमन्त्रीमा आसीन हुने अवसर प्राप्त गरे पनि अहिलेको राज्यसत्ता प्रतिक्रियावादी वर्गकै हातमा छ । यो सत्ता प्रतिक्रियावादी वर्गकै सत्ता हो । राजतन्त्र हटेर लोकतान्त्रिक गणतन्त्र प्राप्त गर्नुलाई क्रान्ति भन्ने हो भने २००७, २०१७, २०४६ सालमा भएका घटनाहरूलाई पनि क्रान्ति भन्नुपर्ने हुन्छ । भारतमा अंग्रेजको उपनिवेशवाट मुक्त भएर गणतन्त्र प्राप्त भएको त छ दशक पूरा भयो, तर त्यसले सर्वहारा वर्गलाई व दमन गरेकै छ । माओवादी पार्टीका सदस्य संख्या ठुलो हुनुले मात्रै प्रतिक्रियावादी वर्गको दमन रोक्न सक्दैन । त्यसका लागि विचार र राजनीतिक कार्यदिशाले नै प्रतिरोध गर्ने र क्रान्तिको झन्डा अगाडि बढाउनु जरुरी हुन्छ । एकताको मुख्य एजेन्डा यही हुनुपर्छ ।

यतिखेर एमाओवादीवाट बाबुराम भट्टराई बाहिरिएका छन् तर उनको विचार त्यहांवाट बाहिरिएको छैन । चुनवाड बैठकबाट वैधानिक रूपमा भित्रिएको बाबुरामको वासी विचारले हेटौंडा महाधिवेशनवाट लालमोहर पाएपछि त्यसले एमाओवादीलाई डोऱ्याएको छ । निश्चित रूपमा यतिबेला चिनियां जनयुद्धवाट प्राप्त नयां जनवाद वा रुसमा सम्पन्न अक्टोबर विद्रोहवाट प्राप्त समाजवाद नेपालमा हुवहु लागू हुने अवस्था छैन । यसो भनेर लोकतान्त्रिक गणतन्त्र (अन्ततः वुर्जुवा गणतन्त्र) लाई रणनीति बनाएर समाजवादी क्रान्ति गर्न सकिन्छ भन्नु मार्क्सवादको भद्दा विकृत रूपवाहेक अरु हुन सक्दैन । अवश्य पनि नेपाली समाजको उत्पादन सम्बन्ध केही बदलिएको छ । नयां तरिकाले वर्गको विश्लेषण गर्नुपर्ने भएको छ । साम्राज्यवाद पनि पुरानो र उस्तै रूपमा छैन । र, ऊ कागजी बाघ मात्रै पनि छैन । त्यसैले क्रान्तिको स्वरूपमा नयां ढंगले सोच्नु जरुरी छ । त्यसो भनेर मालेमावादका आधारभूत कुरालाई नै छोड्नु र मार्क्सवाद पुरानो भयो भनेर नयां गर्ने नाममा वुर्जुवा सत्ताकै वरिपरि चक्कर मार्नु संशोधनवादवाहेक अरू केही हुन सक्दैन । त्यसैले पार्टी एकता गर्नुभन्दा पहिला विचारमा न्यूनतम रूपमा बुझाइ एक ठाउंमा ल्याउन आवश्यक छ ।

अंशबन्डा लगाउने चिज होइन शासन

■ कृष्णबहादुर अधिकारी

फत्तेसिंह थारू पञ्चायतकालमै पनि मन्त्री भएका थिए । हीरालाल विश्वकर्मा पञ्चायतकालकै मन्त्री थिए । ऋतुवर्ण तुम्बाहाम्फे, बुद्धिमान तामाङ पञ्चायतकालमै पनि मन्त्री थिए । गणेशमान सिंह ठुला राजनेताका रूपमा आज पनि चर्चित छन् ।

बाबुको सम्पत्ति निजका छोराछोरीमा बराबर भाग लगाउनु कानुनसम्मत मानिन्छ । यसैगरी, बाबुको सम्पत्ति छोराछोरीबिच बराबरको दरमा बन्डा गरी आइरहेको पनि छ तर देश चलाउने सम्प्रभु शक्ति र देशको प्रशासन गर्ने महत्त्वपूर्ण पदहरू अंशबन्डा गरेझैं गर्न सकिँदैन । यसमा त देशको शासन प्रशासन चलाउन सक्ने सामर्थ्य भएको व्यक्तिको खोंचो पर्दछ। यस्ता व्यक्तिहरूले मात्र राम्रोसँग शासन प्रशासन चलाउन सक्छन्, होइन भने देशको शासन प्रशासन डामाडोल हुन्छ, देशमा अराजकता फैलन सक्छ । देशमा 'जिसका लाठी, उसका भैंस' भन्ने हिन्दी उखानको परिस्थिति उत्पन्न हुन सक्छ । देशमा जनताको न्याय भूटिन्छ, अनि देशमा विदेशी हस्तक्षेप बढुन सक्छ । त्यसकारण शासन चलाउन, राजनीतिक, प्रशासनिक ज्ञान, दुरदर्शिता, सहिष्णुता, साहस, जनप्रियता, उदारता आदि गुणहरू आवश्यक हुन्छन् । प्रजातान्त्रिक देशमा यस्ता गुण र योग्यता भएका व्यक्तिहरूबाट सबैभन्दा जनप्रिय व्यक्ति वा व्यक्तिका समूहहरूबाट शासनको बागडोर सम्हालिनुपर्छ । यस्ता योग्यता भएका व्यक्तिमध्ये पनि बढी लोकप्रियता हासिल गर्ने व्यक्ति वा व्यक्तिहरूबाट देशको शासनको बागडोर सम्हालिनुपर्छ, अन्यत्र देशमा यस्तै भएको देखिन्छ पनि ।

तर, २०७२ मंसिर २९ गतेको कारोबार पत्रिकामा डा. अशोक महासेठले लेखेको जस्तो बाबुको अंश छोराछोरीलाई बराबर बन्डा गरिदिए पाएजस्तो, देशको शासन प्रशासन सम्हाल्ने महत्त्वपूर्ण पदहरू मूर्ख, स्वांठ बुद्धिमान, लाटो, बैरो, कुँजो, अन्धो, योग्य, अयोग्य सबैलाई अंशबन्डा गरेझैं बन्डा गर्न मिल्दैन । यसरी शासन अंशबन्डा गरिसकेको भागबन्डामा पर्ने गरी सबैको पालो पुऱ्याउने गरी, शासन प्रशासन चलाउने पदहरू वितरण गर्न पनि मिल्दैन । यो सम्बन्धित देशको जनताको नासो हो । जोसुकै अयोग्य व्यक्ति तथा व्यक्तिहरूलाई शासन शक्तिको पद दिइएमा देशको, शासन अस्तव्यस्त हुन सक्छ, देशको अस्मितासमेत गुम्न सक्छ । त्यसैले देशको शासन सत्ता चलाउन सबैभन्दा बढी योग्य र जनप्रिय व्यक्ति छानिनुपर्छ । एकतन्त्रीय शासन पद्धतिमा शासन प्रमुखले यस्तो व्यक्ति छान्छ । प्रजातान्त्रिक शासन पद्धतिमा त्यस्तो योग्य व्यक्ति तथा व्यक्तिहरू जनताले छान्न पाउनुपर्छ, यही प्रजातन्त्रको मूल तत्त्व हो ।

बहिरो, कुँजो, दुःखी, असमर्थ व्यक्तिहरूलाई हामी दया गरेर, रुपैयाँ पैसा, वस्त्र हामी दान दिन सक्छौं तर देशको शासन प्रशासन चलाउने जिम्मेवारी पद हामी कसैलाई दया गरेर सहानुभूति देखाएर अयोग्य व्यक्तिलाई दिन सक्दैनौं । यसरी दिन पनि हुँदैन । देशको शासन प्रशासन चलाउने साँचो जथाभावी दिइन्छ भने त्यो महापाप हो, जुन कुराको नियति आमजनताले भोग्नुपर्ने हुन्छ। प्रजातन्त्रमा सबै जात, वर्ग, लिंग, समुदायलाई योग्य नागरिक, योग्य शासक, प्रशासक बन्न सकून् भन्ने उद्देश्यले राज्यले उचित शिक्षा दिलाउने व्यवस्था गर्नुपर्छ । गरिबीका रेखामुनि परेका नागरिकहरू, दलित, उत्पीडित जाति, संस्कार, समुदाय तथा पिछडा वर्गलाई शिक्षा हासिल गर्न राज्यको तर्फबाट आर्थिक सहयोगको व्यवस्था हुनुपर्छ । तर, योग्य वनिसकेकाहरू मात्र प्रतिस्पर्धात्मक विधिबाट प्रजातान्त्रिक पद्धतिबाट देशको शासन प्रशासनका पदहरूमा छानिनुपर्छ, कुनै जातको नाताले मात्र, कुनै वर्गको, दलको, सम्प्रदायको नाताले मात्र विनायोग्यता कुनै पनि व्यक्ति वा वर्गहरू देशको शासन प्रशासनका महत्त्वपूर्ण पदमा पुग्नु/पुऱ्याइनुहुँदैन । के यसो गर्दा प्रजातान्त्रिक भएन र ?

त्यस्ता शासन प्रशासनका पदहरूमा पुग्ने योग्यताको साथै त्यो पदमा जाने व्यक्तिको त्यो पद ग्रहण गर्ने इच्छा पनि हुनुपऱ्यो, निर्वाचनबाट आउने पद हो भने जनताले पत्याउनु पनि पऱ्यो । योग्यता छ भन्दैमा कसैलाई जबर्जस्ती त्यस्तो पद लादन पनि मिल्दैन । एकतन्त्रीय शासनकालमा देशको शासन प्रशासनका पदहरू सत्ताधारीबाटै छानिएका भए पनि प्रजातन्त्रपछि निर्वाचनबाट आउनुपर्ने पद जननिर्वाचित भएर आएको छ । प्रजातान्त्रिक संविधान लागू भएपछि कुनै जात, वर्ग, लिंग, सम्प्रदायलाई निर्वाचनबाट आउनुपर्ने त्यस्तो शासन प्रशासनका पदहरूमा भाग लिन निषेध गरेको त दिएन नि, अहिले पनि त निषेध गरेको छैन । देशको सांसदजस्तो पदमा, न्यायाधीशजस्तो पदमा, मन्त्रीजस्तो पदमा समेत अरू जात र वर्गहरू आएका, परेका छैनन् र ? महासेठजीले भने/लेखेजस्तो त्यस्ता पदहरूमा खस, वाहुन मात्रै छन् र ?

फत्तेसिंह थारू पञ्चायतकालमै पनि मन्त्री भएका थिए । हीरालाल विश्वकर्मा पञ्चायतकालकै मन्त्री थिए । ऋतुवर्ण तुम्बाहाम्फे, बुद्धिमान तामाङ पञ्चायतकालमै पनि मन्त्री थिए । गणेशमान सिंह ठुला राजनेताका रूपमा आज पनि चर्चित छन् । फत्ताबहादुर सिंह, मंगलादेवी, सुबास नेम्बाङ, मरिचमान सिंह, प्रधानमन्त्री, मन्त्री भएर शासन सत्ता चलाएनन् र ? कि उनीहरू पनि खस वाहुन नै हुन् ? रामबरण यादव राष्ट्रपति छानिए, विजय गच्छदार मन्त्री भए । राजेन्द्र महतो, विश्वेन्द्र पासवान मन्त्री भए, के उनीहरू पनि पहाडिया नै हुन् त ? न २०४७ सालको संविधानले, न २०६३ सालको अन्तरिम संविधानले, न अहिलेको संविधानले मधेसीलगायत अरू जात वर्गलाई कुनै नागरिक अधिकार वा राजनीतिक अधिकारबाट वञ्चित गरेको छ । २०४७ कै संविधानमा पनि व्यवस्थापिका तथा संविधानसभामा पानी सबै जातजाति वर्गलाई उम्मेदवार हुनु पाउने कानुनी व्यवस्था दिएकै थियो । २०६३ को संविधानमा त झन् संविधानसभामा महिला, दलित, उत्पीडित जाति, आदिवासी जनजाति, पिछडिएको क्षेत्र मधेसीलगायतलाई समानुपातिक प्रतिनिधित्वको व्यवस्थासमेत अन्तरिम संविधान २०६३ को धारा ६३ को उपधारा ४ मा थियो । के त्यहाँ खस वाहुनले मात्र सांसद सदस्य तथा संविधानसभामा उम्मेदवार हुने पाउने लेखिएको थियो ? के गत संविधानहरूमा राजनीतिक अधिकार, नागरिक अधिकार वाहुन क्षेत्रीलाई मात्रै दिइएको थियो ? के अन्तरिम संविधानको धारा १३ ले सबै वर्ग जातिलाई समानताको अधिकार दिएको थिएन ? २०४७ को संविधानको धारा ११ ले पनि समानताको अधिकार दिएकै थियो । अहिले २०७२ को नयाँ संविधानले झन् मधेसीलगायत दलित, महिला पिछडिएका वर्गलाई समानुपातिक निर्वाचन प्रणालीमार्फत पिछडिएका जाति वर्गलाई सबैमत समेटिने गरी उम्मेदवारीको व्यवस्था राजनीतिक दलले गराउनुपर्ने कुरा नेपालको नयाँ संविधान २०७२ को धारा ८४ मा उल्लेख छ । महासेठजी, देखाउनुहोस्, २०१९ को नेपालको संविधानदेखि २०७२ को नेपालको संविधानमा वाहुनक्षेत्रीलाई विशेष अधिकार दिएको कहाँ छ ? होइन भने नेपालको सबै जाति वर्गका नागरिकहरू सबैलाई संविधान कानुनले उत्तिकै हक अधिकार दिइएको छ । सबै नागरिक बराबर छन् । तपाई शान्तिपूर्ण एवं अखण्ड नेपालको भूभागलाई विखण्डन हुने गरी जात वर्गमा भेदभाव अन्तर्द्वन्द्व ल्याउने गरी वितृष्णा, विद्रोह ल्याउने गरी लेख लेखी प्रचारप्रसार गर्न पाउनुहोस्न, यो देशद्रोहको अपराध हो, यो राष्ट्रद्रोहको अपराध हो ।

देश चलाउन उदारता राख्न सक्ने, धेरै जनाको भावनालाई सम्हाल्न सक्ने, दूरदर्शितासहितको सुऱ्याई, आँट, साहससहितको योग्यता चाहिन्छ । जातीय, वर्गीय, क्षेत्रीय साम्प्रदायिकताले सिंगो देशको शासन चल्दैन । देशको अस्मितासमेत सुरक्षित रहँदैन । तपाईलाई तपाईको यो लेखले धेरै पछाडि धकेलिसकेको छ । सम्पूर्ण पूर्व मेचीदेखि पश्चिम महाकालीसम्म, उत्तर हिमालदेखि दक्षिण तराईसम्मका सम्पूर्ण नेपाली दाजुभाइ दिदीबहिनीलाई माया र आदरको दृष्टिले हेर्न सक्नुपर्छ । सिंगो अखण्ड राष्ट्र नेपालको माया गर्न सक्नुपर्छ । तपाईको सो लेखले त तपाईको डा. पदको उपहास गरेको छ, महासेठजी ।

उकालो नचढी भन्याङमा पुगिँदैन । तपाईं र तपाईंको वर्ग कति पटक राजनीतिक पदमा सामेल हुनुभयो ? अनि तपाईंको पछि कति जनता छन् ? तपाईंप्रतिको जनताको माया, आस्था कतिको छ ? तपाईंको लडेको उम्मेदवारीको पदको निर्वाचनको नतिजाले बताउँछ । शासन सत्ताको पद खोज्नेले आफ्नो पनि सत्ता सम्हाल्ने इच्छा, समर्पण, त्याग, उदारता, दूरदर्शिता चाहिन्छ । तपाईलाई बाबुको अंश भाग आएजस्तो सत्ता सम्हाल्ने पदको भाग उसै टक्र्याउन कसैले ल्याउँदैन ।

तपाईको लेखले बताउँछ, खस वाहुनले मात्र देश चलाएको छ, अब खस वाहुनको पालो सकियो होइन त ? खस वाहुनले मात्र देशको शासन चलाएको छ त ? यसमा अरू जात सम्मिलित छैनन् ? अरू जात शासन सत्तामा प्रशासनमा आएका छैनन् ? उसो हो भने तपाईं आउनोस्, शासन सत्तामा भाग लिन र तपाईको वर्गलाई पनि ल्याउन कोसिस गर्नोस् । यसमा केले छेकेको छ तपाईलाई ? जिल्पुहोस्, जनताको भावना । के तपाईंलाई र तपाईंको वर्ग क्षेत्रलाई संविधान, कानुनले छेकेको छ ? देशको शासन सत्ताको पद, प्रशासनको पद साझा हो, यसमा जुनसुकै जातको वर्गको क्षेत्रका जनताले योग्यता र क्षमताका आधारमा प्रतिस्पर्धात्मक तरिकाले प्रजातान्त्रिक विधिवाट योग्य व्यक्तिहरू छानिए र जानुपर्छ । यही हो प्रजातन्त्रको सिद्धान्त । तपाईंलाई कुनै जात वर्गलाई औंल्याउने, तुच्छ्याउने, रिस गर्ने हक छैन । देश चलाउने जिम्मेवारीको पद, अंशबन्डाको हिसाबले र कसैलाई भिक्षा दिएझैं दयामाया गरेर दान दिने कुरो होइन ।

चिया व्यवसायको विकास र सम्भावना

■ डा. सुमनकुमार रेग्मी

नेपालमा चियालाई एनटीआईएसमा तुलनात्मक लाभका निकासी वस्तुमा गणना गरेर विदेशमा बजार प्रवर्द्धन गर्ने गरिएको छ । नेपालमा अन्तर्राष्ट्रिय मान्यता प्राप्त प्रयोगशालाको अभाव छ । चियाको निर्यातका लागि पनि विश्वस्तरको प्रमाणीकरण हुन आवश्यक देखिन्छ ।

नेपालमा चिया खेतीको क्षेत्रफल विस्तारका साथै उत्पादनमा पनि वृद्धि हुँदै गएको छ । चिया खेती गरिने जिल्लाहरू बढ्दै गएका छन् । देशका ७५ मध्ये १२ भन्दा बढी जिल्लामा चियाको खेती हुँदै आएको छ । झापा, इलाम, पाँचथर, तेह्रथुम, धनकुटा, संखुवासभा, लमजुङलगायतका जिल्लामा १८ हजार १ सय ४९ हेक्टर क्षेत्रमा चिया खेती हुँदै आएको छ । कुनै वर्ष मौसमअनुकूल नभए तयारी अर्थोडक्स चियाको उत्पादन घटेको देखिन्छ । अर्थोडक्स चियाको उत्पादन सबभन्दा बढी इलाम जिल्लामा हुन्छ । इलाम जिल्लामा २४ ओटा ठुला र ३९ ओटा साना चिया कारखाना छन् । इलामका १२ हजार कृषकले कारखानालाई हरियो चियापत्ती बिक्री गर्दछन् । उत्पादनको पहिलो सिजनको चिया गुणस्तरका हिसाबले अव्वल मानिन्छ । उत्पादन कम भए पनि यो चियाको मूल्य उच्च हुन्छ । सुरु सिजनको गुणस्तरीय पत्ती 'फस्ट-फ्लस' जति बजारमा पुऱ्याउन सक्यो, उति बिक्छ । कुनै वर्ष लामो समयको खडेरीले कुनै जिल्लामा त चिया उत्पादनमा कमी आएपछि चिया उद्योगमा हरियो पत्तीको अभाव हुने गरेको देखिन्छ ।

विगतमा किसानले चिया उत्पादनको सुरु सिजनमा अर्गानिक चियाको प्रतिकिलो अधिकतम ४० देखि ४५ रुपैयाँ थापेका थिए । तर, सामान्य हरियो पत्ती प्रतिकिलो २० देखि ३० रुपैयाँसम्ममा बिक्री हुने देखिएको छ । अर्गानिक चियामा भन्दा पनि रासायनिक विषादी प्रयोग गरिएका वगानमा उत्पादन धेरै घटेको देखिन्छ । अर्गानिक चिया खेती गर्ने किसानहरू जैविक मलको अभाव, बजारको सुनिश्चितता नहुनु, आवश्यक प्राविधिक ज्ञानसीपको अभाव र प्रमाणीकरणमा खर्चिलो प्रावधानलगायतका समस्याले निरुत्साहित बनेका देखिन्छन् ।

नेपाली चियाको व्यावसायिक लोगो वन्न नसक्नु नै नेपालवाट चियाको निर्यात घट्नुको प्रमुख कारण हो । केही दशकअघि घरेलु उपयोगका लागि चिया निर्यात गर्ने नेपालले पछिल्ला वर्षमा वार्षिक दुई अर्ब रुपैयाँभन्दा बढी चिया नेपालबाट निर्यात हुँदै आएको छ । प्रक्रिया सुरु गरिएको चार/पाँच वर्ष बिल्दा पनि निर्यात सम्भावना भएको चियाको सामूहिक ब्रान्डिड दर्ता हुन सकेको देखिँदैन । वाहुन्छ त्यसमा नन्दिग्ध निकायहरूबिच समन्वय नहुंदा चियाको ब्रान्डिड हुन नसकेको देखिन्छ ।

चियाको नेपालमा नै सामूहिक दर्ता हुन सकेको देखिँदैन । नेपालको चियाको ब्रान्डिड्मार्फत पहिचान कतै देखिँदैन । ब्रान्डिड घरेलु उद्योगमा दर्ता गर्नुपर्ने देखिन्छ । देशभित्र ब्रान्डिड भएपछि बाहिर विदेशबाट दर्ता गर्ने गरिन्छ । चियाको मूल्य र श्रमिकहरूले पाउनुपर्ने पारिश्रमिक हरेक वर्ष तोक्न ढिलाइ गर्दै आएको देखिन्छ । त्यसै कारण कुनै वर्ष त व्यवस्थापिका संसद्अन्तर्गतको उद्योग, वाणिज्य तथा उपभोक्ता हितसम्बन्धी समितिले समयानुकूल चियाको मूल्य र श्रमिकको पारिश्रमिक तत्काल तोक्न निर्देशन दिइआएको देखिन्छ । चियाको निर्यात क्रमिक रूपमा बढ्दै गएकोले गुणस्तरीय चियाको उत्पादन बढाउन आवश्यक हुँदै गएको छ । चियाको मूल्य समयमा उपयुक्त रूपमा निर्धारण नहुनु, श्रमिकको उचित पारिश्रमिक समयमा निर्धारण नहुनु, समयमा चिया विकासको लागि विज्ञहरू नखटाउनुलगायतका कमजोरीका कारण चिया उद्योगका रूपमा विकसित हुन सकेको देखिँदैन ।

हरेक वर्षजसो ज्यालाका कारण मजदुर आन्दोलनले चिया क्षेत्रमा उद्योग अस्तव्यस्त भएको देखिन्छ । पछिल्लो समय सरकारले चिया मजदुरको ज्याला २ सय १ रुपैयाँ कायम गरेको देखिन्छ । तर, योभन्दा कम मजदुरले पाइआएको बताइन्छ । चिया उद्योगीले सरकारले तोकेको चिया मजदुर ज्याला दिन नसक्ने बताइँदै आएको छ । मजदुरको माग कानुनको पालना गर भन्ने देखिन्छ । चिया क्षेत्रमा ४० हजारभन्दा बढी मानिस संलग्न छन् । देशमा १ सय २४ चिया बगान र ४० ओटा चिया प्रशोधन कारखाना छन् । तीमध्ये २५ ओटा सीटीसी र १५ ओटा अर्थोडक्स कारखाना छन् । हरेक वर्ष हरियो पत्तीको मूल्य घटेपछि चिया किसानले आफैं उद्योग स्थापना गर्न सुरु गर्दै आएको देखिन्छ । ठुला उद्योगले सिन्डिकेट लगाएर कम मूल्य दिने गरेकाले आफैं उद्योग खोल्नुको विकल्प नभएको साना किसानको भनाइ छ । नेपालका चिया वगानमा काम गर्ने मजदुर अभाव हुन थालेपछि चिया गोड्न र काट्न आधुनिक मेसिनको प्रयोग गर्न थालिसकेको देखिन्छ । नेपालमा १९२० मा रोपण सुरु गरिएको इलाम वगानको चियाको बोट बुढो हुँदै गएको छ । चियाको बुढो बोट काट्न मेसिनको प्रयोग गर्नुपर्दछ । चिया खरिदविक्रीका लागि झापामा आ.व. २०७२/७३ मा चिया अक्सन सेन्टर सुरु हुने बताइएको छ । २०७१/०७२ मा नै यो सुरु हुने भनिए पनि समयमा नै निर्दीशका अनुमोदन नहुंदा उक्त केन्द्र सुरुआतमा ढिलाइ हुन गएको बताइन्छ ।

सरकारले निर्यातजन्य वस्तु चियाको अन्तर्राष्ट्रिय पहिचान कायम गर्न सेन्टर सुरु हुन लागेको बताइएको छ । यसका लागि अक्सन कमिटी पनि स्थापना भइसकेको छ । यही समितिले चियाको दरभाउ निर्धारण गर्ने गर्दछ । अक्सन सेन्टरमा केता र विक्रेताबिच मोलमोलाइबाट चिया बिक्री हुन्छ । यस्तो व्यवस्थाले भारत र तेस्रो देशका केताहरूलाई आकर्षित गर्नुका साथै किसानले चियाको भाउ पाउन सक्ने र व्यवसायीबिचको प्रतिस्पर्धाले चियाको गुणस्तरसमेत कायम हुन जाने विश्वास गरिन्छ । अक्सन सेन्टरमा चिया जाँच गर्ने प्राविधिक पक्ष र प्रयोगशालाको व्यवस्था हुनुपर्दछ । २०५८ मा चिया लिलामको ट्रायल गरिएको थियो । लिलाम प्रणालीले नेपाली चियाको अन्तर्राष्ट्रिय पहिचान र ब्रान्ड स्थापनामा सघाउ पुऱ्याउँछ । पश्चिम बंगालको राजधानी कोलकाता अक्सनमा छिटो पुऱ्याउन इलामका व्यवसायीले दार्जिलिङ क्षेत्रका वगानसंग प्रतिस्पर्धा गर्न गरेका छन् । आ.व. २०६९/७० मा २ अर्ब ४ करोड रुपैयाँको चिया निर्यात भएको थियो भने आ.व. २०७०/७१ मा मात्र २ अर्ब २ करोड रुपैयाँको चिया नेपालबाट निकासी भएको थियो । आ.व. २०७१/७२ मा चिया र कफी गरेर ६ अर्ब रुपैयाँको निकासी भएको छ ।

नेपालमा चियालाई एनटीआईएसमा तुलनात्मक लाभका निकासी वस्तुमा गणना गरेर विदेशमा बजार प्रवर्द्धन गर्ने गरिएको छ । नेपालमा अन्तर्राष्ट्रिय मान्यता प्राप्त प्रयोगशालाको अभाव छ । चियाको निर्यातका लागि पनि विश्वस्तरको प्रमाणीकरण हुनु आवश्यक देखिन्छ । नेपालवाट निर्यात हुँदै आएका चिया कच्चा पदार्थका रूपमा भारत, सिंगापुर, जापान, जर्मनी आदि देशमा निर्यात हुँदै आएको छ । अन्य देशमा पनि अर्गानिक चियाको अत्यधिक माग छ । नेपालमा पाइने चिया दुई प्रकारको छ । पहाडी जिल्लामा उत्पादन हुने अर्थोडक्स चिया उत्पादनको ९० प्रतिशत निकासी हुन्छ भने सीटीसी चिया स्वदेशलगायत भारत, पाकिस्तान र बंगलादेशमा निर्यात गर्न गरिन्छ ।

आयरल्यान्डमा विश्वमा नै धेरै चिया पिउने नागरिक भएकाले नेपालको चियाको बजार त्यहाँ पनि राम्रो हुन सक्छ । विगतमा फ्रान्सेली विद्यार्थीको टोली पनि चियाका विविध पक्षवारे बुझ्न आएको थियो । जिल्लाजिल्लामा वार्षिक उत्पादन हुने अर्थोडक्स चियामध्ये पश्चिममा बजारमा निर्यात गर्नयोग्य अर्गानिक चियाको उत्पादन न्यून मात्र रहेको देखिन्छ । गुणस्तरसंगै नेपाली चियाको पहिचान झल्कने लोगोको निर्माण हुन नसकेकाले पनि समस्या परेको देखिन्छ । चियामा जिविस कर बृद्धि बिवादले कुनै वर्षमा त किसान मर्कामा परेको देखिन्छ । कर विवादका कारण कारखानाले कृषकबाट हरियो चियापत्ती किन्न छाडेपछि कुनै वर्ष कृषक आक्रोशित देखिन्छन् । चियामा दोब्बर कर बृद्धिले उद्योगीले चिया खरिद गर्न कुनै वर्ष छाडेका देखिन्छ । चियाको समग्र विकासका लागि चिया विकास कोष खडा गर्ने र निकासी करको रकम घटाउन विगतमा स्थानीयहरू सहमत देखिन्छन् । विगतमा चिया क्षेत्र आकर्षण भएकोमा विगत केही वर्षअघिदेखि यस क्षेत्रमा लगानी गर्न चाख कम भएको देखिन्छ । हरेक वर्षजसो मजदुर र उद्योगीको तनावले यस क्षेत्र प्रभावित भएको छ ।

उद्योगीका समस्या, मजदुरको ज्याला र चियाको मूल्य आदि समस्या समयमा समाधान नहुंदा यो क्षेत्र हरेक वर्ष तनाव बन्दै गएको छ । त्यसैले केही चिया वगान भारतीय लगानीकर्तालाई बिक्री गरिएको छ । नेपालका ठुला २५ चिया कारखानामध्ये १० कारखानाको व्यवस्थापन भारतीय लगानीकर्तालाई सुम्पिएको देखिन्छ । यस्तो अवस्थाले नेपालको चिया क्षेत्रका मजदुर, उद्योगी र किसान नराम्रोसंग प्रभावित हुनेछन् । विश्वको कुल उत्पादन र निर्यातमा नेपालको योगदान न्यून भए पनि इलाम र अन्य पूर्वी पहाडी जिल्लाका हावापानी दार्जिलिङसंग मिल्दोजुल्दो छ । देशको उत्पादनमा गुणस्तर हुँदाहुँदै पनि अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा स्वीकार हुने मापदण्ड अवलम्बन गर्न सकियो भने विश्व बजारमा नेपाली चियाले स्थान लिने प्रशस्त सम्भावना छ ।

पाठक मत

गोठालालाई झटारो हान, भेडाहरू छरपस्ट हुनेछन्

■ दीपेन्द्र अधिकारी

एक हातले गोठालोलाई टपक्क टिप्दै, अर्को हातले भेडाको वथानलाई रसिलो हरियो पातैपात भएको हाँगो देखाउन सक्ने क्षमता राष्ट्र सञ्चालन गर्न चाहने व्यक्तिमा हुनु आवश्यक हुन्छ । किनकि, देश कहिले कुन संकटमा पुग्छ भन्ने कसैलाई थाहा हुँदैन । दशा बाजा बजाएर आउँदैन ।

एथेन्सको इतिहासबाट सिकौं । एथेन्सको इतिहासअनुसार छैटौं शताब्दी बीसीको अन्त्यतिर एथेन्सका नागरिकले, एथेन्समा राज्य गरिरहेका ससाना सामन्तीहरूलाई पदच्यूत गराएर, प्रजातन्त्र (डेमोक्रेसी) को स्थापना गरे । यो कार्य विश्वलाई डेमोक्रेसीको मार्ग देखाउने गौरवशाली ऐतिहासिक उपलब्धिका रूपमा देखियो । प्रजातन्त्रको स्थापना भए तापनि एउटा नयां समस्याले एथेन्सलाई सताउन थाल्यो, जुन प्रजातन्त्रभन्दा पहिला देखिएको थिएन ।

त्यो समस्या थियो, त्यस्ता व्यक्तिहरूलाई के कारवाही गर्ने ? त्यस समयका शासकले एथेन्सको गरिमा बढाउनुको साटो पुनः देशलाई टुक्र्याएर, निजहरूको स्वार्थपूर्तिका लागि ससाना राज्यहरू स्थापना गराई, आफू राजातुल्य भई सामन्ती राज चलाउन, गोठालो भई वथानलाई कुमार्गमा डोऱ्याइरहेका थिए । एथेन्सवासीहरूले बुझे, यदि यी गोठालाहरूलाई यत्तिकै खुला छोड्यो भने यिनीहरूले देशमा मतभेदको बीज रोप्नेछन्, पीडा उत्पन्न गर्न विष घोल्नेछन् र देशलाई ससाना टुक्राहरूमा टुक्र्याउने छन्, छरपस्ट लुभवाट टुटेका मालाका दानाहरू जस्तै ।

तर, तत्कालीन एथेन्सले वनाएको प्रजातान्त्रिक सभ्य नियम कानुनअनुसार ती गोठालालाई कठिन दण्ड सजाय दिनु पनि उचित हुँदैनथ्यो । त्यसैले, तिनीहरूले निर्णय गरे, आतंक मच्चिएको स्थानको गोठालोलाई आतंक शान्तिमा परिणत नभएसम्म टिपेर अन्यत्रै राखे, जहाँबाट उसले आतंकको सञ्चालन गर्न सक्दैन । किनकि, तत्कालीन एथेन्सको यस्तै प्रकारको कठिन समस्या यस प्रकियावाट तुरुन्तै समाधान भएको थियो भन्ने इतिहास साक्षी छ ।

नत्र, एक मात्र वलियो तर अधर्मी मानिसले भेडाको वथानलाई सिंहको भीड वनाउन वेर लाउँदैन । यसैले समस्या उत्पादन गर्ने व्यक्तिलाई तुरुन्तै त्यस समस्याको हुलवाट एक्लो वनाउन सक्नुपर्छ । किनकि, विना कमान्डर वा विनागोठालो भेडाहरू एक ठाउंमा गुट वनाएर वस्न सक्दैनन् ।

एउटा सुप्रसिद्ध चिनियाँ उखान छ, जव रूख ढल्छ, बांदरहरू छरपस्ट हुन्छन् । देशको कुनै पनि गहन समस्या अक्सर वलियो एक्लो व्यक्तिको सोचको कारणवाट जन्मन्छ र सञ्चालित हुन्छ, जसरी ताउलोमा पाकै गरेका लाखौं चामलका सितालाई मात्र एउटा पन्युंले घोलिरहेको हुन्छ । यदि यस्तो वलियो सोच भएको व्यक्तिको विचार मानवतालाई कैदी वनाउन चाहने अहंकारी र देशलाई पीडामा धकेल्न चाहने घमण्डी प्रकारको छ भने राष्ट्रमा पीडा र संकट सिर्जना गर्ने गोठालो हुन पुग्छ । किनकि, समस्या सधैंजसो एक वलियो असामाजिक व्यक्तिको व्यक्तित्वत कारणवाट उत्पन्न हुने गर्छ, जसरी क्यान्सर एउटा कोषवाट सुरु भएर शरीरभरि फैलन सक्छ ।

यस्ता गोठालाहरूलाई कार्य सञ्चालन गर्न अनुमति दिनु भनेको सर्वसाधारणलाई 'यिनीहरूवाट तिमीहरू पनि प्रभावित हुनु, होइल्या मच्चाउनु र संकट चर्काउनु' भन्ने आदेश दिनुजस्तै हो । यसैले यी गोठालावाट समस्या गुणन भएर बढ्ने वेलासम्म लाटोले पापा हेरेजस्तै हेरेर वसेर कुनै निचोइमा देश पुग्नेछैन, न त सम्झौताका लागि वार्ता गर्नुले कुनै तगारो पन्छाउनेछ, किनकि सच्चाउन र सुधार्न नसकिने गोठालोलाई निजको हुलवाट पन्छाउन नसके समस्या समाधान हुन सक्दैन । अशान्तिको स्रोत नै पन्छाएसम्म देशले दुःखवाट निकास पाउन सक्दैन ।

गोठालोलाई झटारो हानेर पन्छाउनु सही कार्य हुन्छ, सकेसम्म झटारोले कुनै चोट पनि नलागोस् तर यस्तो परिस्थितिमा गोठालोलाई गोली भने कदाचित हान्नुहुँदैन । किनकि, वगेको रगत विष भएर सर्वत्र फैलिन सक्छ, रोक्न नसकिने गरेर ।

दसतिर हेरेर समय वर्वाद गर्नुहुँदैन, विघ्न ल्याउने १० जना हुँदैनन् । ती देशलाई एउटै गोठालाले डोऱ्याएको हुन्छ । यसैले, पहिला गोठालो चिन्न सक्नुपर्छ र तुरुन्त हुलवाट पन्छाउनुपर्छ । गोठालो अनुपस्थित हुनासाथ निजको शक्ति हराउन थाल्छ ।

१८औं शताब्दीका तुफु नामक एक प्रसिद्ध र लोकप्रिय चिनियाँ कविले लेखेका थिए,

धनु उठाउनु छ भने सबैभन्दा वलियो धनु उठा
तीर चलाउनु छ भने सबैभन्दा लामो तीर चला

जसरी देशको सीमा हान्छ, मान्छे मार्ने पनि एउटा सीमा हुन्छ । एउटै मुली पन्छाउंदा सिद्धिन्छ युद्ध भने यति धेरै जनता किन मार्नुपर्छ ?

संसारभर नै पूर्वकालहरूमा एउटा सिंगो राज्य एकै शासकवाट सञ्चालित हुन्थ्यो । शासकका औंलामा गन्न मिल्नेजति मन्त्रीहरू हुन्थे । जसरी युगहरूले कांचुली फेर्दै गए, विस्तारै शक्ति बाँडिन थाल्यो अर्थात् प्रजातान्त्रिक हुन थाल्यो । यसले समाजलाई प्रजातन्त्रको नाममा के गलत धारणा प्रतिबिम्बित गराउन थाल्यो भने शक्ति अव एउटैको हातमा छैन, सबै नागरिकमा बाँडिएको छ । शासकहरूका अंक परिवर्तन भए तर सार तत्त्व परिवर्तन भएन । गहिरिएर हेर्ने हो भने हरेक समूहमा शक्ति एक वा दुई जनामा केन्द्रित भएको हुन्छ । यो एउटा तथ्य हो, यसमा नन्म सभ्यतामा कहिले पनि परिवर्तन हुन सक्दैन, जसरी सूर्यका वरिपरि ग्रहहरू घुम्छन् ।

जसरी चेसको खेलमा राजालाई हटाए मात्र खेल अन्त्य हुन्छ । हो, त्यसैगरी गोठालोलाई भेडाहरूवाट वाहिर वनाउन सके मात्र विघ्नको अन्त्य हुनेछ ।

राष्ट्रहितका पक्षमा होस् प्रधानमन्त्रीको भारत भ्रमण

प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीको औपचारिक राजकीय भ्रमण जारी छ । नयाँ संविधान जारी भएपछि असन्तुष्ट वनेको भारतले प्रम ओलीलाई भव्य स्वागत गर्दै उच्च सम्मान गरेको जनाएको छ । यसलाई स्वाभाविक मान्न सकिने आधार छ भै भखरै मात्र नेपालमाथि नेपालले आफ्नो धर्म्की, दवाव र 'सुझाव'लाई नमानेर आफ्नै विवेकमा संविधान जारी गरेपछि प्रतिक्रियास्वरूप झन्डै पांच महिनासम्म नाकावन्दी गरेको कुरा विश्वलाई नै जानकारी छ । यस दोषलाई मेट्न नाटकीय रूपमै भए पनि भारतले नेपालका प्रधानमन्त्रीलाई उच्च समान दिनु आवश्यक थियो, तर भारतका लागि मात्र । नेपालका लागि देखावटी 'उच्च सम्मान' होइन, सौहार्द, सम्मानित र समानान्तर सम्बन्ध र व्यवहार आवश्यक छ । यसका लागि हाम्रा प्रधानमन्त्रीलगायत भ्रमणमा रहेका मन्त्री, प्रतिनिधिले ध्यान दिनुपर्छ ।

उच्च सम्मान र भव्य स्वागतको मोहमा फसेर खुसीले अत्तालिएको मानसिकतावले गरिने कुनै पनि सम्झौताले भविष्यमा घात गर्नेतर्फ वेवैमा विचार पुऱ्याउनुपर्छ । अहिले आएर मोदीले नेपालको संविधानको 'स्वागत गरेको' चर्चा हुन थालेको छ । कूटनीतिक हिसावले उनले स्वागत गरिटपोलेका मात्र हुन, तर भिन्नी हृदयले भारतले नेपालको संविधानको स्वागत गरेको होइन भन्ने कुरा व्यक्तिका कूटनीतिक हाम्रा प्रतिनिधिलाई बताइरहनुपर्दैन । बिरालोले म्याउँ गरेपछि दूध खाने भो भनेर सचेत भइएन भने भोलिपल्ट दही, मोही वा घ्यू खान पाइँदैन भन्ने बुझ्नुपर्छ । बिरालो झ्यालमा आइसकेको संकेत पनि हुन सक्छ, मोदीको स्वागत र उच्च सम्मान । यस कुरामा ध्यान

चीनको पूर्वी प्रान्त अनहुईमा आयोजित रोजगार मेलामा शनिवार रोजगारी खोजीमा रहेका युवतीहरू सहभागी हुँदै । सो मेलामा ८ सय व्यापारीगृहले १० हजार बेरोजगारलाई जागिर प्रदान गरेका छन् । **तस्बिरः सिन्हुवा/रासस**

सिरियाबारे रसियाली प्रस्ताव विश्व समुदायद्वारा अस्वीकृत

एजेन्सी
राष्ट्रसंघ, ८ फागुन

संयुक्त राष्ट्रसंघीय सुरक्षा परिषद्को बैठकमा सिरियाका बारेमा रसियाले राखेको प्रस्तावलाई विश्व समुदायले नै अस्वीकार गरेको समाचार छ । राष्ट्रसंघीय सुरक्षा परिषद्को बैठकमा रसियाले सिरियामा टर्कीले आक्रमण गर्न नपाउने भनी प्रस्ताव गरेको थियो ।

सिरियाको छिमेकी देश टर्की र रसियाबिच विगत लामो समयदेखि विवाद चल्दै आएको छ । सो विवादको क्रम हाल पनि जारी नै छ । सिरियामा विगत पांच वर्षदेखि गृहयुद्ध जारी रहेको छ । सिरियामा तुरुन्तै कुनै कदम नचालेमा त्यसको परिणाम झन्भन्दा झन् नराम्रो हुँदै जाने प्रतिक्रिया अमेरिकी विदेशमन्त्रीले हालै दिएका थिए ।

विदेशमन्त्री केरीको सो प्रतिक्रियापछि शुक्रवार संयुक्त राष्ट्रसंघीय सुरक्षा परिषद्को बैठक बसिरहेको छ । सो बैठकमा रसियाले राखेको प्रस्ताव अन्य सदस्यले अस्वीकार गरेका हुन् ।

सो बैठकलगत्तै अमेरिकी राष्ट्रपति बाराक ओबामाले टर्किस् राष्ट्रपति रिसेप ताइप एर्दोगेनलाई फोन गरी संयमतापूर्वक काम गर्न आग्रह गरेको बताइएको थियो ।

शुक्रवार भएको सो परिषद्को आकस्मिक बैठकमा रसियाले सिरियाली सरकारी पक्षलाई अनावश्यक रूपमा संरक्षणको काम गरेको भन्दै त्यसको विरोध भएको थियो । सो बैठकपछि प्राप्त अर्को एक समाचारअनुसार सिरियाली सरकारलाई सुरक्षा र संरक्षण गर्ने गरी सिरियामा आक्रमण नगर्न पनि रसियालाई आग्रह गरिएको बताइएको छ ।

अमेरिकाले रसियाले सिरियामा गरेको भनेको कारवाहीवाट सिरियाली सरकारी अधिकारी एवं राष्ट्रपति बसर अल असदको संरक्षण र सुरक्षा प्रदान गरेको भन्दै अमेरिकाले सो आक्रमण तत्कालै रोक्न आग्रह गरेको हो । सिरियाको उत्तरी प्रान्त अलेपोमा सिरियाली सैनिकले हालैका दिनमा गर्ने गरेका आक्रमणमा पनि रसियाली सैनिकको हात रहेको अधिकारवादीले जनाएका छन् ।

उनीले सो अकमणमा लगभग ५ सय व्यक्तिको मृत्यु भएको र अरू हजारौंले देश छोडेर भाग्न खोजिरहेको जनाइएको छ । त्यस क्षेत्रमा अधिकारवादीका सायै अरू पनि कोही पुग्न नसकेको जनाइएको छ । यस नगरमा यही फेब्रुअरीको सुरुदेखि नै सिरियाली विद्रोही र आतंककारीलाई लक्ष्य गरी गरेको यस आक्रमणमा कैयौं सर्वसाधारणले पनि ज्यान गुमाएको सिरियन अब्जरभेटरी फर ह्युम्यान राइट्सले जानकारी दिएको छ ।

दक्षिणी टर्कीसंग सीमा जोडिएको यस क्षेत्रमा रहेको अलपो प्रान्तमा आतंककारीविरुद्ध गरेको कारवाहीमा सफलता प्राप्त भएको सिरियाली सैनिकले दावी गर्ने गरे पनि ती क्षेत्रमा भएका कारवाहीमा सर्वसाधारण नै बढी पर्ने गरेका छन् ।सिरियामा शान्ति स्थापनाका कार्यहरू पछिल्लो समयमा आएर गति लिने गरेको भए पनि त्यसमा सफलता प्राप्त हुन भने सकिरहेको छैन ।

त्यसैगरी पछिल्लो पटक गत साता मात्र पनि जर्मनीमा सिरियाली समूहका विदेशमन्त्रीको बैठक बसेको थियो । सो बैठकबाट पनि सिरियामा शान्ति स्थापनाको काम सफल हुन सकेको छैन ।

सिरियाली सहयोग समूहका विदेशमन्त्रीहरूको सो बैठकमा सिरियामा आगामी केही दिनमा नै युद्धविरामका लागि आग्रह गरिने बताइएको थियो । तर, यस विषयमा सिरियाली विद्रोही तथा सरकारका बिचमा कुनै छलफल भने भएको छैन ।

छोटकरी

सोमालियामा ११ जना मारिए

मोगादिसु/एएफपी– सोमालियाको राजधानी मोगादिसुमा भएको शक्तिशाली कार बम हमलामा कम्तीमा पनि ११ जनाको ज्यान गएको समाचारमा जनाइएको छ ।

सो विस्फोटमा परी विस्फोटक कार ल्याएका दुईजना व्यक्ति पनि मरेका छन् । सरकारी अधिकारीलाई लक्ष्य गरेर सो विस्फोट गराइएको अनुमान गरिएको छ ।

त्यस विस्फोटमा मारिनेमा केही सरकारी कर्मचारी पनि परेका बताइएको छ । यस समाचारको पुष्टि हुन बांकी रहेको सोमालियाली अधिकारीले शनिबार अपराह्नसम्म जानकारी दिएका छन् ।

मोगादिसुको उत्तरतर्फ रहेको एक सानो नगरमा सो विस्फोटन गराइएको थियो । त्यसमा परेर सडकमा हिंड्दै गरेका नौजना सर्वसाधारणको मृत्यु भएको जनाइएको छ ।

यस आक्रमणको हालसम्म कुनै पनि समूहले जिम्मा लिएको छैन । तर, यसअघि पनि यस प्रकारको आक्रमण अल कायदासंग आवद्ध अल सवाव आतंककारी समूहले गराउँदै आएको हुनाले यस आक्रमणमा पनि यी समूहको हात रहेको प्रहरीले अनुमान गरेको छ ।

गएका केही वर्षदेखि सोमालियामा हिंसा जारी रहेको छ । अल सवाबको यही हिंसाका कारण त्यहां हजारौं नागरिकको ज्यान गइसकेको छ ।

पाकिस्तानमा ११ हतियारधारी मारिए

इस्लामाबाद/एएफपी– पाकिस्तानी उत्तरपश्चिमी क्षेत्रमा शनिवार बिहान भएको सुरक्षा कारवाहीका क्रममा कम्तीमा पनि ११ जना लडाकु मारिएका छन् ।

कारवाहीका क्रममा पाकिस्तानको मोहम्मद एजेन्सीको पिन्डाली क्षेत्रमा ती लडाकु मारिएका समाचारमा जनाइएको छ । स्थानीय उर्दु टेलिभिजनले सो समाचार दिएको छ ।

पाकिस्तानको अफगान सीमा क्षेत्रसंग जोडिएको सो क्षेत्रमा यसअघि पनि लडाकु र सुरक्षा निकायबिच भिडन्त हुने गरेको थियो ।

समाचारमा दिइएअनुसार सो क्षेत्रमा रहेको एक सुरक्षा जांच चौकीमा आक्रमण भएको र सो आक्रमणपछि सुरक्षाकर्मीले जवाफी फायर सुरु गरेको थियो ।

सो जवाफी फायरका क्रममा संयुक्त सुरक्षाबलतर्फ केही सुरक्षाकर्मी घाइते भएका बताइएको छ । त्यस क्षेत्रमा यसअघिदेखि नै पाकिस्तानी सुरक्षा गस्तीले खोजी अभियान सञ्चालन गरिरहेको थियो ।

सो खोजीका क्रममा दुई दिनअघि पनि त्यहां पाकिस्तानी तालिवानका केही लडाकु मारिएका बताइएको थियो ।

प्योङयाङमाथि प्रतिबन्ध लगाउन औपचारिक बहस सुरु

एजेन्सी
राष्ट्रसंघ, ८ फागुन

उत्तर कोरियाले केही दिनअघि मात्र गरेको विवादास्पद लामो दूरीको रकेट प्रक्षेपणका कारण विश्वव्यापी रूपमा तनाव बढिरहेको अवस्थामा उसमाथि लगाउने प्रतिवन्धका बारेमा पनि परामर्श सुरु भएको समाचार छ ।

राष्ट्रसंघीय सुरक्षा परिषद्को शनिवार बसेको एक आकस्मिक बैठकमा पनि सो विषयमा आवश्यक छलफल र परामर्श भएको समाचारमा जनाइएको छ ।

सो बैठकमा उसका विरुद्धमा के-कस्तो नाकाबन्दी र प्रतिबन्ध लगाउने भन्ने बारेमा सो छलफल भएको राष्ट्रसंघीय अधिकारीहरूले जानकारी दिएका छन् । यस प्रक्षेपणले विशेषगरी उसका छिमेकी राष्ट्रहरू दक्षिण कोरिया र जापानमा झन् बढी तनाव थपिदिएको विभिन्न अन्तर्राष्ट्रिय समाचार संस्थाले जनाएका छन् । उता उत्तर कोरियाले भने सो प्रक्षेपणको कार्य सफलतापूर्वक सम्पन्न भएको भन्दै त्यसको व्यापक मात्रामा प्रचारप्रसार गरिरहेको जनाइएको छ ।

केही समयअघि मात्र हाइड्रोजन वम परीक्षण गरेको यस देशलाई अब यसले आगामी दिनमा अरू शक्तिशाली मिसाइल पनि प्रक्षेपण गर्नसक्ने भन्दै त्यसको विश्वव्यापी विरोध भएको बताइएको छ ।

यसअघि उत्तर कोरियाले हाइड्रोजन वम परीक्षण गरेको समयमा पनि त्यसको विरोध गरिएको थियो । यस रकेट प्रक्षेपणको तयारीको समाचार आएकै समयमा विरोध भएको थियो । यस रकेट प्रक्षेपणपछि संयुक्त राज्य अमेरिका, चीन, संयुक्त राष्ट्रसंघले यस घटनाप्रति गम्भीर चासो व्यक्त गरेका छन् । अमेरिका, जापान र दक्षिण कोरियाले त उत्तर कोरियामाथि कडाभन्दा कडा प्रतिबन्ध लगाउनुपर्ने अडान राख्दै आएका छन् ।

उनीहरूले यस प्रक्षेपणले संयुक्त राष्ट्रसंघको शान्ति र निशस्त्रीकरणसम्बन्धी प्रस्तावको उल्लंघन गरेको भन्दै यसका लागि कोरियालाई आवश्यक कारवाही गर्नुपर्नेमा पनि जोड दिएका छन् ।

राष्ट्रसंघका महासचिव वान कि मुनले यस घटनाको विरोध गरेका छन् । उनले उत्तर कोरियाको यस कार्यलाई उत्तेजनात्मक भन्दै संसारभरि नै यसले उत्तेजना बढाउने मात्र काम गर्ने प्रतिक्रिया दिएका छन् ।

भारतमा जातीय हिंसामा एकको मृत्यु

एजेन्सी
नयाँ दिल्ली, ८ फागुन

उत्तरी भारतमा सरकारले जातीय उत्थानलाई बढावा दिन र पिछडिएका जाति तथा समुदायलाई थप सहुलियत कोटा (कास्ट कोटा बेनिफिट्स) मा वृद्धि गर्न दबाव सिर्जना दिन गरिएको आन्दोलनले हिंसात्मक रूप लिएपछि शुक्रवार एकजना आन्दोलनकारीको मृत्यु भएको छ । हरियाणा राज्यको रोहतकमा आन्दोलनमा सहभागी हजारौं 'जात एग्रिकल्चरल कम्युनिटी' ले आफूहरूलाई सरकारद्वारा उपलब्ध गराउँदै आएको रोजगारी र विश्वविद्यालयमा अध्ययन गर्नका लागि थप कोटा छुट्याउनुपर्ने भन्दै आन्दोलन सुरु गरेका हुन् ।

प्रहरी अधिकारी सौरभ सिंहले आन्दोलनकारीले प्रहरीमाथि ढुंगामुढा तथा गोली चलाउन थालेपछि स्थितिलाई नियन्त्रणमा लिन चलाइएको जवाफी कारवाहीमा एक नागरिकको मृत्यु भएको बताए । झडपमा दुवैतर्फ गरी करिब २० जना घाइते भएको स्थानीय टेलिभिजन च्यानलले जनाएका छन् ।

आन्दोलनले व्यापक रूप लिन थालेपछि प्रान्तीय राज्यका अधिकारीले अर्धसैनिक बल प्रयोग गरेर भए पनि स्थितिलाई छिट्टै नियन्त्रणमा लिन निर्देशन दिएपछि सुरक्षाकर्मीले आन्दोलनविरुद्ध बल प्रयोग गरेको हो ।

शरणार्थी विषयमा युरोपेली परिषद् र टर्कीबिच विशेष बैठक

एएफपी
ब्रसेल्स, ८ फागुन

युरोपेली युनियन र टर्कीबिच शरणार्थी समस्याका विषयमा आगामी मार्च महिनामा विशेष बैठक हुने भएको छ ।

युरोपमा पछिल्लो समयमा निकै ठुलो संख्यामा शरणार्थी प्रवेश गरिरहेका छन् । जसका कारण युरोपेली देशहरूमा व्यवस्थापनका लागि गाह्रो भएको छ ।

सोही विषयमा सो बैठकको आयोजना गरिएको युरोपेली परिषद्का अध्यक्ष डोनाल्ड टस्कले जानकारी दिएको शुक्रवार जनाइएको छ । उनले भने, 'हामी टर्कीसंग यसै विषयमा बस्ने भएका छौं र यसको व्यवस्थापनका लागि टर्कीको समन्वय र सहयोग पनि आवश्यक छ ।'

पछिल्लो समयमा युरोपमा जवर्जस्ती प्रवेश गरेका ती शरणार्थीको प्रमुख प्रवेशद्वार टर्की मानिन्छ । टर्कीमा सिरियावाट पनि ठुलो संख्यामा शरणार्थी पुगेका छन् ।

उनले शुक्रवार ब्रसेल्समा आयोजना गरेको पत्रकार सम्मेलनमा सो जानकारी दिएका हुन् । उनले भने, 'पछिल्ला केही महिनामा यो शरणार्थी समस्या झन् जटिल बन्दै गएको छ । त्यसैले टर्कीसंग यो बैठक गर्नु जरुरी छ ।'

युगान्डाको राष्ट्रपतिमा मुसेभेनीको जित सुनिश्चित

काम्पाला/एएफपी– युगान्डाको राष्ट्रपतिको निर्वाचनमा खसेको कुल मतको ८३ प्रतिशत मतको नतिजा शनिवारसम्म सार्वजनिक भइसकेको छ ।

सो निर्वाचनको प्राप्त पछिल्लो नतिजाअनुसार युगान्डाका अनुभवी राष्ट्रपति योवेरी मुसेभेनीले शनिवारसम्म गणना भइसकेको कुल नतिजा (८३ प्रतिशत) मा ६१ प्रतिशत मत प्राप्त गरिसको यहांको निर्वाचन आयोगले शनिवार जनाएको छ । यदि मुसेभेनीले यो निर्वाचनमा पनि जिल्ल सफल भएमा उनको कार्यकाल तेस्रो दशकका लागि जनतावाट अनुमोदित हुनेछ ।

सार्वजनिक मतगणनाअनुसार मुसेभेनीका निकटतम प्रतिद्वन्द्वी किज्जा विगिग्यले ३४ प्रतिशत मत मात्र प्राप्त गरेको निर्वाचन आयोगले जानकारी गराएको छ । बांकी मतगणनाको केही घन्टामै आउने बताइएको छ ।

एक्लै बस्ने मानिस बढी नकारात्मक

एजेन्सी
न्यूयोर्क, ८ फागुन

एक्लै बस्ने मानिस बढी नकारात्मक भएको पाइएको छ । सिकागो विश्वविद्यालयका वैज्ञानिकद्वय स्टेफेनी र जोन कासिओप्पोले गरेको एक अध्ययनमा यस्तो दावी गरिएको हो ।

जर्नल कोर्टेक्समा प्रकाशित यस अध्ययनमा नितान्त एक्लै जीवन बिताएका ३८ मानिस र एक्लो जीवन नजिउने ३२ जनालाई सहभागी गराइएको थियो । अध्ययनमा सहभागीको दिमागको विद्युतीय गतिविधिको गहन अध्ययन गरिएको थियो ।

त्यस्तै नियमित र अर्धचेतना प्रभावमा सहभागीको दिमागले कसरी काम गर्छ भन्ने विषयमा पत्ता लगाउन परीक्षण गरिएको थियो । त्यसपछि उनीहरूलाई समाजिक र सकारात्मक तथा असामाजिक र नकारात्मक शब्द दिएर उनीहरूको दिमागको अवस्थालाई परीक्षण गरिएको थियो ।

एउटा शब्दलाई 'स्क्रिन'मा देखाउंदा एक्लो मानिसको दिमाग तिनओटा फरक माइक्रोस्टेट्समभित्र पुगेका थिए । दिमागका विभिन्न अंशहरूलाई एउटा निरन्तर स्वरूपमा सक्रिय बनाउँदा देखिने सापेक्षिक स्थिरताको अवधिलाई माइक्रोस्टेट्स भनिन्छ ।

अध्ययनमा एक्लो बस्ने मानिसहरूको दिमाग एउटा माइक्रोस्टेट्समा प्रवेश गरेको थियो जसले भिन्न स्पष्ट देखिने गरी समाजिक रूपमा नकारात्मक शब्दहरूलाई 'रेसपोन्स' गरेको थियो अर्थात् नकारात्मक शब्दहरूप्रति उनीहरू अत्यधिक सचेत थिए । एकलकाटे मानिस असामाजिक र नकारात्मक शब्दप्रति अत्यधिक सचेत भएको देखियो ।

पाकिस्तानका एक स्वास्थ्य कार्यकर्ता दक्षिण पश्चिम क्वेटा प्रान्तको एक स्वास्थ्य केन्द्रमा एउटा बालकलाई पोलियो खुवाउँदै । **तस्बिर सिन्हुवा/रासस**

चिनियाँ बैंकका ६ अधिकारी स्पेनमा पक्राउ

म्याड्रिड/एएफपी– चिनियाँ एक प्रभावशाली बैंक आईसीबीसीका ६ जना कर्मचारीलाई करोडौं युरो बरावरको सम्पत्तिको अवैध कारोबार गरेको आरोपमा शनिवार पकाउ गरिएको स्पेनको न्यायिक स्रोतले जनाएको छ ।

पकाउमध्ये तिनजनालाई १ लाख युरो धरौटी बुझाएमा रिहा गर्न सकिने स्पेनले बताएको छ । बांकी अन्यलाई अनुसन्धानका लागि केही समय थुनामा राख्न म्याड्रिड पुनरावेदन अदालतले अनुमति दिएको छ ।

करिब ४ करोड युरोको अवैध कारोबार गरेको शंकामा उनीहरूलाई बुधवार आईसीबीसीको म्याड्रिडस्थित शाखावाट पकाउ गरिएको थियो । उनीहरूमाथि शुक्रवांदेखि अनुसन्धान सुरु गरिएको थियो । चीनको उद्योग तथा वाणिज्य बैंकका कर्मचारीमाथि सो रकम तस्करी र राजस्व छली कारोबार गर्न खोजेको आरोप लगाइएको स्पेनी प्रहरीद्वारा जारी एक वक्तव्यमा जनाइएको छ ।

अर्थ

सहुलियत दिँदा पनि बढ्यो बैंकमा खराब कर्जाको अंश

शिव सत्याल/राजधानी
काठमाडौं, ८ फागुन

चालू आर्थिक वर्षको पुस महिनासम्ममा वाणिज्य बैंकहरूको खराब कर्जाको अनुपात बढेको छ। गत १२ वैशाखको भूकम्प र गत असोजदेखि भारतको अघोषित नाकाबन्दीका कारण समग्र अर्थतन्त्रमा शिथिलता आउँदा वाणिज्य बैंकहरूमा खराब कर्जाको अंश बढ्न लागेको हो।

बैंकहरूले प्रकाशित गरेको गत पुस मसान्तसम्मको वित्तीय विवरणले यस्तो देखाएको छ। नेपाल राष्ट्र बैंकले गत असार मसान्तमा असल वर्गमा परेको कर्जालाई आगामी चैत मसान्तसम्म असल वर्गमै राख्न पाइने नीतिगत व्यवस्था गरेको भए पनि बैंकमा खराब कर्जाको अंश केही मात्रामा बढेको पाइएको हो।

गत पुस मसान्तसम्मा बैंक अफ काठमाडौं (बीओके) को खराब कर्जाको अनुपात कुल कर्जाको ३ दशमलव ९३ प्रतिशत पुगेको छ। गत वर्षको सोही अवधिमा यस्तो अनुपात १ दशमलव १२ प्रतिशत थियो। बीओकेको कुल कर्जा तथा लगानी ३२ अर्ब २८ करोड रुपैयाँ छ भने १० अर्ब ५८ करोड रुपैयाँ लगानी गरेको छ। बैंकको खुद नाफा ३२ करोड ९१ लाख रुपैयाँ छ।

यस्तै, सेन्चुरी बैंकको खराब कर्जाको अनुपात शून्य दशमलव ६६ प्रतिशत पुगेको छ। गत वर्षको सोही अवधिमा खराब कर्जाको अनुपात शून्य दशमलव ३४ प्रतिशत थियो। बैंकको कुल कर्जा तथा सापटी २० अर्ब ८४ करोड रुपैयाँ तथा २ अर्ब ९१ करोड रुपैयाँ लगानी छ। बैंकले १६ करोड ७ लाख रुपैयाँ खुद नाफा गरेको छ।

सिटिजन्स बैंक इन्टरनेसनल खराब कर्जाको अनुपात २ दशमलव ४३ प्रतिशत छ। गत वर्षको सोही अवधिमा २ प्रतिशत थियो। बैंकको कुल कर्जा तथा सापटी ३३ अर्ब ५५ करोड रुपैयाँ र ७ अर्ब १५ करोड रुपैयाँ लगानी छ। बैंकले ४१ करोड ८४ लाख रुपैयाँ खुद नाफा गरेको छ।

यस्तै, एनएमबी बैंकको खराब कर्जाको अनुपात १ दशमलव ६७ प्रतिशत छ। गत वर्षको सोही अवधिमा यस्तो अनुपात शून्य दशमलव ६० प्रतिशत थियो। बैंकको कुल कर्जा तथा सापटी ४२ अर्ब ७६ करोड रुपैयाँ र ६ अर्ब २२ करोड रुपैयाँ लगानी छ। बैंकले ४२ करोड १२ लाख रुपैयाँ खुद नाफा गरेको छ।

एभरेस्ट बैंकको खराब कर्जाको अनुपात शून्य दशमलव ६७ प्रतिशत छ। गत वर्षको सोही अवधिमा यस्तो अनुपात शून्य दशमलव ६५ प्रतिशत थियो। बैंकको कुल कर्जा तथा सापटी ५६ अर्ब ४ करोड रुपैयाँ र २० अर्ब ४८ करोड रुपैयाँ लगानी छ। बैंकले ७५ करोड ३७ लाख रुपैयाँ खुद नाफा गरेको छ। यस्तै, स्लोबल आईएमई बैंकको खराब कर्जाको अनुपात १ दशमलव ६४ प्रतिशत छ। गत वर्षको सोही अवधिमा यस्तो अनुपात २ दशमलव ५७ प्रतिशत थियो। बैंकको कुल कर्जा तथा सापटी ४ अर्ब ९८ करोड रुपैयाँ र १४ अर्ब ५२ करोड रुपैयाँ लगानी गरेको छ। बैंकले ७६ करोड २७ लाख रुपैयाँ खुद नाफा गरेको छ।

ग्रान्ड बैंकको खराब कर्जाको अनुपात ३४ दशमलव ५३ प्रतिशत छ। गत वर्षको सोही अवधिमा २६ दशमलव ६१ प्रतिशत थियो। बैंकको कुल कर्जा तथा सापटी ८ अर्ब ३४ करोड रुपैयाँ र २६ करोड ९१ लाख रुपैयाँ लगानी छ। बैंकले १४ करोड ९१ लाख रुपैयाँ खुद नाफा गरेको छ। बैंक केही दिनअघि मात्रै प्रभु बैंकसंग मर्ज भइसकेको छ। यस्तै, हिमालयन बैंकको खराब कर्जाको अनुपात ३ दशमलव १६ प्रतिशत छ। गत वर्ष सोही अवधिमा यस्तो अनुपात २ दशमलव १२ प्रतिशत थियो। बैंकको कुल कर्जा तथा सापटी ५८ अर्ब ९.९ करोड रुपैयाँ र २१ अर्ब ६६ करोड रुपैयाँ लगानी गरेको छ। बैंकले ८० करोड २२ लाख रुपैयाँ खुद नाफा गरेको छ।

कुमारी बैंकको खराब कर्जाको अनुपात २ दशमलव ५५ प्रतिशत रहेको छ। गत वर्षको सोही अवधिमा यस्तो अनुपात ३ दशमलव ८४ प्रतिशत थियो। बैंकको कुल कर्जा तथा सापटी २७ अर्ब ५० करोड रुपैयाँ र ७ अर्ब ७६ करोड रुपैयाँ लगानी छ। बैंकले २१ करोड रुपैयाँ खुद नाफा गरेको छ। यस्तै, कृषि विकास बैंकको खराब कर्जाको अनुपात ५ दशमलव ३६ प्रतिशत छ। गत वर्षको सोही अवधिमा यस्तो अनुपात ५ दशमलव १४ प्रतिशत थियो। बैंकको कुल कर्जा तथा सापटी ६७ अर्ब ५७ करोड रुपैयाँ र १५ अर्ब ४२ करोड रुपैयाँ लगानी छ। बैंकले ३८ करोड ७५ लाख रुपैयाँ खुद नाफा गरेको छ।

लुम्बिनी बैंकको खराब कर्जाको अनुपात शून्य दशमलव ९१ प्रतिशत छ। गत वर्षको सोही अवधिमा यस्तो अनुपात शून्य दशमलव ७७ प्रतिशत थियो। बैंकको कुल कर्जा तथा सापटी १८ अर्ब ४८ करोड रुपैयाँ र २ अर्ब १२ करोड रुपैयाँ लगानी छ। बैंकले १८ करोड १४ लाख रुपैयाँ खुद नाफा गरेको छ। यस्तै, मेगा बैंकको खराब कर्जाको अनुपात १ दशमलव ११ प्रतिशत छ। गत वर्षको सोही अवधिमा यस्तो अनुपात १ दशमलव ७८ प्रतिशत थियो। बैंकको कुल कर्जा तथा सापटी २० अर्ब ४६ करोड रुपैयाँ छ भने ३ अर्ब १३ करोड रुपैयाँ लगानी छ। बैंकले २२ करोड ३५ लाख रुपैयाँ खुद नाफा गरेको छ।

नबिल बैंकको खराब कर्जाको अनुपात १ दशमलव ७० प्रतिशत छ। गत वर्षको सोही अवधिमा यस्तो अनुपात २ दशमलव १० प्रतिशत थियो। बैंकको कुल कर्जा तथा सापटी ६५ अर्ब रुपैयाँ छ भने ४२ अर्ब ७९ करोड रुपैयाँ लगानी छ। बैंकले १ अर्ब ३५ करोड १२ लाख रुपैयाँ खुद नाफा गरेको छ। यस्तै, एनबी बैंकको खराब कर्जाको अनुपात १ दशमलव ०८ प्रतिशत छ। गत वर्षको सोही अवधिमा यस्तो अनुपात १ दशमलव २६ प्रतिशत थियो। बैंकको कुल कर्जा तथा सापटी २९ अर्ब १७ करोड रुपैयाँ छ भने ६ अर्ब ४२ करोड रुपैयाँ लगानी छ। बैंकले ३६ करोड ८५ लाख रुपैयाँ खुद नाफा गरेको छ।

नेपाल बैंकको खराब कर्जाको अनुपात ३ दशमलव ८३ प्रतिशत छ। गत वर्षको सोही अवधिमा यस्तो अनुपात ४ दशमलव ६२ प्रतिशत थियो। बैंकको कुल कर्जा तथा सापटी ५५ अर्ब १३ करोड रुपैयाँ छ भने १७ अर्ब ३७ करोड रुपैयाँ लगानी छ। बैंकले १ अर्ब ४ करोड ८१ लाख रुपैयाँ खुद नाफा गरेको छ। यस्तै, नेपाल इन्भेस्टमेन्ट बैंकको खराब कर्जाको अनुपात १ दशमलव १० प्रतिशत छ। गत वर्षको सोही अवधिमा यस्तो अनुपात १ दशमलव १३ प्रतिशत थियो। बैंकको कुल कर्जा तथा सापटी ७७ अर्ब ४८ करोड रुपैयाँ छ भने २२ अर्ब २७ करोड रुपैयाँ लगानी छ। बैंकले १ अर्ब ७ करोड ८१ लाख रुपैयाँ खुद नाफा गरेको छ।

नेपाल एसबीआई बैंकको खराब कर्जाको अनुपात शून्य दशमलव १७ प्रतिशत छ। गत वर्षको सोही अवधिमा यस्तो अनुपात शून्य दशमलव २२ प्रतिशत थियो। बैंकको कुल कर्जा तथा सापटी ४१ अर्ब ८१ करोड रुपैयाँ छ भने २० अर्ब ८० करोड रुपैयाँ लगानी छ। बैंकले ६२ करोड ३९ लाख रुपैयाँ खुद नाफा गरेको छ। यस्तै, एनआईसी एसिया बैंकको खराब कर्जाको अनुपात १ दशमलव ४० प्रतिशत छ। गत वर्षको सोही अवधिमा यस्तो अनुपात २ दशमलव ४१ प्रतिशत थियो। बैंकको कुल कर्जा तथा सापटी ४६ अर्ब २७ करोड रुपैयाँ छ भने ११ अर्ब ९.९ करोड रुपैयाँ लगानी छ। बैंकले गत पुस मसान्तसम्मा ५० करोड २० लाख रुपैयाँ खुद नाफा गरेको छ।

प्रभु बैंकको खराब कर्जाको अनुपात ५ दशमलव ५३ प्रतिशत छ। गत वर्षको सोही अवधिमा यस्तो कर्जाको अनुपात १० दशमलव ८६ प्रतिशत थियो। बैंकको कुल कर्जा तथा सापटी ३१ अर्ब ७९ करोड रुपैयाँ छ भने ८ अर्ब ९१ करोड रुपैयाँ लगानी छ। बैंकले ४० अर्ब ५६ करोड रुपैयाँ खुद नाफा गरेको छ। यस्तै, प्राइम कमर्सियल बैंकको खराब कर्जाको अनुपात १ दशमलव ४६ प्रतिशत छ। गत वर्षको सोही अवधिसम्ममा यस्तो कर्जा २ दशमलव ४६ प्रतिशत थियो। बैंकको कुल कर्जा तथा सापटी ३४ अर्ब ११ करोड रुपैयाँ छ भने ७ अर्ब १८ करोड रुपैयाँ लगानी छ। बैंकले ४६ करोड ९२ लाख रुपैयाँ खुद नाफा गरेको छ।

सानिमा बैंकको खराब कर्जाको अनुपात शून्य दशमलव ०५ प्रतिशत छ। गत वर्षको सोही अवधिमा यस्तो अनुपात शून्य दशमलव ०४ प्रतिशत थियो। बैंकको कुल कर्जा तथा सापटी ३३ अर्ब २९ करोड रुपैयाँ छ भने ८ अर्ब १२ करोड रुपैयाँ लगानी छ। बैंकले ४० करोड ८० लाख रुपैयाँ खुद नाफा गरेको छ। यस्तै, सिद्धार्थ बैंकको खराब कर्जाको अनुपात १ दशमलव ४१ प्रतिशत छ। गत वर्षको सोही अवधिमा यस्तो कर्जाको अनुपात २ दशमलव ४७ प्रतिशत थियो। बैंकको कुल कर्जा तथा सापटी ४० अर्ब ३० करोड रुपैयाँ छ भने ८ अर्ब ७३ करोड रुपैयाँ लगानी गरेको छ। बैंकले ४८ करोड ७४ लाख रुपैयाँ खुद नाफा गरेको छ।

स्ट्यान्डर्ड चार्टर्ड बैंकको खराब कर्जाको अनुपात शून्य दशमलव ४१ प्रतिशत छ। गत वर्षको सोही अवधिमा यस्तो अनुपात शून्य दशमलव ४४ प्रतिशत थियो। बैंकको कुल कर्जा तथा सापटी २६ अर्ब १० करोड रुपैयाँ छ भने १७ अर्ब ८ करोड रुपैयाँ लगानी छ। बैंकले ६१ करोड २० लाख रुपैयाँ खुद नाफा गरेको छ। यस्तै, सिभिल बैंकको खराब कर्जाको अनुपात २ दशमलव १४ प्रतिशत छ। गत वर्षको सोही अवधिमा १ दशमलव ९३ प्रतिशत थियो। बैंकको कुल कर्जा तथा सापटी २३ अर्ब ४ करोड रुपैयाँ छ भने ४ अर्ब २० करोड रुपैयाँ लगानी छ। बैंकले १५ करोड ६३ लाख रुपैयाँ खुद नाफा गरेको छ।

बीओकेको खराब कर्जाको अनुपात कुल कर्जाको ३ दशमलव ९३ प्रतिशत पुगेको छ। गत वर्षको सोही अवधिमा यस्तो अनुपात १ दशमलव १२ प्रतिशत थियो। सिटिजन्स बैंक इन्टरनेसनल खराब कर्जाको अनुपात २ दशमलव ४३ प्रतिशत छ। गत वर्षको सोही अवधिमा २ प्रतिशत थियो। प्रभु बैंकको खराब कर्जाको अनुपात ५ दशमलव ५३ प्रतिशत छ। गत वर्षको सोही अवधिमा यस्तो कर्जाको अनुपात १० दशमलव ८६ प्रतिशत थियो।

दोब्बर परिमाणको इन्धन आए पनि बजारमा अभाव कायमै

राजधानी समाचारदाता
काठमाडौं, ८ फागुन

नेपाल आयल निगमले सामान्य अवस्थाको अनुपातमा दैनिकजसो दोब्बर परिमाणमा इन्धन वितरण गर्दा पनि उपभोक्ताले अझै सहज ढंगले पाउन सकेका छैनन्।

रक्सौल नाका खुलेसंगै इन्धन आपूर्ति बढ्दै गए पनि बजार माग उच्च भएकाले अझै सहज हुन नसकेको हो। निगम प्रवक्ता मुकुन्द घिमिरेले इन्धनको आपूर्ति बढ्दै गएकाले दोब्बर परिमाणमा वितरण गरिएको जानकारी दिए। बजारमा मागअनुरूप अझै इन्धनको आयात नभएको उनको भनाइ छ। मुलुकमा भित्रिएको इन्धन पर्याप्त मात्रामा वितरण गरिएकाले अभाव हटदै गएको उनको भनाइ छ। मागको ७० प्रतिशत इन्धन रक्सौल नाकाबाट आयात हुने गरेको छ। रक्सौल नाकाबाट भित्रिएको इन्धन उपत्यकासँगै बाहिरी जिल्लामा वितरण गरिन्छ।

निगमले पर्याप्त मात्रामा इन्धनको वितरण गरेको दावी गरे पनि उपभोक्ताले भने सहजै पाउन सकेका छैनन्। लामो समयदेखि भएको अभावले गर्दा निगमले दैनिकजसो दोब्बर परिमाणमा वितरण गर्दा पनि अझै सामान्य अवस्थामा आउन नसकेको हो। निगमका अनुसार अहिले मागको ७० प्रतिशतको हाराहारीमा इन्धनको आपूर्ति भइरहेको छ। सामान्य अवस्थामा प्रतिदिन ३ लाख ५० हजार लिटर पेट्रोल र ४ लाख ५० हजार डिजेल बिक्रीवितरण हुने गरेकामा गत आइतबारदेखि बिहीबारसम्म थानकोट डिपोबाट पेट्रोल २३ लाख लिटर र डिजेल २४ लाख ९६ हजार लिटर काठमाडौं उपत्यकाका विभिन्न पम्पलाई बिक्रीका लागि उपलब्ध गराएको निगमले जानकारी दिएको छ। निगमका अनुसार आइतबार पेट्रोल ५ लाख ९३ हजार लिटर डिजल ५ लाख २ हजार लिटर बजारमा पठाएको थियो।

मंगलवार पेट्रोल ४ लाख ६१ हजार लिटर, डिजेल ५ लाख १६ हजार लिटर, ५ गते पेट्रोल ४ लाख ७६ हजार लिटर, डिजेल ५ लाख ४१ हजार लिटर, बुधवार पेट्रोल ३ लाख ७७ हजार लिटर डिजेल ४ लाख ६४ हजार लिटर र बिहीबार पेट्रोल ४ लाख २८ हजार लिटर डिजेल ४ लाख ७२ हजार लिटर काठमाडौंमा वितरण गरेको छ। शुक्रबार र शनिवार सार्वजनिक बिदा परेकाले निगमले इन्धन वितरण गरेको छैन। पूर्ण रूपमा मागअनुरूप इन्धनको आपूर्ति बढ्न नसकेकाले निगमले मौज्दातको पेट्रोलियम पदार्थसमेत झिकेर पनि बिक्री वितरण गर्दै आएको छ। रक्सौलमा निगमले २७/२८ लाख लिटर लोड लिन सक्ने टयांकर पुऱ्याएकामा इन्डियन आयल कर्पोरेस (आईओसी) ले १७ लाखदेखि २० लाख लिटरका दरले मात्र प्रतिदिन लोड दिएको छ। जसमध्ये काठमाडौंका लागि करिब ३ लाख लिटर पेट्रोल र ४ लाख लिटर डिजेल र बाँकी अन्य क्षेत्रका लागि उपलब्ध गराइने गरेको छ। बीरगन्ज रक्सौल नाकाको अवरोध हटेपछि निगमले आईओसीसंग धेरै पहल गरेपछि रक्सौलबाट पेट्रोलियम पदार्थको लोड हुन सुरु गरेको थियो। आईओसीका अन्य डिपोबाट निगमलाई मागको करिब ६० देखि ७० प्रतिशत मात्र आपूर्ति गरेकाले पनि बजारमा पूर्ण रूपमा अझै सहज हुन नसकेको निगमको भनाइ छ।

निगमले इन्धन आपूर्ति बढेसंगै पेट्रोल पम्पलाई इन्धनको परिमाणमा बढाउँदै गए पनि फेरि बन्द हुन सक्ने आशंकामा पम्पले पर्याप्त वितरण गर्न सकेको छैन जसका कारणले गर्दा पनि बजारमा इन्धन सहज हुन नसकेको हो। गत असोजदेखि भारतले गरेको नाकाबन्दीले गर्दा बजारमा इन्धनको चरम अभाव भएको थियो। यसैबिच, खाना पकाउने ग्यांस भने अझै सहज हुन सकेको छैन।

औद्योगिक प्रदर्शनीमा साढे ७ करोडको कारोबार

राजधानी समाचारदाता
काठमाडौं, ८ फागुन

उद्योगमन्त्री सोमप्रसाद पाण्डेले आर्थिक विकासको मुख्य मेरुदण्ड लघु, घरेलु तथा साना उद्योग भएकाले यसको प्रवर्द्धनमा जोड दिइने बताएका छन्। उनले सानो लगानीमा स्थानीयस्तरमा सञ्चालित घरेलु तथा लघु उद्योगको विकास भएमा आर्थिक विकासको गति तिव्र गतिमा अघि बढ्ने बताए। मेड इन नेपाल गौरव गरौं, स्वदेशी वस्तु प्रयोग गरौं,' भन्ने नाराका साथ राजधानीको भृकुटीमण्डपमा जारी २७औं राष्ट्रिय औद्योगिक वस्तु तथा प्रविधि प्रदर्शनी र उत्कृष्ट लघु, घरेलु तथा साना उद्यमी पुरस्कार कार्यक्रमको अवलोकन गर्दै उद्योगमन्त्री पाण्डेले यस्तो बताएका हुन्।

शनिवार सो प्रदर्शनी अवलोकन गर्न क्रममा स्वदेशी उत्पादनलाई जोड दिने गरी उद्योग मन्त्रालयले आफ्ना कार्यक्रमलाई अघि बढाएको जानकारी गराउँदै मन्त्री पाण्डेले भने, 'स्वदेशी वस्तुलाई प्रोत्साहन गर्न मन्त्रालयले जारी गरेको निर्देशिकालाई पूर्ण रूपमा कार्यान्वयनमा ल्याउने कार्यलाई तिव्रता दिनेछ।' स्वदेशी उत्पादनलाई अघि बढाउन नयां प्रविधि, मेसिन तथा आवश्यकताअनुसार उद्यमीलाई तालिम दिने सरकारको नीति रहेको जानकारी गराउँदै उनले अब नेपाली उत्पादनलाई अन्तर्राष्ट्रिय बजारसम्म बिक्री गर्ने वातावरण सृजना हुने गरी कार्यक्रम अघि बढ्ने बताए।

सो प्रदर्शनी अवलोकनमा पुगेका वाणिज्य तथा आपूर्तिमन्त्री गणेशमान पुनले नेपालमा भएका साधनस्रोतलाई परिचालन गर्दा सहज रूपमा आयआर्जन गर्न सकिने र आर्थिक वृद्धिलाई थप बढाबा दिन सकिने बताए। आत्मनिर्भर र स्वावलम्बी बन्न सकिन्छ भन्ने उदाहरणका रूपमा उद्यमीले आफूले उत्पादन गरेका सामान प्रदर्शनीमा राखेर नेपालीको गौरव बढाएको उनको भनाइ छ। एकीकृत नेकपा माओवादीका महासचिव कृष्णबहादुर महराले स्वदेशी उत्पादनलाई प्रोत्साहन गर्नुपर्ने धारणा राखे।

घरेलु तथा साना उद्योग विकास समिति प्रधान कार्यालय त्रिपुरेश्वरको आयोजनामा सञ्चालित औद्योगिक प्रदर्शनी सुरु भएको पांचौं दिन शनिबारसम्म करिब साढे ७ लाख दर्शकले प्रदर्शनी अवलोकन गरेका छन। यसैगरी, अहिलेसम्म करिब साढे ७ करोड रुपैयांको आर्थिक कारोबार भएको सो समितिले जनाएको छ।

सो समितिका सञ्चालक समिति अध्यक्ष जगन्नाथ नेपालले मुलुकको आर्थिक विकासको मेरुदण्ड मानिएको लघु, घरेलु तथा साना उद्योगका माध्यमबाट मुलुकमा ठूला उद्योग सञ्चालन गर्न महत्त्वपूर्ण भूमिका खेल्नाका साथै नेपालीलाई आत्मनिर्भर र स्वावलम्बी बन्न ठूलो टेबा पुऱ्याएको बताए। समितिका निमित कार्यकारी निर्देशक नीलम ताम्राकारले यस प्रदर्शनीमा उद्यमीले उत्पादन गरेका सामानलाई बजारीकरण गर्न सजिलो हुनाका साथै त्यस्ता सामानको राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा समेत बजारीकरण गर्न कोसेढुंगा साबित भएको दावी गरिन्।

सो प्रदर्शनीमा ७५ जिल्लाका उद्यमी सहभागी भएका छन्। समितिका काम् उपकार्यकारी निर्देशक एवं प्रदर्शनी प्रचारप्रसार संयोजक नारायणमणि लामिझानेले विगत वर्षको तुलनामा यस प्रदर्शनीमा दर्शकको निकै वाक्लो भीड लागेको बताए।

यस प्रदर्शनीका विशेष आकर्षणमा पुर्बेली ढाका, बांसजन्य उत्पादन र अल्लोजस्ता प्राकृतिक रेसाबाट उत्पादित वस्तु, छालाजुत्ता हस्तकला, खाद्य वस्तु एवं अर्य्यानिक चिया र कफी, हाते कागज तथा ऊनी, बांसबाट उत्पादित वस्तुलगायतका लघु, घरेलु तथा साना उद्योगमा वैकल्पिक ऊर्जाको प्रयोगसम्बन्धी वस्तु रहेका छन्।

परशुराम नगरपालिका कार्यालय
लालढुङ्गा, डडेल्धुरा

Backhoe Loader आपुर्ति सम्बन्धि शिलबन्दी बोलपत्र आह्वानको सूचना

प्रथम पटक प्रकाशित मितिः २०७२/११/०९

परशुराम नगरपालिका कार्यालयलाई बोलपत्र फारम साथ संलग्न स्पेशिफिकेशन बमोजिमको ब्याक्हो लोडर (Backhoe Loader) खरीद गर्नु पर्ने भएकोले स्थायी लेखा नम्बर, मूल्य अभिवृद्धि कर दर्ता प्रमाणपत्र, कर चुक्ता प्रमाण पत्र र नेपाल सरकारको सम्बन्धित निकायमा दर्ता भएको आधिकारिक फर्म, कम्पनी, डिलर वा आपुर्तिकर्ताबाट तपसिल बमोजिमको शर्तहरुको अधिनमा रही ३० तिस दिन भित्र रितपूर्वकको गोप्य शिलबन्दी बोलपत्र पेश गर्न आह्वान गरिएको छ।

बोलपत्रका शर्तहरु

१. बोलपत्र फाराम रु. १०००/- (एक हजार) फिर्ता नहुने गरी तिरी यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ३० औं दिनसम्म कार्यालय समय भित्र यस कार्यालयको आर्थिक प्रशासन शाखाबाट खरीद गर्नु पर्ने छ।
२. यो सूचना प्रथम पटक प्रकाशित भएको मितिले ३० औं दिन भित्र बोलपत्र खरीद गर्ने र ३१ औं दिनको १२:०० बजे सम्म यस कार्यालयमा दर्ता गराई सक्नु पर्ने छ। दर्ता हुन आएका सिलबन्दी बोलपत्रहरु सोही दिन २:०० बजे यस कार्यालयमा बोलपत्र दाताहरु वा निजहरुको प्रतिनिधिहरुको रोहबरमा खोलिने छ। सो समयमा बोलपत्र दाताहरु वा निजहरुको प्रतिनिधिहरुको उपस्थिति नभए पनि बोलपत्र खोल्न बाधा पर्ने छैन। उक्त दिन सार्वजनिक बिदा परेमा लगतै कार्यालय खुलेको दिन सोही समयमा उक्त काम हुने छ।
३. बोलपत्र पेश गर्दा कबोल अंकको मूल्य अभिवृद्धि कर सहितको ३ प्रतिशत रकम धरौटी वापत परशुराम नगरपालिकाको नाममा मान्यता प्राप्त बैंकको १२० दिन म्याद भएको बिड बण्ड सक्कलै बोलपत्र साथ संलग्न गर्नु पर्ने छ। बोलपत्र स्वीकृत भएको निर्धारित समय भित्र सम्झौता गर्न नआएमा धरौटी जफत गरिनेछ।
४. आपुर्ति गर्नु पर्ने व्याक्हो लोडर तोकिएको स्पेशीफिकेसन बमोजिम हुनु पर्ने छ।
५. बोलपत्र पेश गर्दा शिलबन्दी खाम बाहिर कार्यालयको नाम, कार्य विवरण र बोलपत्र दाता फर्मको नाम, ठेगाना र छाप लागेको हुनु पर्ने छ।
६. प्राप्त बोलपत्र स्वीकृत गर्ने वा नगर्ने सम्पूर्ण अधिकार यस कार्यालयमा सुरक्षित रहने छ।
७. बोलपत्र सर्त रहित केरमेट नभएको कार्यालयले उपलब्ध गराएको डकुमेन्टमा नै भरिएको हुनु पर्ने छ।
८. समयमा प्राप्त नभएको रीत नपुगेको, सूचनाको रीत बिपरित भएको बोलपत्र माथि कारवाही हुने छैन।
९. बोलपत्र भर्दा दररेट केरमेट नगरी प्रष्ट रुपमा अंक र अक्षर दुबैमा उल्लेख गर्नु पर्ने छ। अंक र अक्षरमा दररेट भरेको फरक परेमा अक्षरलाई मान्यता दिइने छ।
१०. बोलपत्र सम्बन्धी कागजातमा कुनै संसोधन वा हेरफेर गर्नु पर्ने भएमा सार्वजनिक सुचना प्रकाशन गरी जानकारी गराइने छ।
११. आपुर्ति गरिने सामानको आपुर्ति भएको मितिले कम्तीमा १ वर्ष सम्मको वारेन्टी अवधि हुनु पर्ने छ। उक्त अवधि भित्र साधन बिग्री मालसामान फेर्नु वा मर्मत गर्नु पर्ने अवस्था आएमा आपुर्ति कर्ताको आफनो खर्चमा पाटपुर्जा फेरी मर्मत सम्भार समेत गरी दिन पर्ने छ।
१२. बोलपत्र सम्बन्धी कुनै कुरा बुझन परेमा कार्यालय समय भित्र यस कार्यालयमा आई सम्पर्क राखी बुझन सकिने छ।
१३. बोलपत्र दररेट उल्लेख गर्दा भ्याट बाहेकको मुल्य उल्लेख गर्नु पर्ने छ।
१४. बोलपत्र दाताले कुनै नक्कली कागज पत्र पेश गरेको पाइएमा निजको बोलपत्र रद्द गरी नियमानुसार कार्वाही गरिनेछ।
१५. Backhoe Loader नगरपालिका कार्यालयमा दाखिला गरे पछि रकम भुक्तानी दिइनेछ।
१६. नेपाल सरकारलाई तिर्नुपर्ने नियमानुसारको कर दस्तुर आदि सबै बोलपत्र दाता फर्मले स्वयं व्यहोर्नु पर्ने छ।
१७. एक फर्मको नाउँमा खरिद भएको बोलपत्र फाराम अर्को व्यक्ति वा फर्मको नाउँमा दाखिला गर्न पाइने छैन।
१८. यस सूचनामा लेखिएका कुरा यसै बमोजिम र अन्य कुराका हकमा सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ तथा स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली २०६४ र नेपाल सरकारको प्रचलित कानून अनुसार हुनेछ।

कार्यकारी अधिकृत

ओभरलोड रोक्न कडाइ गरिने

श्यामशंकर पाण्डे/राजधानी
भैरहवा, ८ फागुन

भैरहवास्थित बेलहिया नाका हुँदै नेपाल भित्रिने भारतीय गाडीको ओभरलोड नियन्त्रण गर्न ट्राफिक प्रहरी, भन्सार एजेन्ट संघ र ट्रक समितिबिच सहमति भएको छ ।

अघोषित नाकाबन्दीपछि पनि भारतबाट आयात पूर्ण रूपमा सहज भइनसकेको अवस्थामा १० दिनसम्म भारतबाट आउने लामो दुरीका ट्रकहरूलाई छुट दिने र त्यसपछि पनि ओभरलोड लिएर आएमा कडा कारवाही गर्ने गरी शुक्रवार त्रिपक्षीय सहमति भएको हो ।

भन्सार एजेन्ट संघले भारतबाट आउने गाडीमध्ये कतिपय रिस्ट हुँदै आएको तथा इन्धनलगायतका समस्याका कारण ओभरलोड लिएर आउन बाध्य भएको भन्दै केही समयको माग गरेकाले १० दिनको समय दिइएको पश्चिम क्षेत्रीय ट्राफिक प्रहरी कार्यालय बुटवलका प्रमुख प्रहरी उपरीक्षक प्रकाश अधिकारीले बताए ।

'तत्काललाई १० दिनको समय दिएका छौं, त्यसपछि पनि ओभरलोड लिएर आए पोल्टी गराउने अथवा भन्सारमा सामान झार्नेसम्मको कारवाही हुन्छ,' उनले भने । झार्न नमिल्ने तथा ठुला मेसिनरी औजारका हकमा भने छुट दिइएको छ ।

आफ्नो क्षमताभन्दा बढी सामान लिएर आउने गाडीको सामान पोल्टी गराई अर्को गाडीमा पठाउने, बढी जरीवानाका लागि यातायात कार्यालय पठाउनेसम्मको अधिकार पाएको ट्राफिक प्रहरीले अहिले १ हजार जरिवाना काट्ने मात्र गर्दै आएको छ । त्यसरी, ओभरलोड लिएर आएका ट्रकलाई फिर्ता पठाउने तथा ५ हजारसम्म जरिवाना गर्ने अधिकार यातायातलाई छ । तर, भारतबाट ओभरलोड लिएर आएका गाडीहरू यातायातसम्म नपुगी ट्राफिकको १ हजार जरिवाना काटेर गन्तव्यसम्म पुग्ने गर्छन् ।

सडक डिभिजनले निर्धारण गरेको बाटोको बनावट र क्षमताअनुसार ६ चक्के ट्रकले १० टन, १० चक्के ट्रकले १७ टन, १२ चक्के ट्रकले २१ टन र १४ चक्के ट्रकले २५ टनसम्म सामान लिएर हिंडे मात्र नेपालका बाटोले भार थेग्न सक्छ । तर, रूपन्देहीको बेलहिया नाका हुँदै नेपाल भित्रिने मार्बल, क्लिंकर, फलामलगायतका सामान बोकेर आउने भारतीय ट्रकहरू सधैं ओभर लोड लिएर आउंछन् । यसरी, ओभरलोड लिएर आएका ट्रकहरूलाई भन्सार बिन्दुबाटै नेपाल प्रवेश गर्न नदिने र अर्को गाडीमा पोल्टी गरेर मात्र लैजाने व्यवस्था ऐनमा भए पनि त्यसको कार्यान्वयन नहुंदा नेपालका सडक तथा पुलहरू मर्मत समय नहुँदै भत्केने तथा सवारी दुर्घटना बढेका छन् ।

लुम्बिनी ट्रक यातायात व्यवसायी संघ भैरहवाका अध्यक्ष विष्णुप्रसाद खरेल असहज अवस्थामा समयका लागि छुट दिनु स्वाभाविक भएको भन्दै त्यसपछि कडाइ गर्नुपर्ने बताए । जरिवानाभन्दा ओभरलोड बोकेका ट्रकले सडक, पुलमा पुऱ्याउने क्षति र दुर्घटनाको जोखिम बढी भएकाले यसलाई नियन्त्रण गर्नुपर्नेमा उनको तर्क छ ।

दक्षिण ललितपुरवासीले लोडसेडिङ खेप्नुनपर्ने

नवीन लुइँटेल/राजधानी
ललितपुर, ८ फागुन

दक्षिण ललितपुरमा बन्दै गरेका साना जलविद्युत् आयोजना पूर्ण रूपमा सञ्चालनमा आए त्यहाँका बासिन्दालाई लोडसेडिङको समस्याले असर नपर्ने जिल्ला विकास समिति ललितपुरले जनाएको छ ।

दक्षिण ललितपुरमा बन्दै गरेका ठोस्नेखोला जलविद्युत् आयोजना, दुर्लुङ खोला जलविद्युत् आयोजना र बिभिन्न लघु जलविद्युत् आयोजना सञ्चालनमा आए जिल्लामा रहेका १९ ओटा गाविस र बजबाराही नगरपालिकाका केही स्थानमा समेत लोडसेडिङको समस्याबाट उन्मुक्ति मिल्न सक्ने जिबिस ललितपुरका स्थानीय विकास अधिकारी पशुपति पोखरेलले जानकारी दिए ।

भट्टेडांडा र इकुडोलका चिचमा रहेका दुई स्थानमा ठोस्नेखोला जलविद्युत् आयोजना बनिरहेको छ । कलबनमा ४ मेघावाट र यास्पामा २ मेघावाटको ठोस्नेखोला जलविद्युत् आयोजना बनिरहेको छ, उनले भने, 'यो जलविद्युत् आयोजनाबाट आएको विद्युत् त्यहाँ बरपरका वासिन्दालाई पुग्छ । यसैगरी, ठुलादुलुङमा बन्ने भनिएको दुर्लुङ खोला जलविद्युत् आयोजनाबाट पनि बरपरका वासिन्दालाई विद्युत् उपभोग गर्न सघाउ पुग्ने उनले बताए । 'दुर्लुङमा १ मेघावाटको जलविद्युत् आयोजना खोल्ने सर्भे भइसके पनि काम सुरु भइसकेको छैन, उनले थपे ।

जिबिसको पछिल्लो तथ्याङ्कअनुसार ललितपुरमा २६ ओटा लघु जलविद्युत् आयोजना रहेका छन् । '२६ ओटा लघु जलविद्युत् आयोजनामा पाँचओटा चालु अवस्थामा छन्, स्थानीय विकास अधिकारी पोखरेलले भने, '२१ ओटा हाल विगियेको अवस्थामा छन् भने तिनओटा जलविद्युत् आयोजना र अन्य ससाना लघु जलविद्युत् आयोजना सञ्चालनमा आएदेखि दक्षिण ललितपुरका धेरै स्थानमा विद्युतको पहुँच पुग्ने थियो, उनले भने, '२६ ओटै लघु जलविद्युत् आयोजना चलेदेखि १ सय ४ किलोवाट विद्युत् उत्पादन हुने थियो । जिबिसको तथ्यांकअनुसार १ सय ४ किलोवाटले १ हजार परिवारलाई ग्रान्न सक्छ । ललितपुर जिल्ला विकास समितीमा वार्षिक रुपमा विद्युत् रोयल्टीका लागि १ करोड रुपैयाँ आउने गरेको छ ।

दक्षिण ललितपुर ग्रामीण विद्युत् सहकारी संस्थाले विद्युत् प्राधिकरणसंग विजुली किनेर ललितपुर जिल्लासहित अन्य ५ ४ जिल्लाका गाउंगाउंमा बांडिको छ । देश नै लोडसेडिङले जेलिएको अवस्थामा साना लघु जलविद्युत् आयोजना कतै कतै निर्माण गरी चलाइरहेको संस्थाका म्यानेजर गोविन्द वजगाईले जानकारी दिए । 'ललितपुरमा जलविद्युत्को प्रशस्त सम्भावना छ,' उनले भने, 'यी सम्भावनाअनुसार काम भए दक्षिण ललितपुरलाई जलविद्युत्का लागि अन्य स्थानको भर पर्नैपर्दैन । उनका अनुसार वाग्मती नदीबाट पनि विद्युत् निकाल्न सकिन्छ ।

'वाग्मती नदीले छोएका ललितपुर जिल्लाका गाउंमा विद्युत् निकाल्ने सम्भावना छ,' उनले भने, 'सिमानामा रहेको मकवानपुरको इप्पा गाविसमा २२ मेगावाट जलविद्युत् उत्पादन भइरहेको छ । वाग्मती नदी सफा हुँदै गए यसबाट १ सय मेगावाटसम्म ऊर्जा निकाल्न सकिने क्षमता त्यहां छ । वाग्मतीकै पानी सिस्नेरीमुनिबाट पनि जलविद्युत्को सम्भावना भएको उनले बताए ।

औद्योगिक महोत्सवमा दर्शकको घुइँचो

कावासोती/रास– नवलपरासीको सुनवलमा सुरु भएको पश्चिमाञ्चलस्तरीय दोस्रो औद्योगिक व्यापार मेलामा दर्शकको घुइँचो लागेको छ । कमेलाको नवौं दिन शनिवार झन्डै २० हजार दर्शकले मेला अवलोकन गरेका छन् भने मेलामा आर्थिक कारोबार करिब ८० लाख भएको छ ।

उद्योग वाणिज्य संघ नवलपरासीले आयोजना गरेको औद्योगिक व्यापार मेलाको बिभिन्न आकर्षण तथा मेलाको उचित व्यवस्थापनले मेला अवलोकनकर्ताको भीडभाड हुने गरेको मेला प्रवक्ता तथा उद्योग वाणिज्य संघ महासचिव गिरिराज पाण्डेले बताए ।

मेलामा दर्शकहरूको भीडभाड भएपछि मेलामा आर्थिक कारोबार पनि बढेको हो । खासगरी मेलामा सजाइएका आईटीका इन्स्टल र सबारीसाधनहरूको बिक्रीमा बढी कारोबार भएको प्रवक्ता पाण्डेले बताए । मेलामा कृषि, पर्यटन, उद्योग, व्यापार प्रवर्द्धन एवं सूचना प्रविधिको वृहत् प्रदर्शनीले भारतको उत्तर तथा विहार प्रदेश र जिल्लाको सबै ग्रामीण क्षेत्रका जनताको वाक्लो उपस्थिति रहेको पाइएको छ ।

मेलामा मुख्य आकर्षणका रूपमा रहेको रामग्राम स्तुप आकारको मुख्य प्रवेशद्वार, आईटी, कृषि, सबारीसाधनको इन्स्टल, बाल उद्यान र सांस्कृतिक मञ्च तथा राष्ट्रियस्तरका कलाकार रहेको संघका सदस्य एवं सांस्कृतिक कार्यक्रमका संयोजक शंकर नेपालले बताए ।

प्रदर्शनी मेलामा राष्ट्रियस्तरका लोक गायक दीपक खड्का, रमेश भट्टराई, बद्री पंगेनी, जानकी तारमी मगर र हास्य कलाकार राजा राजेन्द्र पोखेलको बेजोड प्रस्तुति रहेको थियो । ती कलाकारको कला तथा सांस्कृतिक प्रस्तुतिले मेला अवलोकनकर्तालाई निकै लोभ्याएकाे संयोजक नेपालले बताए ।

प्रदर्शनीमा तयारी पोसाक, जुत्ता र छालाजन्य उत्पादन, हस्तकला, घरायसी उपभोगका सामान, फर्निचर, निर्माण सामग्री, खाद्य परीकार, अटोमोबाइल, औषधिजन्य सामग्री, सेनेटरी वेयर, कृषि औजार तथा सामग्री, कृषि उत्पादन, पर्यटन र सूचना केन्द्र एवं प्रवर्द्धनका स्टल गरी ३ सयभन्दा बढी इन्स्टल राखिएका छन् ।

मेलामा आउने दर्शकलाई जिल्लाका बिभिन्न ऐतिहासिक पुरातात्विक एवं धार्मिक तथा पर्यटकीय स्थलका बारेमा वृत्तचित्रमार्फत जानकारी गराउने समेत कार्य भइरहको संघले जनाएको छ । ईई सातावो मेलामा ७ करोडको कारोबार हुने र करिब ३ लाख दर्शकले मेला अवलोकन गर्ने अपेक्षा संघले गरेको छ ।

लुम्बिनी विकासका लागि होमस्टे स्थापना गरिने

कावासोती/रास– संस्कृति तथा पर्यटनमन्त्री आनन्द पोखेलले बृहत्तर लुम्बिनी विकास कोषमा पर्ने ३ जिल्लामा ठुला होटल नभई होमस्टे स्थापना गरिने बताएका छन् ।

होमस्टे घरबास एसोसिएसनको राष्ट्रिय सम्मेलनको शनिवार नबलपरासीको अमलटारीमा उद्घाटन गर्दै मन्त्री पोखेलले यस्तो बताएका हुन् ।

ग्रामीण पर्यटनमार्फत नै नेपालको विकास सम्भव भएकाले स्थानीय खाना, संस्कृति र भेषभूषामार्फत नबलपरासी, रूपन्देही र कपिलवस्तुमा ठुला पांचतारे होटलको सट्टामा होमस्टे खोल्ने सरकारको तयारी रहेको उनले बताए ।

मुलुकभरका ३१ जिल्लामा २ सय ४७ ओटा होमस्टे रहेका र निम्न आयस्रोत भएका स्थानीयको जनजीविकामा राम्रो सुधार भएको छ ।

देशभरबाट ५ सयभन्दा बढी प्रतिनिधि सहभागी एसोसिएसनको नयाँ नेतृत्व चयन गर्दै आइतवार सकिनेछ । अमलटारी होमस्टेमा मात्र २ वर्षमा २७ हजार आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटक आएको होमस्टे सञ्चालक प्रेमशंकर मर्दनियाले जानकारी दिए ।

भोजपुरको आँखा अस्पताल बनाउन जापानको सहयोग

काठमाडौं/रास– जापान सरकारले भोजपुरको आँखा अस्पतालका लागि ९८ लाख ४२ हजार रुपैयाँबराबरको सहयोग गरेको छ । सो सहयोग नेपाल नेत्र ज्योति संघ्रामार्फत दिइएको हो । 'ग्रासरुट हुमन सेक्युरिटी प्रोजेक्ट २०१५' अन्तर्गत जापान सरकारले सो सहयोग उपलब्ध गराएको हो । सो सहयोगबाट भोजपुरको टक्सारमा आँखा अस्पताल निर्माण गरिने बताइएको छ ।

कलर्स एक्स फ्याक्टर प्राइड पी–२५

काठमाडौं/रास– कलर्स एक्स फ्याक्टर सिरिजमा प्राइड पी–२५ बजारमा आएको छ । यसमा १.३ गेगाहर्ज क्वाड कोर प्रोसेसरयुक्त पी २५, एन्ड्रोइड ५.१ ललिपप सञ्चालन प्रणाली, ८ जीबी रोम प्लस ५१२ एमबी र्‍याम, फ्ल्यासलगायतको ३.२ एमपी सीएमओएस पृष्ठ क्यामेरा र ०.३ एमपी सीएमओएस अग्र क्यामेरा भएको पी–२५ मा सबैभन्दा ठूलो विशेषताचाहिं २.५ डी स्क्रिन रहेको छ ।

यसमा ४ इन्चको डब्लुभीजीए आईपीएस स्क्रिन, ८०० बाई ४८० को रिजोलुसन, १४५० एमएएच लि आयोन ब्याट्री र ३२ जीबीसम्म मेमोरी विस्तार क्षमता रहेका छन् । यसको बजार मूल्य ६ हजार १ सय ७५ रुपैयाँ रहेको छ ।

माइक्रोम्याक्सको नयाँ क्यानभास जुस ४ क्यु–३८२

काठमाडौं/रास– माइक्रोम्याक्सले क्यानभास जुस ४ क्यु ३८२ मोबाइल फोन नेपाली बजारमा ल्याएको छ । एन्ड्रोइड ५ दशमलव १ ललिपप अपरेटिङ सिस्टम रहेको यस फोनमा १ दशमलव ३ गिगाहर्ज क्वाड कोर प्रोसेसर रहेको छ ।

यसमा ५ इन्च आईपीएस स्क्रिन, ५ मेगापिक्सेल पछाडि र २ मेगा पिक्सेल अगाडिको क्यामेरा रहेको छ । यसको मूल्य १० हजार ९८ रुपैयाँ रहेको छ ।

विराटनगरमा बजाजको नयाँ सोरुम

काठमाडौं/रास– हंसराज हुलासचन्द एन्ड कम्पनी प्रालिले विराटनगरको मुनाल पथमा सेल्स, सर्भिस र स्पेयर्सको पूर्ण सुविधायुक्त नयाँ सोरुम खोलेको छ । एस एन्ड ब्रदर्स अटो प्रालिका नामबाट सोरुम खुलेको हो । सोरुमको उद्घाटन बजाजका उपमहाप्रबन्धक चिरञ्जीवी शाहले गरे । उद्घाटनका अवसरमा सोरुमले आकर्षक उपहारको घोषणा पनि गरेको बताएको छ ।

जुत्ता मेलामा ग्राहकको अत्यधिक भीड

काठमाडौं/रास– पाचौं छालाजुत्ता तथा वस्तु प्रदर्शनीमा अवलोकनकर्ताको आकर्षण बढ्दै गएको आयोजकले बताएको छ । मेलामा बिभिन्न ब्रान्डका जुत्ताचप्पल तथा छालाजन्य वस्तुमा २५ प्रतिशतसम्म छुट दिइएको छ । नेपाल छालाजुत्ता उत्पादक संघको आयोजनामा गरिएको सो प्रदर्शनीमा हालसम्म करिब ४० हजार अवलोकनकर्ताले अवलोकन गरेका छन् भने करिब ४ हजार जोर जुत्ता चप्पल बिकी भएको अध्यक्ष जीवन नेपालीले बताए ।

मेगा बैंक डडेल्धुराको जोगबुढामा

काठमाडौं/रास– मेगा बैंकले डडेल्धुराको जोगबुढामा शाखा खोलेको छ । बैंकको यो ३०औं शाखा हो । दुर्गम जिल्लाका विपन्न जनतालाई अत्याधुनिक सेवामार्फत आर्थिक उत्थान गर्ने उद्देश्यले बैंकले सक्षम परियोजनासंगको सहकार्यमा परशुराम नगरपालिकाको जोगबुढामा शाखा खोलेको बताएको छ ।

लुइस वर्जर ग्रुपका उपाध्यक्ष चाल्स वेलले जोगबुढा शाखाको उद्घाटन गरे । सक्षम एक्सिस टु फाइनान्स कार्यक्रममार्फत मेगा बैंकसंगको साझेदारीमा नेपालका ग्रामीण क्षेत्रमा शाखा तथा शाखारहित ट्याब बैंकिङ सुविधा विस्तार गर्न पाउंदा खुसी लागेको उनले बताए । जोगबुढामा निजी क्षेत्रको बाणिज्य बैंक खुलेको यो पहिलो हो ।

कालिकोट उवा संघमा शाही

कालिकोट/रास– उद्योग बाणिज्य संघ कालिकोटको नयां नेतृत्वका लागि भएको निर्वाचनमा सूर्यबहादुर शाही निर्वाचित भएका छन् ।

त्यसैगरी, उपाध्यक्षमा दिलबहादुर शाही र महासचिव तिलबहादुर शाही विजयी भएका छन् । त्यस्तै, सचिवमा रंगलाल देबकोटा, कोषाध्यक्षमा भानुभक्त आचार्य, सदस्यमा दीपेन्द्र शाही, धर्मराज धमला, महिला सदस्यमा भद्रा शाही विजयी भएका छन् ।

शाखा कार्यालय सरेको सम्बन्धी सूचना

यस बैंकको बिरगंज शाखा साविकमा रहेको स्थान देखि करिब ३०० मिटर उत्तर पश्चिम स्थानान्तरण भई कारोबार सञ्चालन भएको व्यहोरा सम्बन्धित सबै ग्राहक महानुभावहरुको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

PRABHU BANK प्रभु बैंक लिमिटेड
प्रधान कार्यालय : बिरगंज
फोन नं. ०५१-५२०१४५,५२०१४८ फ्याक्स: ०५१-५२०१४६

Invitation for Bids
Government of Nepal
Birendranagar Municipality Office, Surkhet
(Date of publication: 2072/ 11 /09)

1. The **Birendranagar Municipality Office, Surkhet** invites sealed bids from registered contractors for the **following construction works** as shown in table below of Birendranagar Municipality Office, Surkhet.
2. Eligible Bidders may obtain further information and inspect the bidding documents at the office of **Birendranagar Municipality Office, Surkhet , Phone no:083-520144,fax: 083-520128**
3. Bidding documents may be purchased from the above office of **Birendranagar Municipality Office, Surkhet** by eligible Bidders on the submission of a written application, along with the copy of company/firm registration certificate, and upon payment of a non-refundable fee of **as shown in table below for each bid.**
   Or
   Bidder who chooses to submit their bid electronically may purchase the hard copy of the bidding documents as mentioned above or may download the bidding documents for e-submission from PPMO's Web Site **www.bolpatra.gov.np**. Bidders, submitting their bid electronically, should deposit the cost(as specified below) of bidding document in the Project's Rajaswa (revenue) account as specified below and the scanned copy (pdf format) of the Bank deposit voucher shall be uploaded by the bidder at the time of electronic submission of the bids.
   Bank Information:
   Bank Name: Rastriya Banijya Bank, Surkhet; RevenueAccount No: Ga 4/24080304000002 Name of office:Birendranagar Municipality Office, Surkhet
4. Last Date of Bid Document Purchase will be **as shown in table below**.
5. Pre-bid meeting shall be held at **2072-11-28 11:00 Hrs** at **Birendranagar Municipality Office, Surkhet**
6. Bids must be submitted to the above office of Birendranagar Municipality Office, Surkhet on or before **the specified date and time as shown in table below**. Documents received after this deadline shall not be accepted.
7. The bids will be opened in the presence of Bidders' representatives who choose to attend at the specified date and time as shown in table below at the office of Birendranagar Municipality Office, Surkhet. Bids must be valid for a period of 90 days after bid opening and must be accompanied by a bid security or scanned copy of the bid security in pdf format in case of e-bid, amounting to a minimum of as shown in table below, which shall be valid for 30 days beyond the validity period of the bid (120 days).
8. If bidder wishes to submit the Bid Security in the form of cash, the cash should be deposited in Bid Security Account: **Bank Name: Rastriya Banijya Bank, Surkhet ; Deposit Account No: Ga 3/2 4080303000002, Name of office: Birendranagar Municipality Office, Surkhet** and submit the receipt of the deposited amount of cash along with the bid.
9. If the last date of purchasing, submission and opening falls on a government holiday then the next working day shall be considered as the last day.
10. Bidders are advised to visit site and assess the actual site conditions before submitting their bid.
11. Any provisions which are not mentioned in this notice will be consistent with Public Procurement Act (PPA), 2063 / Public Procurement Regulations (PPR), 2064 and other prevailing Nepalese Laws.

SN	Contract Identification No.	Brief Description of Work/Site	Estimated Amount (Rs)	Bid Security Amount (Rs)	Deadline for Bid document purchasing date and time	Deadline for Bid submission date and time	Bid Opening Date and Time	Bid document Amount (Rs)
1.	03/2072/2073	Construction Work of New Construction Building & Renovation of Exisiting Building Of Birendranagar Municipality compound At Birendranagar Municipality,Surkhet		2,51,000/00	2072-12-08 17:00 Hrs	2072-12-09 12:00 Hrs	2072-12-09 14:00 Hrs	3000

महसुस हुने गरी गुणस्तरमा सुधार हुन्छ

नेपालको सबैभन्दा पुरानो र अग्रणी दूरसञ्चार सेवा प्रदायक कम्पनीका रूपमा रहेको नेपाल टेलिकमले कम्पनीमा परिणत भएपछि हालै मात्र १२औं वार्षिकोत्सव मनाएको छ । देशका प्रायजसो भागमा सेवाको पहुच पुऱ्याएको सो कम्पनीले ल्यान्डलाइन टेलिफोन, पोस्टपेड तथा प्री-पेड मोबाइल फोन, इन्टरनेट, सीडीएमए, वाईम्याक्सलगायतका सेवा प्रदान गर्दै आइरहेको छ । टेलिकमको सेवा विस्तारसँगै गुणस्तरबारे आउने गुनासोलाई सम्बोधन गर्न आगामी चैतभित्र गुणस्तरमा आमूल परिवर्तन गरी आमनेपाली जनताको मन जित्ने रणनीतिमा टेलिकम रहेको बताउाछन्, कम्पनीका प्रबन्ध निर्देशक बुद्धिप्रसाद आचार्य । टेलिकमको विद्यमान अवस्था र गुणस्तरलगायतका विषयमा राजधानीका लागि *शिव दुवाडीले* प्रबन्ध निर्देशक आचार्यसाग गरेको कुराकानीको संक्षेप :

● बुद्धिप्रसाद आचार्य, *प्रबन्ध निर्देशक, नेपाल टेलिकम*

० टेलिकमको नेतृत्व सम्हालेयता कम्पनीमा आफूले गरेको कामप्रति तपाई कत्तिको सन्तुष्ट हुनुहुन्छ ?

- मैले टेलिकमको नेतृत्व सम्हालेपछि धेरै राम्रो काम गरेको छु भन्ने मलाई लागेको छ । मैले नेतृत्व सम्हाल्नुअघि धेरै किसिमका समस्याबाट टेलिकम गुज्रिरहेको थियो अहिले त्यस्तो अवस्था छैन । नेपाल टेलिकम सरकारी स्वामित्वको कम्पनी भएकाले यसले नेपाल सरकारबाट कानून र नियमको परिधिभित्र बसेर काम गर्नुपर्ने हुन्छ । अहिलेको अवस्थामा कर्मचारी संख्या धेरै छ । प्रतिस्पर्धा पनि यो क्षेत्रमा धेरै छ । विदेशीसंग प्रतिस्पर्धा गर्नुपर्ने अवस्था छ । म आएपछि भूकम्प, नाकाबन्दीजस्ता कारणले विषम परिस्थिति उत्पन्न भयो । त्यस अवस्थामा पनि हामीले कत्ति पनि विचलित नभई कुनै समस्या आउन नदिई काम गऱ्यौं । केही नीतिगत सुधारका काम पनि यो विचमा भए भने कर्मचारीको वृत्तिविकासका लागि पनि केही काम भए । संस्थाको पुनःसंरचना गर्ने काम, कर्मचारीलाई स्वैच्छिक अवकाश दिने, फिक्स टेलिफोनमा नयाँ प्रविधि ल्याउने, बिलिङ प्रणाली सञ्चालनमा ल्याउने, बायरलेस सेवा सञ्चालनमा ल्याउनेलगायतका काम यस अवधिमा भएका छन् । यी सबै कामलाई हेर्दा यस अवधिमा आफूले राम्रै गरें भन्ने लाग्छ ।

० यहाँले यो कुरा भनिरहँदा टेलिकमका उपभोक्ताले यसको गुणस्तरप्रति गुनासो गर्ने गरेका छन् नि होइन र ?

- यो अवश्य हो, टेलिकमलाई नियमकानूनका रूपमा स्वायत्त नबनाई अहिलेकै नियमकानूनमा रहेर गुणस्तर चुस्त बनाउन सक्छौं भन्ने मलाई लाग्दैन । अरूलाई जस्तो पनि कानुन बनाउन तयार हुने तर हामी नेपाली आफैंले गर्दा यही कानुनमा काम गर भन्नु राम्रो होइन । यही कानुनका आधारमा काम गरेर टेलिकमको गुणस्तरमा तत्काले गुणात्मक छलाङ मार्न कठिनै छ । लोडसेडिङ धेरै छ । ब्याकअप राखेर काम गर्नुपर्छ । त्यसका लागि पनि धेरै समस्या छन् । भूकम्पअघि नेटवर्क धेरै राम्रो भइसकेको थियो । त्यसपछि वीटीए टावरको उचाइ घटाउनुपऱ्यो, कतै घरबेटीका कारण त्यसलाई चलाउनै पाइएन । त्यसले समस्या ल्यायो ।

चालू आर्थिक वर्षमा धेरै कार्यक्रम गर्ने हाम्रो योजना थियो । तर, विभिन्न अप्ठ्याराले अहिले त्यो सबै गर्न सकिएन । किनकि, धेरै उपकरणका लागि विदेशीसंग निर्भर हुनुपर्छ । यद्यपि, चैत मसान्तसम्ममा गुणस्तर सुधारका लागि एउटा प्रस्ट कार्यतालिका बनाएका छौं । असार मसान्तसभित्र सेवामा पनि विस्तार ल्याउँछौं । यसर्थ, अबको केही महिनाभित्रमा टेलिकमले प्रदान गर्ने सेवाको गुणस्तरमा धेरै गुणा सुधार हुन्छ ।

० कम्पनी आफैंमा धनी छ तर आफूले दिने सेवाको गुणस्तरका बारेमा उपभोक्ताको गुनासो नै नआउने गरी काम गर्न केले बाधा पुऱ्याथो ?

- यसमा धेरै अप्ठ्यारा छन् । सबैभन्दा पहिला खरिदका प्रक्रिया सहजीकरण गर्नुपऱ्यो । गुणस्तरमा सुधार ल्याउनका लागि उपकरण आवश्यक पर्छ । उपकरण खरिदबिना केही गर्न सकिँदैन । सार्वजनिक खरिद ऐनको प्रक्रिया पूरा नगरी काम गर्न पाइँदैन । हातखुट्टा बाँधेर काम गर भनेर हुँदैन । काम गर्नका लागि सहज र लचिलो वातावरण बनाइनुपर्छ । यसको मतलब खुला छाड्नुपर्छ पनि भनेको होइन, हामीलाई नियन्त्रण गर्ने बोर्ड छ । काम पारदर्शी हुनुपर्छ तर गुणस्तरीय सेवा दिन सक्ने गरी वातावरण बनाइनुपर्छ । हामीले देखेको ठूलो समस्या र अनुभव यही हो । ग्राहकले पैसा तिरेपछि गुणस्तर खोज्नु स्वाभाविक हो । तर, हामीले त्यसका लागि सहजै काम गर्न वातावरण पाएनौं । एउटा सामान किन्नुपऱ्यो भने कागजपत्र बनाउने, टिम बनाउने, बोलपत्र आह्वान गर्ने, केही नमिले पुनः बोलपत्र आह्वान गर्ने आदि काम गर्दा झन्डै एक वर्ष बितिसक्छ । त्यतिबेला त्यो प्रविधि नै पुरानो भइसक्नेसम्मको अवस्था आउन सक्छ । काममा विविधीकरण गर्ने र व्यवस्थापकीय सुधार गर्नेजस्ता हामीले गर्न सक्ने काम भने गर्न सुरु गरिसकेका छौं । यो आन्तरिक सुधार हो । यसले गुणस्तर सुधारमा केही सहयोग भने पुऱ्याउंछ ।

० चुनौती कस्तो छ ?

- चुनौती छ तर त्यसलाई मैले अवसरका रूपमा लिएको छु । बजार प्रतिस्पर्धी छ तर आकर्षक पनि छ । यसलाई हामीले आफ्नो अधीनमा राखिरहनुपर्छ अनि ग्राहकलाई सन्तुष्ट भने पानैंपर्छ । त्यसका लागि पहिलो काम भनेको गुणस्तर सुधार गरी आमग्राहकको मन जित्ने हो । त्यसका लागि हामी सक्रिय रूपमा लागिपरेका छौं ।

० बजारमा यति धेरै दूरसञ्चार सेवाप्रदायक कम्पनी छन् । ग्राहकले टेलिकमलाई नै रोज्नुपर्ने काम तपाईहरूले के गर्नुभयो ?

- अवश्य पनि धेरै कम्पनीबिच ग्राहकका लागि टेलिकम नै उपयुक्त रोजाइ हो र हुनुपर्छ, पनि । किनभने, हामीसंग धेरै सेवा छन् । तीमध्ये आफ्नो आवश्यकता र चाहनाअनुसार ग्राहकले रोजेर उपयोग गर्न पाउँछन् । अन्य कम्पनीको सेवामा विविधता छैन । नाफा नहुने ग्रामीण भागमा पनि हामीले सेवा पुऱ्याएका छौं । सामाजिक उत्तरदायित्वप्रति हामी सचेत र जनताप्रति उत्तरदायी छौं । जनताको सन्तुष्टि नै हाम्रो लक्ष्य हो । यो नेपाली जनताको कम्पनी हो । यसको सबै सेयर नेपालीको हो । प्रत्येक जनताले छानेर टेलिकमको सेवा प्रयोग गर्न पाउने वातावरण हामी बनाउंछौं । यसर्थ, सबैको रोजाइमा टेलिकम पर्छ र पर्नुपर्छ ।

० धेरै व्यक्तिलाई एकैपटक अवकाश दिने गरी हालै भीआरएस योजना लागू गर्नुभयो । कम्पनीलाई ठूलै आर्थिक भार पर्ने गरी किन यस्तो योजना ल्याइएको हो ?

- समयको माग अनुसार कम्पनीलाई चुस्त बनाउन हामीले यो योजना ल्याएका हौं । यसले कम्पनीलाई थप आर्थिक भार पारेको छैन । पेन्सनवापत व्यवस्था गरेको रकम नै भीआरएस योजनामार्फत दिइएको हो । यो पहिले नै पेन्सनका लागि भनेर छुट्याएर राखेको थियौं । त्यही आफ्नो पेन्सनवापतको पैसा भीआरएस योजनामा सामेल कर्मचारीले लगेका हुन् । प्रतिस्पर्धाका लागि विभिन्न उपाय हेर्दा जनशक्तिको आकार ठूलो हो कि भनेर केही निश्चित समय काम गरिसकेका कर्मचरीलाई सम्मानजनक रूपमा सेवाबाट अवकाश दिने अवसर हामीले यस योजनामा दियौं । खर्च अधारित विश्वस्तरको वित्तीय विवरण राख्न थालेका छौं । हाम्रो वित्तीय अवस्था सुदृढ र सबल छ । हामीले आफैंले कमाएको पैसा आफैंले लगानी गरेर अरू कसैसंग पैसा नदिई काम गरिरहेका छौं । यसर्थ, टेलिकम सुदृढ कम्पनी हो । गत वर्ष साढे ४२ अर्ब खुद नाफा भएको छ । यो ग्राहकको मायाबाटै भएको हो । अन्य कम्पनीले मोबाइल सेवा मात्र दिन्छन् । हामीसंग सबै खालका सेवा छन् । यसर्थ, टेलिकमबाट एउटा ग्राहकले सबै खालका सेवा पाउंछ । ग्राहकको चाहनाअनुसार अगाडि बढ्न नसके हामीले राम्रो गर्न सक्दैनौं ।

० टेलिकमको विद्यमान अवस्था कस्तो छ ?

- नेपाल टेलिकम स्वदेशी पुंजी र सरकारी स्वामित्वमा सञ्चालित कम्पनी हो । यसका आफ्नै निश्चित उत्तरदायित्व छन् । जनताप्रति उत्तरदायी हुनु टेलिकमको पहिलो कर्तव्य हो । यसले आफ्नो स्थापनाकालदेखि नै निरन्तर रूपमा प्रतिफल आर्जन गर्न सफल भयो । मुलुकमा छोटो अवधिमा धेरै विकास भएका क्षेत्रमध्ये टेलिकम पनि एक हो । यसमा नेपाल टेलिमको उच्चतम योगदान छ । टेलिकमले आफूलाई निरन्तर सफल राख्न सक्नुमा टेलिकमको ग्राहकप्रतिको उत्तरदायित्व र आमजनताको कम्पनीप्रतिको विश्वास नै हो । समग्रमा भन्नुपर्दा चर्कों प्रतिस्पर्धा हुँदाहुँदै पनि टेलिकमको अहिलेको अवस्था अत्यन्तै राम्रो छ । अझ स्वतन्त्र र निर्बाधरूपमा काम गर्न पाएमा यो अवस्थामा अझै धेरै सुधार हुने थियो ।

० टेलिकमले स्वतन्त्र रूपमा काम गर्न नपाएकै हो त ?

- पक्कै पनि छैन, सरकारी स्वामित्वको कम्पनी भएकाले निश्चित प्राबधान, सीमा र प्रक्रियामा रहेर काम गर्नुपर्ने हुन्छ ।। निजी क्षेत्रका कम्पनीले एउटा समान्य निर्णयको भरमा काम गर्न पाउंछन् । हामीले त्यही काम गर्न धुपै प्रक्रिया पूरा गर्नुपर्ने हुन्छ । यसलाई हेर्दा हाम्रो काम गर्ने हात बाँधेजस्तो देखिन्छ । हात बाँधेर काम गर्न कठिन हुन्छ ।

० कस्तो स्वतन्त्रता चाहिएको हो, टेलिकमलाई ?

- विद्यमान ऐनकानूनको पालना गर्ने र जनताप्रति उत्तरदायी हुने त टेलिकमको धर्म नै हो । तर, स्वतन्त्रतापूर्वक निर्णय लिने, त्यसको सहजै कार्यान्वयन गर्न सक्ने वातावरणको सिर्जना गर्ने, अनावश्यक र झन्कटिला प्रक्रियालाई सरलीकरण गर्ने र स्वतन्त्रापूर्वक काम गर्न पाउने वातावरण बन्न सकेमा टेलिकमले अझ धेरै सुधार गरी थप गुणस्तरीय र प्रभावकारी सेवा प्रदान गर्न सक्छ ।

० यस क्षेत्रमा कस्तो प्रतिस्पर्धा रहेको छ ?

- प्रतिस्पर्धा नभएको होइन, यस क्षेत्रमा उच्च प्रतिस्पर्धा छ । प्रतिस्पर्धा हुनु पनि पर्छ । यसले संस्थालाई झनै बलियो बनाउंछ र देशको कुनाकाप्चासम्म सेवा विस्तार हुँदै जान्छ । नवीनतम प्रबिधिको प्रयोग बढ्छ भने सेवा शुल्क र गुणस्तरमा पनि सुधार आउंछ । टेलिकम सधैं देश र देश विकासका लागि उत्तरदायी हुने संस्था भएकाले जनताको स्वार्थमा नै आफूलाई केन्द्रित राख्छ ।

० चुनौतीको सामना कत्तिको गर्नुपरेको छ ?

- काम गर्ने क्रममा अवसर र चुनाती दुवैको सामना गर्नुपर्ने हुन्छ । मुख्य चुनौती अहिलेको प्रतिस्पर्धाकै हो । यसले संस्थालाई सधैं प्रतिस्पर्धी बनाएको हुनाले यसलाई चुनौती भन्दा पनि अवसरका रूपमा लिएका छौं । यसअघि, टेलिकम पूर्णरूपमा सरकारी स्वामित्वमा थियो । अहिले विस्तारै सरकारी स्वामित्वबाट जनतामा सेयर प्रवाह गर्ने क्रम सुरु भएको छ ।

० टेलिकमको प्रतिस्पर्धी क्षमता विस्तारका लागि के गर्नुपर्ला ?

- विद्यमान कानुनी व्यवस्थामा सरलीकरण गर्नुपर्छ । अहिले भएका केही नियमकानुनलाई खुकुलो गर्न सकेमा स्वाभाविक रूपमा बृद्धि हुन्छ । यसैगरी, हामीले रणनीतिक साझेदारको प्रवेश गराउने कार्यलाई अगाडि बढएका छौं । यसका लागि परामर्शदाता छनोटको क्रम अन्तिम चरणमा पुगेको छ । यसलाई शिघ्र सम्पन्न गराउनुपर्ने खाँचो छ ।

निजी क्षेत्रका कम्पनीले एउटा समान्य निर्णयका भरमा काम गर्न सक्छन् । हामीले एउटा सामान्य काम गर्नका लागि धुपै प्रक्रियाहरू पूरा गर्नुपर्ने हुन्छ । त्यही कारणले हामीले लक्षित समयमा काम गर्न पाउँदैनौं । यो हाम्रा लागि चुनौतीसरह भएको छ । एउटा सामान्य जेनेरेटर खरिद गर्नसमेत पटकपटक अवरोध झेल्नुपर्ने स्थिति छ ।

० टेलिकमको भावी रणनीति के छ ?

- टेलिकमले आफूलाई कसरी पहिलो स्थानमा राखिराख्ने भन्ने कुरालाई ख्याल गरेर भावी योजना तथा कार्यक्रम तय गरिरहेको छ । हामीले देशभर आफ्नो सेवा विस्तार गरिसकेका छौं । अब हामी ग्राहक सेवालाई थप विश्वसनीय र प्रभावकारी बनाउने रणनीतिमा छौं । त्यसैगरी, अब हामी प्रत्येक मानिससम्म इन्टर नेट सुविधा पुऱ्याउने अभियानमा छौं । यसका लागि सूचनाप्रविधिको क्षेत्रमा उल्लेखनीय परिवर्तनको खाँचो छ । अब हामी देशका कुनाकानासम्म इन्टरनेट सेवाको पहुँच पुऱ्याउँदै छौं । यसैगरी, अहिलेको ल्यान्डलाइन टेलिफोन सेवालाई पनि इन्टरनेट प्रोटोकल (आईपी) प्रविधिमा रूपान्तरण गर्ने हाम्रो योजना छ । यसले गर्दा तारराहित इन्टरनेटका माध्यमबाट ल्यान्डलाइन फोन सेवा वितरण गर्न सकिन्छ ।

० अहिले गुणस्तर थप खस्किएको हो ?

कुनै पनि सेवा प्रदाय कम्पनीको गुणस्तर दुयाक्कै कस्तो छ भन्न कठिन हुन्छ । यो सहजै मापन गर्न सकिने कुरा होइन । यो आफैं तलमाथि भइरहन्छ । गुणस्तर प्रविधिमा निर्भर हुने कुरा हो । हामीकहाँ मात्र होइन विश्वभर नै यस्तो हुन्छ । हामीकहाँ जडित प्रविधि सबै अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्डअनुसारका छन् । काठमाडौंमा बाटो विस्तारका कारण तारहरू काटिएका छन् । मेलम्ची खानेपानीको पाइपलाइन विस्तारका कारण पनि समस्या आएको छ । दैनिक घन्टौं लोडसेडिङ हुन्छ । यसले गर्दा ब्याकअपमा समस्या हुन्छ । त्यसकारण, यदाकदा गुणस्तरमा समस्या देखिने हो । यसको सुधारका लागि ठुल्ठुला पावरको जेनेरेटर खरिद गर्ने र सोलार जडान गर्नेजस्ता काम भइरहेका छन् । तर, झन्कटिला प्रक्रियाका कारण यसमा समस्याका साथसाथै ढिलाइ भरहेको छ । लक्ष्यअनुसार निर्धारित समयमा काम हुन सकेको छैन ।

० यस्तो समस्या त टेलिकमलाई मात्र होइन, निजी क्षेत्रका अन्य दूरसञ्चार कम्पनीलाई पनि छ नि, होइन र ?

- समस्या अरूलाई पनि नभएको होइन तर अन्य कम्पनीलाई त्यसको समाधान गर्न सजिलो छ । एउटा सामान्य निर्णयका भरमा काम गर्न सक्छन् उनीहरूले । तर, टेलिकममा एउटा सामान्य निर्णय लिंदा धेरै प्रक्रिया पूरा गर्नुपर्ने हुन्छ । त्यही कारणले हामीलाई समयमा काम गर्न कठिन हुन्छ । हामी प्रक्रियामा रुमल्लिइरहंदा अर्कोले काम गरि सक्ने मौका पाउंछ । त्यसले समग्रमा टेलिकमलाई बाधा पुऱ्याइरहेको हुन्छ ।

० टेलिकमको साख उँचो राख्न के गर्नुपर्ला ?

- यसमा एउटै कुरालाई मात्र हेरेर हुँदैन । यसलाई धेरै कुराले असर गर्छ । टेलिकमले धेरैथरीका सेवा प्रदान गर्छ । कुनैमा अन्य कम्पनीसंगको प्रतिस्पर्धा बढी होला तर कुनैमा बिनाप्रतिस्पर्धा पनि टेलिकमले सेवा दिइरहेको छ । हामीले ल्यान्डलाइन, सीडीएमए, जीएसएम, इन्टरनेट र बाईम्याक्सलगायतका सेवा दिइरहेका छौं । हाल १ करोड ३६ लाखभन्दा बढी ग्राहक टेलिकमका छन् । यसमध्ये जीएसएममा १ करोड १६ लाख, १२ लाख सीडीएमए र ६ लाख पीएसटीएन छ । त्यसैगरी, इन्टरनेटतिर हामी अग्रणी स्थानमा नै छौं । हामीले विभिन्न माध्यमबाट इन्टरनेट सेवा उपलब्ध गराएका छौं । हाम्रो इन्टरनेटका ग्राहक ६० लाख छन् । अब हामी यसमा व्यापक विस्तार पनि गर्दै छौं ।

हार्दिक बधाई

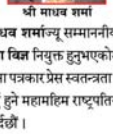

श्री माधव शर्मा

वरिष्ठ पत्रकार **माधव शर्मा**ज्यू सम्माननीय राष्ट्रपतिज्यूको **संचार तथा सूचना विज्ञ** नियुक्त हुनुभएकोमा हार्दिक बधाई ज्ञापन गर्दछौं । पुराना पत्रकार प्रेस स्वतन्त्रता सेनानी शर्मालाई विज्ञमा नियुक्त गर्नु हुने महामहिम राष्ट्रपतिज्यूमा पनि सादर कृतज्ञता ज्ञापन गर्दछौं ।

इन्द्रप्रसाद पौडेल (पत्रकार) | गोविन्द बराल (समाजसेवी)
दानबहादुर गुरुङ (समाजसेवी) | रुद्रनाथ बराल (समाजसेवी)
कृष्ण दवाडी (पत्रकार) | विजय नेपाल (पत्रकार)

पोखरा

नेपाल सरकार
संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय
श्री पोखरिया नगरपालिका कार्यालय,
पोखरिया (पर्सा)

ब्याकहो लोडर आपुर्ति सम्बन्धी सिलबन्दी बोलपत्र आव्हानको सूचना

(प्रथम पटक प्रकाशन मिति : (२०७२/११/०९ गते)

१) यस नगरपालिकालाई आवश्यक पर्ने ब्याकहो लोडर सप्लाई गर्न इच्छुक र इजाजत प्राप्त फर्म/कम्पनी/संस्थाले देहाय बमोजिमको शर्तहरुको अधिनमा रही रितपूर्वकको बोलपत्र पेश गर्नुहुन यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

२) यो सूचना प्रकाशित भएको मिति देखि ३० औ दिनसम्म बोलपत्र काराम यस कार्यालयमा सम्बन्धित आपुर्तिकर्ता वा अधिकार प्राप्त प्रतिनिधिले अघाबाधिक नविकरण गरेको व्यवसाय दर्ताको प्रमाणित इजाजतपत्र, अघाबधिक नविकरण फर्म, संस्था वा कम्पनी दर्ताको प्रमाणित प्रमाणपत्र, मूल्य अभिबृद्धि करमा दर्ताको प्रमाणित प्रमाणपत्र, स्थायी लेखा नम्बर (PAN) प्रमाणित प्रमाणपत्र, आ. व. २०७१/०७२ सम्मको कर चुक्ता गरेको प्रमाणित पत्र वा आर्थिक वर्ष २०७१/०७२ को कर/आय बिवरण पेश गरेको प्रमाणित कागजात, उत्पादक फर्म वा कम्पनीलाई प्राप्त Authorization Letter को प्रमाणित प्रतिलिपी नियमानुसार को बोलपत्र दस्तुर रु.१०००।-(पछि फिर्ता नहुने गरी) निबेदन साथ पेश गरेपछी नियमानुसार बोलपत्र फारम यस कार्यालयबाट तथा "कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय,पर्सा" उपलब्ध गराइने छ ।

३) खरिद गरिएका बोलपत्र फारमहरुको महलहरु स्पष्ट रुपमा भरी प्रत्येक पानामा सहिछाप गरी प्रथम पटक सूचना प्रकाशित भएको मितिदेखि ३१ औ दिनको १२:०० बजेभित्र यस कार्यालय तथा "कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय,पर्सा" मा उपस्थित भई बोलपत्र दर्ता गराउन सकिने छ ।

४) बोलपत्र फारम साथ जमानत बापतको रकम यस नगरपालिका कार्यालयको नाममा नेपाल राष्ट बैंक मा रहेको धरौटी खाता नं. गऽ/१७०४७०५/००१/०३०/५२४ मा दाखिला गरेको सक्कल भौचर वा यस कार्यालयको राजस्व शाखामा दाखिला गरेको नगदी रसिद वा यस कार्यालयको नाममा जारी भएको कम्तीमा १० दिन म्याद भएको (बोलपत्र बुझाउने अन्तिम मितिदेखि) नेपाल सरकारको मान्यता प्राप्त बैंकबाट जारी भएको बिडबण्ड संलग्न गर्नु पर्नेछ ।यसरी पेश गरिने जमानत बापतको भौचर, रसिद वा बिडबण्ड यो सूचना प्रकाशित भएको मिति पछिकोलाई मान्यता दिइनेछ ।

५) दर्ता हुन आएका सिलबन्दी बोलपत्र फारामहरु यस कार्यालयमा बोलपत्रदाताहरु वा निजको प्रतिनिधिहरुको रोहबरमा ३१ औ दिनको २:०० बजे खोलिने छ तर निजहरुको अनुपस्थितीमा पनि बोलपत्र खोल्न बाधा पर्नेछैन । फाराम खरिद गर्ने वा दाखिला गर्ने दिन सार्वजनिक बिदा परेमा उक्त कार्यहरु बिदा पछिको कार्यालय खुलेको दिन सोही समयमा हुनेछ ।

६) प्राप्त बोलपत्र स्वीकृत गर्ने वा नगर्ने सम्पूर्ण अधिकार यस कार्यालयमा सुरक्षित रहने छ । रित नपुगेका र म्याद नाघि आएका बोलपत्र उपर कुनै कारवाही गरिने छैन । बोलपत्रमा प्रत्येक आईटम दररेट भ्याटबाहेकको अंक र अक्षरमा बुझिने गरी भर्नुपर्नेछ । अंक र अक्षरमा फरक परेमा अक्षरलाई मान्यता दिइनेछ

७) बोलपत्र सम्बन्धी अन्य शर्तहरु बोलपत्र फारममा उल्लेख गरे बमोजिम हुनेछन् ।

८) अन्य कार्यविधिहरु स्थानिय निकाय आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी नियमावली, २०६४ सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ तथा सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ अनुसार हुनेछ ।

९) बोलपत्र सम्बन्धी थप जानकारीका लागी पोखरिया नगरपालिका कार्यालय तथा फोन नं. ०५१-५६०१८२ मा सम्पर्क गर्न सकिने छ ।

बोलपत्र/ठेक्का नं.	सामान/उपकरणको नाम	आवश्यक संख्या	बोलपत्र फारम दस्तुर रु.	जमानत रकम
०२/२०७२/०७३	ब्याकहो लोडर	थान १ (एक)	१,०००/-	१,१०,०००

नि.कार्यकारी अधिकृत

काठ दाउरा लिलाम बिक्रि सम्बन्धी सूचना

प्रथम पटक प्रकाशित मिति २०७२/११/९

यस सामुदायिक वनबाट आव २०७१/०२मा संकलित तपसिल बमोजिमका काठ दाउरा जिल्ला वन कार्यालय नबलपरासीको च न १२५८ मिति २०७२/१०/१२ को लिलाम सहमती पत्र अनुशार बाहिरि तथा आन्तरिक खपत भई बाकी रहेको काठ लिलाम प्रकियाद्वारा समूह बाहिर बिक्रि गरिने भएकोले यो रु३ दिने सूचना प्रकाशित गरिएको छ । २१ औ दिनसम्म बोलपत्र खरिद गरि २२ औ दिन बोलपत्र दाखिला गर्न सुचित गरिन्छ । अन्य जानकारीका लागि यस समूहको कार्यालयमा सम्पर्क राख्न अनुरोध छ ।

सिन	जात	विवरण	थान	घेड	परिमाण (क्यु फिट)	कैफियत
१	अम्ला	गोलिया	२४	ए	४४०८८७	
२	अम्ला	गोलिया	५	बि	३८९.९	
		जम्मा	२९		४७५८६१	

सम्पर्क ठेगाना- श्री जनउदय सा व उ स, सुनवल तथा ३ र ९ नच

छोटकरी

'तपाई विश्वकप किन्न सक्नुहुन्न'

जुरिच/एजेन्सी- फुटबलको सर्वोच्च संस्था फिफाका निवर्तमान अध्यक्ष सेप ब्लाटरले २०२२ को विश्वकपका आयोजकका लागि भोटिङ गर्ने विषयमा कुनै धाँधली नभएको भन्दै कसैले विश्वकप किन्न नसक्ने बताएका छन् । ७९ वर्षीय ब्लाटरलाई भष्ट्राचारको आरोपमा ८ वर्ष प्रतिबन्ध लगाएको छ । 'यो विश्वकपमा न्याय पाइन्छ भन्ने मलाई विश्वास छ । मैले कानुनविपरीत हुने कुनै काम गरेको छैन,' उनले भने । २६ फेब्रुअरीमा फिफा अध्यक्षका लागि भोटिङ हुँदै छ । गत मेमा भएको निर्वाचनबाट ब्लाटर पाँचौं पटक फिफाको अध्यक्षमा निर्वाचित भएका थिए । उनलाई अझै पनि अनुसन्धान गरिरहेको छ । तर, उनले आफूले गलत क्रियाकलाप कहिल्यै नगरेको भन्दै आलोचना गरिरहेका छन् ।

उनले भने, 'मैले कसैलाई मारेको छैन । बैंक डकैत गरेको छैन । मैले कसैलाई कहीं पनि पैसा दिएको छैन । उल्टै पूर्वगर्ल फ्रेन्डले मेरो उचार गरेका थिए ।

कन्दङवा गोल्डकप हुने

मोरङ/रास- केवीआरयू कन्दङवा गोल्डकप १२ फागुनदेखि हुने भएको छ । मोरङको बिराटचोकमा शनिवार आयोजक सगरमाथा युथ क्लबले पत्रकार सम्मेलन गर्दै प्रतियोगिता १२ फागुनदेखि सुरु हुने जानकारी दिएको हो ।

सगरमाथा युथ क्लबका अध्यक्ष जनार्दन बास्तोलाले तिन वर्षसम्म स्थगित भएको प्रतियोगिता पुनः सञ्चालन गर्न लागेको बताए । उनका अनुसार १९ फागुनसम्म सञ्चालन हुने प्रतियोगितामा नेपाल र भारतका गरी आठ टिमले सहभागिता जनाउने भएका छन् ।

प्रतियोगितामा नेपाल आर्मी क्लब काठमाडौं, एपीएफ क्लब काठमाडौं, मनाड मर्स्याङ्दी क्लब काठमाडौं, चर्चब्वाइज क्लब काठमाडौं, रूपन्देही ११, रमपम झापा ११, वार्जिलिङ युथ क्लब भारत र आयोजक सगरमाथामा युथ क्लब गरी आठ टिमले सहभागिता जनाउनेछन् ।

अन्तर्राष्ट्रिय भलिबल चितवनमा

चितवन/रास- चितवनको पर्यटकीय नगरी पटिहानीमा पद्मोदय अन्तर्राष्ट्रिय पुरुष भलिवल प्रतियोगिता हुने भएको छ । पद्मोदय युवा क्लबको आयोजनमा महाशिवरात्रि पर्वको अवसरमा २३ देखि २६ फागुनसम्म पद्मोदय अन्तर्राष्ट्रिय पुरुष भलिवल प्रतियोगिता हुन लागेको हो ।

प्रतियोगितामा भारत, बंगलादेश र भुटानका राष्ट्रिय टिम, नेपालका बिभागीय टिम, नेपाल आर्मी, एपीएफ र नेपाल प्रहरीले सहभागिता जनाउने नेपाल भलिवल संघका केन्द्रीय सल्लाहकार विष्णुराज महतोले जानकारी दिए । अन्तर्राष्ट्रिय र राष्ट्रिय टोलीलाई ल्याउने जिम्मेवारी नेपाल भलिवल संघले लिएको उनले बताए । कुल २६ लाख खर्च लाग्ने प्रतियोगिताको अहिले तयारी तीव्र पारिएको क्लबका अध्यक्ष एवं मूल आयोजक समितिका संयोजक रामहरि सेढाईले जानकारी दिए ।

प्रतियोगितामा प्रथम, द्वितीय र तृतीय हुने टिमले क्रमशः १ लाख ५० हजार, एक लाख र ५० हजार रूपैयां पुरस्कार पाउने अध्यक्ष सेढाईले बताए ।

मनाङलाई उपाधि

ध्रुव अधिकारी/राजधानी
हेटौंडा, ८ फागुन

हेटौंडामा पहिलो पटक आयोजना भएको कर्लस अन्तर्राष्ट्रिय गोल्ड कपको उपाधि मनाड मस्र्याङ्दी क्लबले जितेको छ । १६औं संस्करणको आहा रारा गोल्डकपको उपाधि यात्रानाई कायम राख्दै बलियो प्रतिद्वन्द्वी नेपाल आर्मीलाई मनाडले पाखा लगाएको हो ।

भुकम्पमा परी निधन भएका खेल पत्रकार सुमन भोम्जनको स्मृतिमा सुमन भोम्जन प्रतिष्ठान हेटौंडाले प्रतियोगिताको आयोजना गरेको हो । प्रतियोगिताअन्तर्गत शनिवार वनविज्ञान अध्ययन संस्थाको मैदानमा भएको फाइनलमा मनाडले ४-१ गोलअन्तरले आर्मीलाई पाखा लगाउँदै उपाधिमाथि कब्जा जमाएको हो । निर्धारित समयमा दुवै पक्षबाट गोल नभएपछि २० मिनेट समय थप गरिएको थियो । थप गरिएको समयमा पनि गोल नभएपछि खेलको निर्णय ट्राईब्रेकरमार्फत गरिएको थियो ।

ट्राईब्रेकरमा मनाडले चार गोल गर्दै विजयी यात्रालाई निरन्तरता दिएको हो । ट्राइब्रेकरमा मनाडका अनिल गुरुङ, अदामा बोसिसोको, बालोफिन्गाई माउसो र सुजल श्रेष्ठले गोल गरेका थिए । आर्मीका जितेन्द्र कार्कीले मात्र गोल गर्न सफल भए । आर्मीका हिरण्य मगर र सन्तोष तामाडले प्रहार गरेको बलले जाली चुम्न नसकेपछि हार बेहोर्नुपऱ्यो । आहा रारामा मनाडले १-० ले आर्मीलाई हराएको थियो ।

आहा रारा गोल्ड कपको बदला लिने धेरै मौका पाए पनि आर्मीले सदुपयोग गर्न सकेन । ट्राइब्रेकरमा सही निर्णय गर्न नसक्दा मनाडले उपाधि हात पारेको हो । खेलमा दुवै टोलीले गोल गर्ने अवसर प्राप्त गरे पनि सदुपयोग भने गर्न सकेनन् । उपाधि जित्नका लागि दुवै टोलीले भारतमा भएको साग प्रतियोगितामा उपाधि जितेर आएका खेलाडीलाई मैदानमा उतारेको थियो ।

प्रतियोगितामा सर्वोत्कृष्ट खेलाडी मनाडका अफिज अलाओले ३० हजार, उत्कृष्ट मिडफिल्डर आर्मीका टंक बस्नेत, उत्कृष्ट गोलकिपर किरण चेम्जोड, उत्कृष्ट डिफेन्डर आर्मीका जितेन्द्र कार्की, उत्कृष्ट फरवाड मनाडका अनिल गुरुङ, उत्कृष्ट प्रशिक्षक मनाड छिरिङ लोप्सान गुरुङ भएका छन् । उनीहरूले जनही १० हजार रुपैयां प्राप्त गरेका छन् । फाइनल खेलको म्यान अफ दि म्याच आर्मीका किपर विकेश कुर्पु भएका छन् ।

फाइनल खेलमा मनाडले सागमा सहभागी विराज महर्जन र विशाल राईलाई उतारेको थियो भने आर्मीले विकेश कुर्पु र नवयुग श्रेष्ठलाई मैदानमा उतारेको थियो । १० हजारमन्दा धेरै दर्शक रहेको खेलमा उपाधि कब्जा गरेको मनाडले नगद ३ लाखसहित सिल्ड मेडल र ट्रफी हात पारेको छ । उपविजेता आर्मीले १ लाख ५० हजार नगदमा चित्त बुझाउनुपरेको छ । विजयी खेलाडीलाई उपप्रधान तथा महिला तथा बालबालिकामन्त्री सीपी मैनालीले पुरस्कार प्रदान गरेका थिए । हेटौंडामा उपाधि जितेको मनाड र उपविजेता आर्मी विराटनगरमा भइरहेको विराट गोल्ड कपमा प्रतिस्पर्धाका लागि जाने जनाइएको छ ।

प्रतियोगितामा ८ ओटा टिमको सहभागिता रहेको थियो । भारत सिलिगुडीको कञ्चनजंघा, भुटानको क्लियरिड एफसी भुटान, सरस्वती युवा क्लब, एपीएफ र सहारा फुटबल क्लबको सहभागिता रहेको थियो । प्रतियोगिता १ फागुनबाट सुरु भएको हो ।

झापा र कोलकाताको खेल नतिजाविहीन

आज पुनः खेल हुने

सुदीप कोइराला/राजधानी
मोरङ, ८ फागुन

विराटनगरमा जारी विराट गोल्डकप फुटबल प्रतियोगिताअन्तर्गत शनिवार भएको पहिलो क्वार्टरफाइनल खेल नतिजाविहीन टुंगिएको छ ।

रमपम झापा-११ र भारतको जर्ज टेलिग्राफ स्पोर्ट क्लब कोलकाता बिचको खेल पर्याप्त 'लाइट' नपुगेको भन्दै स्थगित भएको हो । निर्धारित समय र अतिरिक्त समयसम्म १-१ मा खेल टुंगिएपछि खेल ट्राइब्रेकरमा धकेलिएको थियो । यद्यपि, ट्राइब्रेकरमा पर्याप्त लाइट नपुगेको भन्दै झापाले भाग नलिने भनेपछि पुनः आइतवार (आज) विहान खेल हुने भएको छ । पहिलो क्वार्टरफाइनलकै आइतवारको खेल विहान ९ बजेदेखि हुने आयोजकले जानकारी दिएको छ । सो खेलमा दर्शकलाई निःशुल्क प्रवेशको व्यवस्था गरिएको छ ।

सुरजितले दिएको पासलाई उत्कृष्ट सदुपयोग गर्दै पिन्टु बस्नीले बराबरी गोल फर्काउन सफल भए ।

३३औं मिनेटमा कोलकाताका असिम देव दोहोरो पहेलो कार्ड पाएर बाहिरिएपछि १० खेलाडीमा सीमित भएको कोलकाताले मध्यान्तरपछि उत्कृष्ट खेल प्रदर्शन गऱ्यो । १० खेलाडीमा सीमित कोलकाताले रक्षात्मक ढंगले अघि बढाएको थियो भने झापा आक्रामक भएर प्रस्तुत भएको थियो । यद्यपि पटकपटक पाएका अवसरको सही सदुपयोग गर्न नसक्दा झापाले अपेक्षाकृत नतिजा निकाल्न चुक्यो ।

यस्तै, रेफ्रीप्रति असन्तुष्ट हुँदै पटकपटक आक्रोश पोख्दै हल्ला गरेपछि कोलकाताका प्रशिक्षक रन्जनलाई कारवाही गर्दै रेफ्रीले मैदान बाहिर निकालिदिएका थिए ।

यसैबिच प्रतियोगिताको दोस्रो

शनिवारको खेलको १३औं मिनेटमा झापाका कर्ण लिम्बुले दिएको पासलाई देबेन्द्र तामाडले कुशल हेड गर्दै गोल गर्न सफल भएका थिए ।

तामाडले गरेको गोलसँगै अग्रता लिएको झापाले उत्कृष्ट प्रदर्शन गर्न सकेन । पहिलो हाफकै अतिरिक्त समयको दोस्रो मिनेटमा कोलकाताले बराबरी गोल गऱ्यो । कोलकाताका क्वार्टरफाइनल खेल पनि आइतवार नै हुनेछ ।

दोस्रो क्वार्टरफाइनल खेलमा मोरङ फुटबल क्लब र युनाइटेड सिक्किम फुटबल क्लबबिच प्रतिस्पर्धा हुनेछ । मोरङ रूपन्देहीलाई पराजित गर्दै क्वार्टरफाइनल पुगेको हो भने सिक्किम बाई पाएर सोझै कवार्टरफाइनल खेल्न लागेको हो ।

रेसनारीमा दीक्षा प्रथम

काठमाडौं/रास- नेपाल अटोमोबाइल्स एसोसिएसन (नासा)को संयोजन र नेपाल मोटरसाइकल फेडेरेसनको व्यवस्थापनमा नेपालकै पहिलो महिला मोटरसाइकल रेसिङ च्याम्पियनसिप (रेसनारी) सम्पन्न भएको छ । सो रेसिङमा दीक्षा श्रेष्ठ प्रथम भइन् । आर्जु सिंह ठकुरी दोस्रो र दिपा श्रेष्ठ तेस्रो भए ।

सातदर्वाटोस्थित अन्तर्राष्ट्रिय खेलकूद परिषद्को कम्पाउन्डमा सम्पन्न सो च्याम्पियनसिपमा मोटरसाइकल रेसिङसंग सम्बन्धित बिभिन्न विधा समावेश गरिएका थिए । जसमध्ये १२५ सीसी बाइकको ट्वाक रेसिङ प्रमुख प्रतिस्पर्धा हो । प्रतिस्पर्धा अत्यन्तै चुनौतीपूर्ण र रोमाञ्चक थियो । त्यसैगरी मोटरसाइकल स्पोर्ट्सको नयां विधा जिमखानामा वर्षा वस्नेत प्रथम, दीक्षा श्रेष्ठ द्वितीय र निता डीसी तृतीय भए । त्यस्तै, स्लो राइडिङ प्रतिस्पर्धामा आर्जु सिंह ठकुरी प्रथम, लिन्डा बतास द्वितीय र निता डीसी तृतीय भए ।

सांसद पेम्बा लामाले उद्घाटन गरेको सो प्रतियोगिताका विजेतालाई नासाका अध्यक्ष दशरथ रिसाल, अटोमेकानिक्स व्यवसायी महासंघका महासचिव ठाकुरप्रसाद न्यौपाने, नाडाका कार्यसमितिका सदस्य प्रदिपमान प्रधान तथा नेपाल मोटरसाइकल फेडेरेसनका अध्यक्ष सिताराम न्यौपानेलगायतले पुरस्कार प्रदान गरे । रेसिङ च्याम्पियनसिपका विजेतालाई बैदेशिक तालिमको अवसर प्रदान गरिने छ ।

एसियन रग्वीमा नेपालका दुवै टिम पराजित

चेन्नाई/एजेन्सी- भारतको चेन्नाईमा जारी एसियन रग्वी सेभेनमा नेपालका पुरुष तथा महिला टिम दुवै पराजित भएका छन् । चेन्नाईको नेहरु स्टेडियममा शनिवार भएका तिन खेलमा पुरुष टिमले हारको सामना गऱ्यो । पहिलो पटक एसियन रग्वीमा सहभागी भएको नेपाल भारतसंगको पहिलो खेलमा ६-०, यूएईसंग ८-० र सिरियासँग सुधारिएको प्रदर्शन गरे पनि ३-१ ट्राईले स्तब्ध भयो ।

पुरुष टिममा एसियाका उत्कृष्ट राष्ट्र समावेश छन् । समूह एमा रहेको नेपालको पुरुष टिमसा ५ राष्ट्र छन् । समूह एमा यूएई, फिलिपिन्स, भारत, सिरिया र नेपाल छन् । समूह बीमा भने थाइल्यान्ड, चाइनिज, ताईपेई, लेबनान, बंगलादेश र इन्डोनेसिया छन् । रग्वी प्रशिक्षक हरिबहादुर तामाडले भने, 'सिरियासंगको खेलमा जित्ने मौका हामीले गुमायौं । तर, पुरुष टोलीले राम्रो खेले पनि सिरियाको उत्कृष्ट डिफेन्सले गर्दा हार बेहोऱ्यौं ।'

पहिलो पटक अन्तर्राष्ट्रिय प्रतियोगिता खेलेको महिला टिमले पनि खासै राम्रो प्रदर्शन गर्न सकेन । पहिलो खेलमा भारतसंग ६-० ट्राईले पराजित भएको महिला टोलीले दोस्रो खेलमा ५-० ट्राईले हार बेहोऱ्यो ।

म्याकुलमको रेकर्डधारी शतक

क्राइस्टचर्च/एजेन्सी- न्युजिल्यान्डका बेंडन म्याकुलमले सर्वाधिक छिटो टेस्ट शतक प्रहार गरेका छन् । उनले ५४ बलमै शतक प्रहार गर्दै सर बिवियन रिचर्डसको रेकर्ड तोडिदिए । रिचर्डसले ३० वर्षअघि ५६ बलमा शतक प्रहार गरेका थिए । म्याकुलमले ३० वर्ष पुरानो रेकड तोड्दै नयां कीर्तिमान बनाएका हुन् ।

आफ्नो करियरको अन्तिम टेस्ट म्याच खेलिरहेका म्याकुलमले शनिवार अस्ट्रेलियाविरुद्ध जारी दोस्रो टेस्ट म्याचका दौरान सो कीर्तिमान बनाएका हुन् । म्याकुलमले आफ्नो १ सय ४५ रनको पारीमा ७९ बलको सामना गरे । उनले २१ चौका र ६ छक्का प्रहार गरे । म्याकुलमले आफ्नो अर्धशतक ३४ बलमा पुरा गरेका थिए । अर्को ५० रन लिनका लागि उनले २० बल खेले । उनको शतक ५४ बलमा पुरा भएको छ । जसमा १६ चौका र ४ छक्का रहेको छ ।

समयको हिसाबले यो चौथो सर्वाधिक छिटो शतक बनेको हो । अस्ट्रेलियाका जीएम ग्रेगरीले १९२१ मा दक्षिण अफ्रिकाविरुद्ध ७० मिनेटमा शतक प्रहार गरेका थिए ।

रिचर्डसले १९८५-८६ मा सेंट जोंसमा इंग्ल्यान्डविरुद्ध ५६ बलमा शतक पुरा गरेका थिए । पाकिस्तानका मिस्बाह उल हकले पनि ५६ बलमै शतक प्रहार गरिसकेका छन् ।

३४ वर्षीय कप्तानले म्याकुलमले भने, 'मैले प्रत्येक बलमा चौका र छक्का प्रहार गर्ने कोसिस गरेका थिए ।'

उनले भिभ आफ्नो आइडल भएको समेत बताए । 'उनलाई आइडल बनाएर म हुर्केको हुं। उनी अतुलनीय क्रिकेटर थिए,' उनले भने ।

तिलिङटार च्याम्पियन

काठमाडौं/रास- तिलिङटार स्कुलले ड्रिमल्यान्ड अन्तरस्कुल आईटीएफ तेक्वान्दो प्रतियोगितामा शनिवार टिम च्याम्पियनको उपाधि जितेको छ । तिलिङटारले ४ स्वर्ण, २ रजत र ७ कांस्य जित्न सफल भयो । दोस्रो स्थानमा रहेको बालकुन्जले ३ स्वर्ण, १ रजत र १ कांस्य जित्यो । त्यस्तै, आयोजक ड्रिमल्यान्ड पब्लिकले २ स्वर्ण, ३ रजत र १ कांस्य जित्दै तेस्रो स्थान सुरक्षित गऱ्यो । वागवजारस्थित ड्रिमल्यान्ड पब्लिकमा भएको आयोजकमा सम्पन्न प्रतियोगितामा महिलातर्फको ३०-३५ केजीमा स्वर्ण विजेता बालकुन्ज उर्सना श्रेष्ठले उत्कृष्ट खेलाडीको उपाधि जितिन् । त्यस्तै, पुरुषतर्फ ३०-३५ केजी तौल समूहमा स्वर्ण विजेता आयोजकका रबीन्द्र सुनाम उत्कृष्ट खेलाडी चुनिए । प्रतियोगितामा अनिल ताम्राडले उदयमान खेलाडीको उपाधि जिते । दुईदिने प्रतियोगिताका विजयी खेलाडीलाई राखेप सदस्य नारायणप्रसाद पौडेल, आयोजक स्कुलका सञ्चालक समितिका अध्यक्ष सुरेशकुमार अग्रवाल, आयोजक स्कुलका प्रिन्सिपल सूर्य राई, सहायक प्रिन्सिपल अनु राई, नेपाल आईटीएफका उपाध्यक्ष अन्जन धमला, प्रतियोगिता संयोजक मनोज खड्कालगायतले पुरस्कृत गरेका थिए ।

ग्राहक वर्गमा जानकारी
राजधानी दैनिकको वार्षिक ग्राहक दर मिति २०७२/११/०९ देखि लागु हुनेगरी रू १७००/- मात्र कायम गरिएको र साथमा एक थान इमर्जेन्सी लाइट उपहार प्राप्त गर्नु हुनेछ ।
मोबाईल नं.:- ९८५११९७०७१ नारायण, ९८५११६७७८४, रमेश, ९८४३२६२७७९ गीता
सम्पर्क: बिक्रि वितरण विभाग राजधानी न्यूज पब्लिकेशन प्रा.लि. फोन नं. ५५४६३०० Ext. ११२
नोटः- यो योजना उपत्यकाभित्र सीमित अवधिको लागि मात्र लागु हुनेछ ।

राजधानी न्युज पब्लिकेसन प्रालिद्वारा प्रकाशित तथा मुद्रित, राजधानी भवन, कुपण्डोल, पो.व.नं. २०५०३ काठमाडौं, फोन : ५५४६३००/५५४१०३०/४०, फ्याक्स : ९७७-१-५०११५९४, प्रमुख कार्यकारी अधिकृत : आशिश शेरचन, सम्पादक : राजन शर्मा